

Minister Klimatu i Środowiska

BJA-RI.0831.2.2022.PK

1982728.11339962.9317461

Warszawa, 10-01-2024

Pan

Zbigniew Sołtysiński

Dyrektor Wielkopolskiego

Parku Narodowego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 9 ust.1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹ (dalej: ustawy o ochronie przyrody) oraz art. 6 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej² (dalej: ustawy o kontroli w administracji rządowej) , kontrolerzy:

- Jacek Grodzki – Naczelnik Wydziału Kontroli Resortowej I,
- Artur Krówka – Główny specjalista w Biurze Kontroli i Audytu,
- Przemysław Korgul - Główny specjalista w Biurze Kontroli i Audytu,
- Stanisław Kucharski- Główny specjalista w Biurze Kontroli i Audytu.

przeprowadzili w dniach od 29 czerwca 2022 r. do 31 października 2022 r. kontrolę planową w Wielkopolskim Parku Narodowym (dalej: WPN, Park) , Jezioro, 62-050 Mosina. Przedmiot kontroli obejmował:

- I. *Prowadzenie działań ochronnych oraz inne wybrane zadania parków narodowych (wskazane w ustawie o ochronie przyrody), w tym odstrzały redukcyjne.*
- II. *Wybrane aspekty funkcjonowania parków narodowych, t.j.:*
 1. *Wybrane zagadnienia w zakresie gospodarki finansowej.*
 2. *Funkcjonowanie Parku w zakresie udzielania zamówień publicznych.*
 3. *Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa znajdującymi się w zasobach Parku*
 4. *Gospodarka transportowa Parku.*
 5. *Realizacja zadań w zakresie funkcjonowania Straży Parku Narodowego.*
 6. *Wybrane zagadnienia dotyczące polityki kadrowej i organizacji pracy pracowników Parku.*

¹ Dz.U. z 2020 r. poz.55, z póź. zm.

² Dz.U. z 2020 r. poz.224.

7. *Realizacja przez Park wybranych zaleceń i wniosków pokontrolnych wydanych po kontrolach podmiotów zewnętrznych.*

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 października 2022 r.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli.

Wielkopolskim Parkiem Narodowym od dnia 1 czerwca 2017 r. kieruje p. Zbigniew Sołtyśński.

[Dowód: akta kontroli str.1-7]

Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Działalność Wielkopolskiego Parku Narodowego w zakresie kontrolowanych zagadnień została oceniona **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

Pozytywnie oceniono funkcjonowanie Parku w obszarze: gospodarki finansowej, części zagadnień polityki kadrowej i organizacji pracy, części zagadnień dotyczących Straży Parku, a także realizacji zaleceń oraz wniosków pokontrolnych wydanych po kontrolach podmiotów zewnętrznych.

Park opracował i wprowadził do stosowania odpowiednie regulacje wewnętrzne dotyczące gospodarki finansowej. Działania jednostki odnośnie polityki rachunkowości były zgodne z wewnętrznymi procedurami. Skutecznie egzekwowano należności od dłużników.

W WPN przestrzegano obowiązujących przepisów prawa pracy oraz regulacji wewnętrznych dotyczących polityki kadrowej jednostki. Właściwie zorganizowano pracę zdalną w czasie epidemii Covid-19. Poprawnie prowadzono ewidencję tej pracy.

Straż Parku przestrzegała przepisów dotyczących sposobu prowadzenia książki ewidencji broni palnej i amunicji oraz książki wydania-przyjmowania broni palnej i amunicji, przechowywania broni w mieszkaniu funkcjonariusza, wewnętrznych procedur regulujących planowanie i dokumentowanie czasu pracy. Park zapewnił również funkcjonariuszom Straży Parku możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w licznych szkoleniach.

Park podejmował działania mające na celu realizację zaleceń pokontrolnych wydanych przez podmioty zewnętrzne prowadzące kontrole w jednostce w okresie objętym kontrolą. Z ustaleń kontroli wynika, że większość zaleceń i wnioski pokontrolne zostały zrealizowane.

W części kontrolowanych zagadnień stwierdzono nieprawidłowości oraz uchybienia formalne, w zakresie:

1. Park nie przesłał do zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. środowiska w trybie art. 9 ust.2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, zadań rzeczowych na rok 2019 i 2020 wynikających z zadań ochronnych.
2. W drukach zestawień zbiorczych planu kosztów w zakresie Ochrony zwierząt łownych stwierdzono błędy formalne, polegające na braku kompletności zapisów. Stwierdzone braki utrudniały właściwą analizę i kontrolę dokumentacji planu rzeczowo-finansowego w przedmiotowym zakresie.
3. WPN przygotował obciążony błędem projekt zarządzenia Ministra w sprawie zadań ochronnych dotyczący redukcji zwierząt łownych (zabrakło w treści rozporządzenia słów „do poziomu”). Projekt zarządzenia został zatwierdzony i znalazł się w obrocie prawnym;

4. Nieterminowo sporządzano przeglądy przewodów kominowych dymowych i wentylacyjnych.
5. Nierzetelnie prowadzono karty przebiegu pojazdu. W 17 wybranych losowo do sprawdzenia *Miesięcznych kartach pracy administracyjnego pojazdu samochodowego* stwierdzono w 11 brak podpisów kierowców, osób wydających kartę i osób sprawdzających prawidłowość zapisów w dokumencie, co wskazuje na brak właściwego nadzoru nad sporządzaniem tych dokumentów.
6. W aktach osobowych byłego Komendanta Straży Parku stwierdzono brak opinii właściwego miejscowo komendanta Policji, co było niezgodne § 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej³.

Stwierdzono nieprawidłowości oraz uchybienia w zakresie udzielania zamówień publicznych zarówno w przypadku zamówień udzielanych z zastosowaniem ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: ustawa Pzp)⁴, oraz ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: ustawa nPzp)⁵, jak też zamówień do których nie miały zastosowanie przepisy ww. ustaw.

W przypadku 9 z 9 kontrolowanych zamówień do których stosowano przepisy ustawy Pzp oraz nPzp stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia polegające na:

1. 7 przypadków zaniechania wezwania wykonawcy do uzupełnienia lub wyjaśnienia dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału, co było niezgodne z art. 26 ust. 3 lub 4 ustawy Pzp lub odpowiednio art. 128 ust. 1 ustawy nPzp;
2. 5 przypadków zaniechania udostępnienia na stronie internetowej WPN informacji, które zamawiający był zobowiązany udostępnić na stronie internetowej;
3. 3 przypadki określenia warunków zamówienia w sposób naruszający przepisy ustawy;
4. 1 przypadek ustanowienia kryterium oceny ofert w sposób niejednoznaczny, niezrozumiały i uniemożliwiający jednoznaczne sprawdzenie informacji przedstawianych przez wykonawców a tym samym naruszający art. 91 ust. 2d ustawy Pzp, a także w sposób mogący prowadzić do naruszenia ogólnej zasady wyrażonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
5. 1 przypadek nie dokonania opisu przedmiotu zamówienia na roboty budowlane poprzez specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, co jest naruszeniem art. 103 ust. 1 ustawy nPzp oraz §12-14 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (dalej: *rdpsp*)⁶;
6. 1 przypadek dokonania opisu przedmiotu zamówienia z naruszeniem art. 99 ust. 1 nPzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, bez dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniających wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty;

³ Dz.U. z 2018 r. poz. nr 2369.

⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 1986. ze zm.

⁵ Dz.U. z 2019r. poz. 2019 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2004 r., Nr 202, poz.2072.

7. 2 przypadki powołania się na niewłaściwą podstawę prawną wezwania wykonawców do złożenia wyjaśnień dotyczących doświadczenia osób i uzupełnienia Wykazu osób. WPN powołał się na art. 87 ust. 1 ustawy Pzp który umożliwia wezwanie do wyjaśnienia treści oferty podczas gdy Wykaz osób jest dokumentem na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, a wszelkie wyjaśnienia i uzupełnienia takich dokumentów winny się odbywać w procedurze określonej w art. 26 ust. 3 i 4 ustawy Pzp;
8. 1 przypadek wyznaczenia terminu na uzupełnienie dokumentów w trybie art. 274 ust. 1 ustawy nPzp z 1-dniowym uchybieniem minimalnego 5 dniowego terminu określonego w tym przepisie, co jest działaniem niestaranym i nielegalnym;
9. 1 przypadek ustalenia wysokości wadium z naruszeniem art. 281 ust. 4 ustawy nPzp. WPN w postępowaniu o wartości mniejszej niż progi unijne ustalił wadium w wysokości ok. 2,9% wartości zamówienia, co stanowi naruszenie art. 281 ust. 4 ustawy nPzp stanowiącego, iż w przypadku zamówień o wartości mniejszej od progów unijnych kwota wadium nie może być większa niż 1,5% wartości zamówienia;
10. 1 przypadek określenia formy w jakiej winny zostać złożone oferty z naruszeniem art. 63 ust. 2 ustawy nPzp, a formy w jakiej winny zostać złożone dokumenty podmiotowe, oświadczenia z naruszeniem §7 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (dalej: *rspkie*)⁷;
11. 1 przypadek określenia dnia do którego wykonawcy są związani ofertą z naruszeniem art. 307 ust. 1 ustawy nPzp;
12. 1 przypadek nie uwzględnienia w zawartej umowie z Wykonawcą zmian do wzoru umowy stanowiącej załącznik do treści SIWZ wprowadzonych pismem z dnia 2.09.2019 r. poprzez co WPN naruszył art. 7 ust. 1 ustawy Pzp w zakresie prowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie zasad przejrzystości i równego traktowanie wykonawców;
13. 1 przypadek wskazania w zawartej umowie odmiennych cen jednostkowych od cen ofertowych;
14. 1 przypadek nie dokonania przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny na wprowadzenie zmian do treści ofert wynikających ze zmian wprowadzonych do treści SIWZ co stanowi naruszenie art. 38 ust. 6 ustawy Pzp;
15. 1 przypadek nie zamieszczenia w ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (dalej: Dz.U.U.E.) pełnego (kompletnego) wykazu oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw do wykluczenia, w tym wykazu potencjału technicznego (sprzętu) i wykazu osób co stanowi naruszenie art. 41 pkt. 7a ustawy Pzp;
16. 1 przypadek zamieszczenia ogłoszenia o wykonaniu umowy w BZP z 10 dniowym opóźnieniem w stosunku do 30 dniowego terminu określonego w art. 448 ustawy nPzp;
17. 2 przypadki wskazania przez WPN w ogłoszeniu o zamówieniu niezgodnej z treścią SWZ informacji o braku przewidywania fakultatywnych przesłanek wykluczenia;

⁷ Dz.U. z 2020 r, poz. 2452.

18. 1 przypadek niestaranego i nierzetelnego opracowywania SWZ polegający na wprowadzeniu w dwóch miejscach SIWZ odmiennych wymagań w zakresie obowiązku zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę wskutek czego zapisy zawarte w SIWZ są niejednolite. Niniejsze stanowi naruszenie art. 7 ust. 1 ustawy Pzp ponieważ zapisy SIWZ nie zapewniały zachowania zasad przejrzystości co mogło wpłynąć na składanie przez wykonawców nieporównywalnych ofert i naruszenie zasady równego traktowania wykonawców;
19. 1 przypadek nie określenia w dokumentacji zamówienia powodów braku podziału zamówienia na części, co stanowi naruszenie art. 91 ust. 2 ustawy nPzp;
20. 1 przypadek nie wskazania w dokumentacji postępowania w szczególności w protokole postępowania, iż WPN na podstawie art. 127 ustawy nPzp nie wzywał wykonawcy do złożenia dokumentów potwierdzających należyte wykonanie prac wskazanych w Wykazie usług z powodu dysponowania wiedzą na temat zrealizowanych na rzecz WPN usług;
21. na upoważnieniu udzielonym przez Dyrektora WPN dla Z-cy Dyrektora ds. administracyjnych upoważniającym do reprezentowania Dyrektora WPN w postępowaniu i zawarcia umowy widnieje data 08.03.2021 r. tj. znacznie po terminie wyboru najkorzystniejszej oferty, które nastąpiło 12.03.2020 r.;
22. w przypadku 7 postępowań, w których publikacja ogłoszeń dotyczących postępowania odbywała się w Biuletynie Zamówień Publicznych, WPN określając w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia⁸ oraz ogłoszeniu o wyniku postępowania⁹ ceny złożonych ofert, ceny wybranej oferty oraz wartość umowy podawał ceny (wartość) netto ofert i umowy. Niniejsze było niezgodne z Załącznikiem nr 4 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych¹⁰ w zw. z art. 2 pkt 1 ustawy Pzp oraz Załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych¹¹ w zw. z art. 7 pkt 1 ustawy nPzp;
23. nierzetelne i niezgodne z wymaganiami ustawy i rozporządzeń prowadzenie protokołów postępowań:
 - a) w 6 postępowaniach w których WPN był zobowiązany do sporządzenia protokołu postępowania odpowiednio do art. 96 ust. 1 Pzp lub art. 71 ust. 1 nPzp, zgodnych ze stosownymi rozporządzeniami w sprawie protokołów postępowania¹² stwierdzono uchybienie polegające na braku wskazania pełnego wykazu załączników do protokołu (ofert, korespondencji z wykonawcami, ogłoszeń itd.)

⁸ dla postępowań wszczętych do 31 grudnia 2020 r.

⁹ dla postępowań wszczętych po 31 grudnia 2020 r.

¹⁰ Dz. U. z 2016 r., poz. 1127.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2439.

¹² Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. 2016, poz. 1128) (dalej Rozporządzenie w sprawie protokołu postępowania według ustawy Pzp) – dla postępowań wszczętych do 31.12.2020 r.; Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. 2020, poz. 2434) (dalej Rozporządzenie w sprawie protokołu postępowania według nPzp) – dla postępowań wszczętych po 31.12.2020 r.

który to obowiązek wynika z zapisów stosownych Rozporządzeń w sprawie protokołu postępowania¹³.

- b) w 4 protokołach postępowania brakowało niektórych informacji wymaganych wzorem protokołu i zapisami Rozporządzeń w sprawie protokołu postępowania lub też podawane informacje były niezgodne ze stanem faktycznym.

W przypadku kontrolowanych zamówień do których nie stosowano przepisów ustawy Pzp oraz nPzp stwierdzono następujące nieprawidłowości lub uchybienia:

1. 5 przypadków opisanego przedmiotu zamówienia w sposób nieprecyzyjny i niewyczerpujący, co mogło prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert. Dodatkowo w przypadku 1 zamówienia przedmiot zamówienia został opisany w sposób mogący naruszać zasady uczciwej konkurencji;
2. 1 przypadek nie udokumentowania w sposób wystarczający i wymagany Regulaminami udzielania zamówień publicznych przeprowadzenia czynności szacowania wartości zamówienia z należytą starannością;
3. 1 przypadek nie udokumentowania pisemnie uzasadnienia odstąpienia od stosowania przepisów Regulaminu udzielania zamówień publicznych;
4. 1 przypadek ustalenia sposobu składania ofert drogą elektroniczną w zamówieniu o wartości przekraczającej 25 000 zł brutto co było niezgodne z §4 ust. 6 Regulaminu zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro netto;
5. 1 przypadek dopuszczenia do oceny oferty wykonawcy który złożył ofertę inną drogą niż wymagał tego Zamawiający w zaproszeniu do składania ofert;
6. 1 przypadek przekazania zaproszenia do składania ofert jednemu z wykonawców dzień wcześniej niż pozostałym 2 wykonawcom, co mogło naruszyć zasadę równego traktowania wykonawców z uwagi na uprzywilejowanie 1 wykonawcy, który dysponował dłuższym okresem na przygotowanie oferty,
7. 1 przypadek nieprecyzyjnego określenia sposobu oceny ofert w kryterium ceny, które było jedynym kryterium wyboru wykonawcy;
8. 1 przypadek zakupu i dokonania zapłaty za toner nieprzewidziany w ofercie i umowie, a także 1 przypadek zapłaty za fakturę zawierającą odmienne ceny za tusze i tonery od cen określonych w ofercie i umowie oraz 1 przypadek zapłaty za fakturę zawierającą informacje niezgodne ze stanem faktycznym.

Ponadto stwierdzono:

1. nie zamieszczenie na stronie internetowej WPN aktualizacji planu postępowań (wersja 2 planu) zamieszczonego w BZP w dniu 4 kwietnia 2022 r. pod nr 2022/BZP 0004182/02/P co było nie zgodne z art. 23 ust 4 ustawy Pzp;
2. sporządzanie i przekazywanie sprawozdań z udzielonych zamówień do Prezesa UZP w sposób nierzetelny oraz niezgodny z przepisami Pzp, w tym:
 - a) sprawozdanie z udzielonych zamówień za rok 2021 zostało przekazane w dniu 4.03.2022 r. tj. z 3 dniowym uchybieniem terminu wskazanego w art. 82 ust. 2

¹³ §2 ust. 2 pkt 21 Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według Pzp lub odpowiednio §3 pkt 20 Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według ustawy nPzp.

ustawy nPzp, który wprowadza obowiązek przekazania rocznego sprawozdania Prezesowi UZP w terminie do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie;

- b) sprawozdanie z udzielonych zamówień publicznych udzielonych w 2019r. zostało przekazane do Urzędu Zamówień Publicznych drogą mailową, co było nie zgodne z §2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania¹⁴, który wymaga aby sprawozdanie było przekazywane drogą elektroniczną za pomocą formularza umieszczonego na stronach portalu Urzędu Zamówień Publicznych;
 - c) w sprawozdaniach z udzielonych zamówień publicznych przekazywanych przez WPN do Prezesa UZP za lata 2019, 2020 oraz 2021 co do zasady nie uwzględniano wartości umów zleceń/dzieła zawieranych z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej co było działaniem nierzetelnym i nie zgodnym z art. 13a ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 13 ustawy Pzp, oraz art. 23 ust. 1 w zw. z art. 7 pkt 32 ustawy nPzp.
3. w 2 umowach zawartych z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą której przedmiotem zamówienia było prowadzenie spraw w zakresie gospodarki remontowo-budowlanej nieruchomości WPN w tym. m.in. prowadzenie postępowań związanych z wyłanianiem wykonawców w zakresie prac ww. zakresie nie zawarto zapisów gwarantujących zachowanie bezstronnego i obiektywnego udzielania przedmiotowych zamówień;
4. w przypadku 4 umów zlecenia/dzieła z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej o wartości szacunkowej nieprzekraczającej stwierdzono nieprawidłowości związane z zawarciem tych umów, w tym:
- a) WPN nie stosował wymagań Regulaminu udzielania zamówień do zawierania umów w szczególności nie przeprowadzał rozpoznania rynkowego stosownie do wymogów procedur, nie sporządzał wniosków o udzielenie zamówień publicznych;
 - b) wartość szacunkowa nie była ustalana zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo zamówień publicznych lub też jej dokonanie nie było odpowiednio udokumentowane.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia świadczą o słabości kontroli zarządczej w obszarze zamówień publicznych.

Opis stanu faktycznego.

I. Prowadzenie zadań ochronnych oraz inne wybrane zadania parków narodowych (wskazane w ustawie o ochronie przyrody, w tym odstrzały redukcyjne.

1. Przygotowanie organizacyjne w zakresie realizacji zadań ochronnych.

Park określił uwarunkowania organizacyjne dla realizacji funkcjonowania Parku w aktualnie funkcjonującym regulaminie organizacyjnym¹⁵. Zgodnie z potrzebami ochronnymi Parku dokonano podziału na 6 obwodów ochronnych, ustalono obsadę osobową, zakres zadań, podległości i odpowiedzialności dla poszczególnych komórek organizacyjnych oraz stanowisk pracy wykonujących zadania w zakresie ochrony przyrody.

¹⁴ Dz.U. z 2016r., poz 2038.

¹⁵ Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Parku nr 23/2021 z dnia 8 września 2021 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego WPN.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano wpływu skarg związanych z realizacją zadań ochronnych w WPN.

Realizacja zadań ochronnych objęta była bieżącą kontrolą wewnętrzną realizowaną przez odpowiedzialnych pracowników Parku. Kontrole zewnętrzne w tym zakresie wykonywała RDLP w Poznaniu¹⁶ (kontrola zabiegów realizowanych w ramach umowy dotacji Funduszu leśnego). Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości.

Zabiegi ochronne w ekosystemach Parku wykonywane są przez wyspecjalizowane firmy zewnętrzne wyłaniane w drodze postępowań przetargowych zgodnie z prawem zamówień publicznych. Część zadań realizowali pracownicy WPN w ramach przypisanych im obowiązków służbowych. Był to m.in.: monitoring przyrodniczy, sezonowe wykładanie koszy i platform lęgowych dla ptaków, wykładanie i kontrola pułapek feromonowych.

[Dowód: akta kontroli str. I/1-73]

2. Spełnianie wymagań formalno-prawnych.

W okresie objętym kontrolą Park realizował zadania ochronne w ekosystemach zgodnie z zakresem rzeczowym, rozmiarem i lokalizacją określonych w odpowiednich zarządzeniach¹⁷ Ministra Środowiska/Ministra Klimatu i Środowiska (dalej: MŚ/MKiŚ).

Zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹⁸ (dalej uop) zadania ochronne ujęte w wymienionych zarządzeniach, były wcześniej pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową Parku.¹⁹

[Dowód: akta kontroli str. I/74-80]

Najwyższa Izba Kontroli podczas kontroli prowadzonej w Parku²⁰ ustaliła, że na podstawie art. 9 ust.2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody zadania rzeczowe wynikające z zadań ochronnych dla WPN na lata 2020-2021 oraz na lata 2022-2023 zostały zatwierdzone przez ministra właściwego ds. środowiska na rok 2021 i 2022. W wymienionym trybie nie zostały zatwierdzone zadania rzeczowe na rok 2019 i 2020, ponieważ Park nie przesłał ich Ministrowi do zatwierdzenia, co było działaniem niezgodnym z art. 9. ust 2 ww. ustawy. Powyższe nieprawidłowości znalazły również potwierdzenie w przedmiotowej kontroli.

Dyrektor Parku wyjaśnił²¹, że sprawa zatwierdzania zadań rzeczowych wynikających z zadań ochronnych była poruszana podczas kontroli NIK w roku 2021, która dotyczyła ochrony przeciwpożarowej WPN. Zostały złożone w tej kwestii wyjaśnienia, a następnie po konsultacji z dyrektorem Departamentu Ochrony Przyrody, przekazano do Ministerstwa stosowne informacje, uzyskując zatwierdzenie zadań rzeczowych przez Ministra Klimatu i Środowiska. Park wskazał również, że (...) z ustawy o ochronie przyrody nie wynika bezpośrednio obowiązek składania sprawozdań rzeczowych przez dyrektora parku

¹⁶ Kontrole RDLP w Poznaniu za 2019, 2020 i 2021 rok.

¹⁷ Zarządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla WPN na lata 2018-2019, Dz.Urz.MŚ. z 2018 r. poz. 7, Zarządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2019 r. zmieniającym wyżej wymienione Zarządzenie, Dz. Urz. MŚ. z 2019 r. poz. 40, Zarządzeniu Ministra Klimatu z dnia 13 stycznia 2020 r. w sprawie zadań ochronnych dla WPN na lata 2020-2021¹⁷, Dz. Urz. MK z 2020 r. poz. 5, Zarządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie zadań ochronnych dla WPN na lata 2022-2023¹⁷, Dz. Urz. MKiŚ z 2022 r. poz. 3.

¹⁸ Dz.U. z 2020 r. poz. 55.

¹⁹ Protokół z posiedzenia Rady Naukowej z dnia 26.09.2017 r., Opinia RN w sprawie Projektu zadań ochronnych na lata 2020-2021 z dnia 29.10.2019 r., Opinia RN w sprawie Projektu zadań ochronnych na lata 2022-2023 z dnia 29.11.2021 r.

²⁰ Kontrola NIK nr P/21/052.

²¹ Wyjaśnienia Dyrektora WPN z dnia 14.07.2022 r.- Ad.1.

narodowego. Niemniej corocznie opracowywane są w Parku zadania rzeczowe we wnioskach gospodarczych, na których podstawie przygotowane są częściowe plany kosztów na poszczególne działania, w tym wniosek Ochrona przed pożarami i Szkodnictwem opracowywany przez Zespół ds. Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000. Na tej podstawie zostaje sporządzony projekt planu finansowego przekazywany do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Oprócz tego na wniosek Ministerstwa w zakresie planowania budżetu są dodatkowo przekazywane formularze, w których ujmuje się roczne zadania rzeczowe:

- WFPF – Wieloletni Plan Finansowy Państwa – zestawienie planowanych wydatków budżetowych w układzie zadaniowym;
- WFPF-PF – Wieloletni Plan Finansowy Państwa - Plan Finansowy w układzie zadaniowym;
- RBBZ2 – Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w układzie zadaniowym wraz z formularzem opisowym.

[Dowód: akta kontroli str. I/81-82; I/83-90; I/91-93]

Na podstawie przeprowadzonych oględzin²² stwierdzono, że:

- zabiegi ochronne wykonywane były zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi ochrony czynnej obszaru WPN określonymi w zarządzeniach MŚ/MKiŚ w sprawie zadań ochronnych dla WPN;
- rodzaj, rozmiar, zakres oraz lokalizacja zabiegów odpowiadał zapisom określonych w zarządzeniach Ministra Środowiska/Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla WPN;
- technika i jakość wykonania zabiegów ochronnych²³ nie budzi zastrzeżeń.

[Dowód: akta kontroli str. I/94-95]

3. Plan zadań ochronnych.

Ewidencja zabiegów w zakresie ochrony czynnej ekosystemów WPN prowadzona była w planie rzeczowo-finansowym prowadzony przy pomocy programu komputerowego *LasInfo*. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Zakres rzeczowy zadań ochronnych ujętych w planach rocznych oraz ich lokalizacja są zgodne z wymienionymi w zarządzeniach Ministra właściwego ds. Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla WPN. Nie stwierdzono przekroczeń określonych limitów zadań. Dokumenty były sprawdzane pod względem merytorycznym oraz zatwierdzane przez Dyrektora Parku i Główną Księgową. Wykazy szczegółowe zadań prawidłowo dokumentowały przebieg realizacji poszczególnych pozycji planu.

W drukach zestawień zbiorczych planu kosztów w zakresie Ochrony zwierząt łownych stwierdzono błędy formalne, a mianowicie:

²² 31 oddziałów (4 w Obwodzie Ochronnym nr 50, 5 w Obwodzie Ochronnym nr 51, 8 w Obwodzie Ochronnym nr 52, 5 w Obwodzie Ochronnym nr 53, 4 w Obwodzie Ochronnym nr 54, 5 w Obwodzie Ochronnym nr 55).

²³ Wykaszanie roślinności na zalesieniu, budowa grodzień, wykaszanie roślinności przy drogach ppoż, i przy linii kolejowej, zalesienia gruntu porolnego, budowa wieży obserwacyjnej, zakładanie pasów kwietnych, odtwarzanie siedliska dla płazów, utrzymanie Ozu Budzińskiego, ustawienie platform gniazd dla bocianów, odtwarzanie krajobrazu, ochrona wód, budowy hotelików dla owadów.

- za rok 2019 - po stronie „wykonanie” nie wpisano rozmiaru ilościowego zrealizowanych zadań, wskazano tylko koszt ich wykonania; rozmiar ilościowy każdego zadania wskazano w drukach wykazów szczegółowych planu;
- za lata 2020 i 2021 – zarówno po stronie „plan” i „wykonanie” nie wpisano rozmiaru ilościowego planowanych i wykonanych zadań, wskazano tylko ich koszty planowane oraz wykonane; po stronie „plan” odnotowano liczbę gatunków podlegających redukcji (zmniejszenie liczebności); rozmiar ilościowy każdego zadania wskazano w drukach wykazów szczegółowych planu.

Dyrektor Parku wyjaśnił²⁴, że (...) zaprzestano wpisywania na okładkach wniosków rozmiaru ilościowego z powodu różności jednostek w ramach jednego zadania tym nie mniej szczegóły wniosku plan – wykonanie są zawarte w wydruku z systemu informatycznego LasInfo załączonego do wniosku oraz zestawienia szkód od zwierzyny na uprawach rolnych i zestawienia zredukowanej zwierzyny.

Kontrolujący nie podzielają zdania Dyrektora Parku odnośnie zaprzestania wpisywania na zestawieniach zbiorczych rozmiaru ilościowego realizowanych zadań. Dane takie zostały wskazane w druku zestawień zbiorczych po stronie „plan” i powinny znaleźć odzwierciedlenie po stronie „wykonanie”. Dokumentacja planów rzeczowo-finansowych zadań ochronnych podlega analizie oraz kontroli i powinna szczegółowo odzwierciedlać przebieg realizacji każdego zadania, zarówno pod względem kosztów jak i rozmiaru ilościowego. Ponadto druki zestawień zbiorczych zadań rzeczowych wynikających z zadań ochronnych (tzw. okładki) są przesyłane do Ministra KiŚ celem ich zatwierdzenia w trybie art. 9 ust.2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z wnioskami pokontrolnymi NIK, parki narodowe mają też obowiązek przekazywania do Ministra KiŚ sprawozdań z wykonania zadań rzeczowych za rok poprzedni, w celu ich analizy²⁵.

[Dowód: akta kontroli str. I/96-217]

4. Odstrzał redukcyjny zwierząt.

4.1. Zasady wykonywania odstrzałów redukcyjnych w WPN.

Dyrektor WPN określił i wprowadził do stosowania zasady wykonywania odstrzałów redukcyjnych na obszarze Parku.

W okresie objętym kontrolą w tym zakresie obowiązywały zarządzenia wewnętrzne²⁶, zmieniane aneksami.²⁷ Zmiany najczęściej dotyczyły stawek premii za odstrzał zwierząt oraz opłat za trofea. Od roku 2020 w WPN funkcjonowały zarządzenia wewnętrzne²⁸ ustalające zryczałtowane koszty dla pracowników wykonujących odstrzał redukcyjny dzików w związku z afrykańskim pomorem świń.

Zarządzenia Dyrektora nr 24/2017 z 16 sierpnia 2017 r. oraz nr 1/2020 z 10 stycznia 2020 r. w sprawie zasad wykonywania odstrzałów redukcyjnych zwierzyny na terenie Wielkopolskiego

²⁴ Wyjaśnienia Dyrektora WPN z dnia 14.07.2022 r.- Ad.3.

²⁵ Wystąpienie pokontrolne NIK skierowane do Ministra Klimatu i Środowiska znak:KSI.410.003.01.2021 z dnia 8 kwietnia 2022 r.

²⁶ Zarządzenie nr 24/2017 z dnia 16 sierpnia 2017 r. oraz Zarządzenie nr 1/2020 z dnia 10 stycznia 2020 r.

²⁷ Aneks z dnia 17.08.2017 r., Aneks z dnia 14.12.2018 r., Aneks z dnia 28.01.2019 r., Aneks z dnia 31.01.2019 r., Aneks z dnia 1.10.2019 r., Aneks z dnia 2.12.2019 r., Aneks z dnia 31.12.2019 r., Aneks z dnia 9.01.2020 r. do zarządzenia nr 24/2017 Dyrektora WPN w sprawie zasad wykonywania odstrzałów redukcyjnych na terenie WPN; Aneks nr 1 z dnia 15.12.2020 r., Aneks nr 2 z dnia 28.12.2021 r. do zarządzenia nr 1/2020 Dyrektora WPN w sprawie odstrzałów redukcyjnych zwierzyny na terenie WPN.

²⁸ Zarządzenie nr 14/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. oraz Zarządzenie nr 1A/2021 z dnia 4 lutego 2021 r.

Parku Narodowego szczegółowo regulowały zagadnienia dotyczące: sporządzania planów odstrzałów redukcyjnych, wykonywania odstrzałów redukcyjnych, zwrotów kosztów redukcji i wysokości wynagrodzenia dla myśliwych, zasad realizacji odstrzałów sanitarnych i humanitarnych.

Dyrektor Parku przeprowadzenie odstrzałów redukcyjnych zlecał pracownikom WPN, zaś w przypadku niewystarczającej obsady kadrowej: emerytom i rencistom WPN, pracownikom innych parków narodowych, a jeśli zaawansowanie realizacji planu redukcji wskazywało na możliwość jego niewykonania - rolnikom mającym gospodarstwa rolne na terenie Parku lub dzierżawcom gruntów WPN, u których zwierzyna wyrządzała szkody, oraz ewentualnie innym osobom.

W okresie objętym kontrolą pracownicy WPN zrealizowali odstrzały redukcyjne na poziomie 80,43 % ogólnej ilości zrealizowanych odstrzałów redukcyjnych.

W aktualnie obowiązującym zarządzeniu Dyrektora z dnia 10 stycznia 2020 r w sprawie zasad wykonywania odstrzałów redukcyjnych na terenie WPN, rozszerzono wymagania wobec osób dokonujących redukcji zwierząt i nie będących pracownikami Parku. Wszystkie te osoby muszą posiadać pisemny wniosek poparcia sporządzony przez pracownika WPN, który jest odpowiedzialny za wszelkie okoliczności wynikające z realizacji odstrzału przez tę osobę. Wnioski poparcia są dołączane do akt osobowych myśliwych wykonujących redukcję w WPN.

Wymieniona nowelizacja zapisów Zarządzenia spełniała warunki dokumentowania oraz przejrzystości działań Parku odnośnie sposobu wyboru osób nie będących pracownikami WPN, którym przyznawane są odstrzały redukcyjne i jest realizacją wniosku pokontrolnego z kontroli planowej przeprowadzonej w Parku przez BKA MŚ w roku 2018.

[Dowód: akta kontroli str. I/218-233]

4.2. Stan liczebności populacji zwierząt objętych odstrzałem redukcyjnym w okresie objętym kontrolą oraz zrealizowanych ostrzałów redukcyjnych.

W okresie objętym kontrolą stan liczebności populacji dwóch gatunków zwierząt objętych odstrzałem redukcyjnym (jeleń, dzik), wielokrotnie przekraczał stany wskazywane w zadaniach ochronnych jako pożądane.²⁹ Jedynie w przypadku sarny stan rzeczywisty był zbliżony do stanu pożądanego.

Dyrektor WPN wyjaśnił³⁰, że przyczyna znacznej liczebności populacji tkwi w dużym areale pól uprawnych otaczających Park, na których rolnicy uprawiają bardzo atrakcyjny pokarm dla zwierząt. Ponadto zwierzęta migrują do obszaru WPN w okresie intensywnych polowań prowadzonych na terenie sąsiadujących kół łowieckich.

Przedstawione wyjaśnienie potwierdziła lustracja terenowa dotycząca realizacji zadań ochronnych w ekosystemach WPN, przeprowadzona przez kontrolujących.

Park realizował wskazania odnośnie sposobów ochrony czynnej zwierząt kopytnych zawarte w zarządzeniach MŚ/MKiŚ w sprawie zadań ochronnych. Na bieżąco prowadzony był monitoring zwierząt kopytnych celem uchwycenia trendów zmian liczebności populacji

²⁹ W roku 2019 rzeczywisty stan populacji jelenia wynosił 570%, dzika 700%, sarny 97,8% - stanu pożądanego. W roku 2020 rzeczywisty stan populacji jelenia wynosił 476%, dzika 1175%, sarny 101,5% - stanu pożądanego. W roku 2021 rzeczywisty stan populacji jelenia wynosił 693%, dzika 2362%, sarny 83,8% - stanu pożądanego.

³⁰ Wyjaśnienia Dyrektora WPN z dnia 14.07.2022 r. - Ad.2.

i wytypowania miejsc ich koncentracji. Wyniki monitoringu i prowadzone analizy były podstawą zarządzania populacją i służyły do opracowania rocznego planu redukcji.

[Dowód: akta kontroli str. I/235-240]

Z ustaleń kontroli wynika, że prowadzona przez WPN redukcja liczebności jelenia, sarny oraz dzika była skuteczna. W okresie objętym kontrolą uzyskano znaczne zmniejszenie szacowanej wielkości ich populacji, co pozwoliło na istotne zmniejszenie planu redukcji tych gatunków, a w przypadku sarny od roku 2021 na zaprzestanie prowadzenia odstrzałów redukcyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. I/241-242]

W okresie objętym kontrolą koszty związane z prowadzeniem redukcji zwierząt wyniosły ogółem 246 456 zł, zaś przychody z tego tytułu 416 196 zł.³¹

[Dowód: akta kontroli str. I/243]

W zarządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla WPN na lata 2018-2019 oraz zarządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24.07.2019 r. zmieniającym wymienione zarządzenie, w zakresie sposobów ochrony czynnej ekosystemów leśnych, odnośnie przeciwdziałania szkodom powodowanym w drzewostanach przez zwierzęta (zał. nr 2 do zarządzenia pkt. II. A. poz. nr 16) wskazano: *Redukcja zwierząt w celu utrzymania populacji na wskaźnikowym poziomie: jelenia – 60 szt., sarny-400 szt., dzika – utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie 0,1 os./km²*. W kolumnie Rozmiar wskazano: *Według planu redukcji*.

[Dowód: akta kontroli str. I/244-249]

W zarządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie zadań ochronnych dla WPN na lata 2022-2023 nie wskazano pożądanego stanu populacji zwierząt kopytnych na obszarze Parku. W zakresie sposobów ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej w ekosystemach leśnych odnośnie przeciwdziałania szkodom powodowanym w drzewostanach przez zwierzęta (zał. nr 2 do zarządzenia pkt. II. A. poz. nr 16) w kolumnie Rozmiar wskazano: (...) Redukcja liczebności zwierząt w przypadku stwierdzenia ich nadmiernego zagęszczenia po uprzednim określeniu stopnia intensywności szkód w drzewostanach, inwentaryzacji liczebności zwierząt, analizie uwarunkowań ekologicznych oraz w oparciu o akty prawne (powszechnie obowiązujące i wewnętrzne).

Brak wskazania pożądanej liczebności w projekcie zadań ochronnych 2022-2023 było działaniem nierzetelnym.

[Dowód: akta kontroli str. I/250-255, I/256-261, I/280-284]

Prowadzenie monitoringu skuteczności prowadzonych działań ochronnych.

Dla oceny stanu ekosystemów i zmian w nich zachodzących, na obszarze Parku prowadzony był monitoring przyrodniczy, którego wyniki wykorzystywane były na bieżąco przy projektowaniu zabiegów ochronnych, a także stanowiły podstawę do ubiegania się o środki finansowe z funduszy krajowych i zagranicznych. Rada Naukowa WPN, zgodnie art. 98 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, dokonywała oceny stanu realizacji rocznych zadań ochronnych oraz ich skuteczności.

³¹ Odpowiednio koszty i przychody: w roku 2019- 26 283 zł i 95 986 zł; w roku 2020 – 109 538 zł i 168 005 zł; w roku 2021-81 828zł i 135 730 zł; w roku 2022 (do 10 maja) – 28 806 i 16 473 zł).

WPN realizował monitoring przyrodniczy we współpracy z uczelniami i instytutami przyrodniczymi. Ponadto realizowane były liczne prace licencjackie, inżynierskie, magisterskie, doktorskie i badania własne. Informacje uzyskane z tych prac były gromadzone w postaci baz danych, map oraz sprawozdań, które były następnie wykorzystywane przy wyznaczaniu kierunków oraz sposobów ochrony czynnej w WPN.

[Dowód: akta kontroli str. I/290-304]

5. Sprzedaż drewna.

W WPN uregulowano sprzedaż drewna zarządzeniami wewnętrznymi Dyrektora Parku oraz aneksami do tych zarządzeń³². W zarządzeniach określono dokumenty w zakresie obrotu drewnem, sposoby kontroli i zatwierdzania tych dokumentów oraz wskazano stanowiska pracy uczestniczące w obiegu i kontroli dokumentacji powstającej podczas obrotu drewnem wraz z zakresem ich uprawnień.

Sprzedaż drewna tartaczego w WPN odbywała się w programie komputerowym LasInfo przy wykorzystaniu serwisu aukcyjnego e-licytuj. Zasady udziału w serwisie określa szczegółowo Regulamin serwisu e-licytuj.

W okresie objętym kontrolą WPN prowadził sprzedaż drewna tartaczego wyłącznie dla odbiorców hurtowych a drewno opałowe sprzedawane było odbiorcom detalicznym Dyrektor Parku wyjaśnił³³, że WPN nie sporządzał umów z odbiorcami hurtowymi drewna, ponieważ sprzedaż odbywa się przy wykorzystaniu portalu e-licytuj. Zgodnie z regulaminem portalu, do udziału w licytacji dopuszcza się nabywcę po dokonaniu wpłaty wadium na poczet Parku, następnie rejestracji i logowania do serwisu.

W wyniku kontroli 4 transakcji sprzedaży drewna tartaczego nie stwierdzono nieprawidłowości.

[Dowód: akta kontroli str. I/262-279; I/307-342]

Drewno opałowe sprzedawane było odbiorcom lokalnym bez wykorzystania portalu e-licytuj. W wyniku kontroli 4 transakcji sprzedaży drewna opałowego nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą oraz na koniec roku 2018 nie wystąpiły należności wymagalne z tytułu sprzedaży drewna. Łączne przychody ze sprzedaży drewna odbiorcom hurtowym w tym okresie wyniosły 2 765 357 zł, zaś odbiorcy detaliczni zakupili drewno za kwotę 966 912 zł.

[Dowód: akta kontroli str. I/285-289]

Ocena częściowa.

³² Zarządzenie Dyrektora WPN nr 5A/2012 z dnia 13 lutego 2012 r. w sprawie zasad obiegu i kontroli dokumentacji sprzedaży drewna, wydawania drewna zakupionego, odpowiedzialności WPN za zakupione drewno oraz aneks nr 1/2018 z dnia 10 lipca 2018 r. do tego Zarządzenia;

- Zarządzenie Dyrektora WPN nr 2/2018 z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 5A/2012;

- Zarządzenie Dyrektora WPN nr 42/2012 z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 5A/2012 oraz aneks nr 1/2015 z dnia 17 kwietnia 2015 r. do tego Zarządzenia;

- Zarządzenie nr 5/2013 z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie zasad obiegu i kontroli dokumentacji obrotu drewnem przy zastosowaniu oprogramowania LasInfo oraz rejestratora leśniczego oraz aneks z dnia 17 lutego 2014 r. do tego Zarządzenia.

³³ Wyjaśnienia Dyrektora WPN z dnia 14.07.2022 r.- Ad.5-8.

Działalność Parku w obszarze dotyczącym wykonywania zadań ochronnych, w tym odstrzałów redukcyjnych zwierząt, **oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami**. Park nie przesłał do zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. środowiska w trybie art. 9 ust.2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, zadań rzeczowych na rok 2019 i 2020 wynikających z zadań ochronnych. Pozytywnie oceniono obszar dotyczący sprzedaży drewna w oparciu o badaną próbę.

II. Wybrane aspekty funkcjonowania parków narodowych.

1. Wybrane zagadnienia w zakresie gospodarki finansowej

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań w zakresie operacji finansowych za lata 2019-2021 i pierwsze półrocze 2022 r. o stanie należności i wybranych aktywów finansowych (Rb-N) oraz o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z). W sprawozdaniach Rb-Z nie wykazano żadnych zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Zweryfikowano kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-N z zapisami na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami” oraz 290 „Odpisy aktualizujące należności”. Kwoty wykazane w sprawozdaniach Rb-N były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

[Dowód: akta kontroli: str. II/1/64-85]

Sprawozdania zostały sporządzone w formie elektronicznej i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym kierownika Jednostki. Pliki sprawozdań Rb-Z i Rb-N były zgodne ze strukturami opracowanymi przez Ministerstwo Finansów³⁴ i zamieszczonymi na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej³⁵. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Zgodnie z Rb-N w latach 2019-2021 i za trzeci kwartał 2022 r. zaległości wymagalne w Parku wykazywały tendencję malejącą i wynosiły:

- według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku – 166.804,19 zł,
- według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. – 227.199,11 zł,

Na powyższą kwotę złożyły się zaległości z tytułu dzierżawy gruntu, najmu lokali, szkolenie brakarskie i bezumowne korzystanie z gruntu³⁶.

- według stanu na koniec IV kwartału 2020 r. – 162.392,33 zł.

Na powyższą kwotę złożyły się zaległości z tytułu usług noclegowych, bezpodstawnego korzystania z lokalu, świadczeń związanych z lokalem³⁷.

- według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. – 149.039,98 zł.

Na powyższą kwotę złożyły się zaległości z tytułu świadczeń związanych z lokalem³⁸ i dzierżawy gruntu.

³⁴ Za 2019 – 2020 - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych Dz.U. 2010 nr 43 poz. 247.

Za 2021 - Rozporządzenie Ministra Finansów, leśnego i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych Dz.U. z 2020r. poz.2399.

³⁵ <https://www.gov.pl/web/finanse/sprawozdania-rb-z-rb-n>

³⁶ Należności za lata 2010-2018. Sprawy skierowana na drogę postępowania sądowego.

³⁷ Należności za lata 2010-2018. Sprawy skierowana na drogę postępowania sądowego.

³⁸ Należności za lata 2010-2018. Sprawy skierowana na drogę postępowania sądowego.

- według stanu na koniec III kwartału 2022 r. –62.874,52 zł³⁹.

Na powyższą kwotę złożyły się zaległości z tytułu świadczeń związanych z lokalem⁴⁰.

W trakcie kontroli zweryfikowano możliwość wygenerowania plików JPK_KR zgodnie z art. 193a ustawy Ordynacji podatkowej⁴¹. Potwierdzono możliwość przekazania ksiąg rachunkowych w formie elektronicznej (JPK_KR) na ewentualne wezwania organu podatkowego. Format przekazanych plików za lata 2019-2021 był właściwy i zgodny ze strukturą logiczną pliku JPK⁴².

[Dowód: akta kontroli: str. II/1/239]

Wielkopolski Park Narodowy okazał sprawozdania finansowe wraz z bilansem, rachunkiem zysków i strat za 2019, 2020 i 2021r. WPN prawidłowo ewidencjonował otrzymane dotacje na kontach bilansowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Sprawozdanie finansowe za 2019 r., 2020 i 2021r. zostały zatwierdzone przez Ministra właściwego do spraw środowiska⁴³.

[Dowód: akta kontroli str. II/1/86-111]

Dotacje

W kontrolowanym okresie Wielkopolski Park Narodowy otrzymał dotacje celowe z Ministerstwa⁴⁴) w następujących kwotach:

- w 2019 roku dotacja nr 21/DE/2019⁴⁵ w kwocie 3.371.000 zł,
- w 2020 roku dotacja nr 21/DE/2020⁴⁶ w kwocie 3.520.000 zł,
- w 2021 roku dotacja nr 22/DB/2021⁴⁷ w kwocie 3.520.000 zł,
- na 2022 rok dotacja nr 21/DB/2022⁴⁸ w kwocie 4.268.000 zł

Dotacje zostały prawidłowo ujęte na koncie 130 „Rachunki bankowe BGK” na koncie służącym do obsługi dotacji celowej z budżetu państwa” w odpowiednich latach. Odsetki od dotacji zgodnie z par. 3 pkt 3 umów dotacji oraz zgodnie z §4 ust.4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁴⁹ zostały zwrócone na rachunek Dotującego. Zapisy konta 740-02 „Dotacje na wydatki bieżące” wykazały kwoty zgodne z kwotami dotacji określonymi w umowach.

Dotacje Ministerstwa Klimatu i Środowiska dla Parku w latach 2019, 2021 i 2022 zostały przekazywane w czterech transzach, w roku 2020 w trzech transzach.

W umowach dotacji w paragrafie 2 określono, że dofinansowanie było przeznaczone na realizację zadań związanych z :

³⁹ Należności za lata 2010-2018. Sprawy skierowana na drogę postępowania sądowego.

⁴⁰ Należności za lata 2010-2018. Sprawy skierowana na drogę postępowania sądowego.

⁴¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa Dz.U.2022.2651 t.j.

⁴² <https://www.gov.pl/web/kas/struktury-jpk/>

⁴³ pismo znak: DOP-PN.3121.1.2020.MŚ z dnia 18 sierpnia 2020 r., pismo znak: DOP-1.3121.1.2021.JMS z dnia 10 sierpnia 2021 r., pismo DOP-WPN.3121.3.2022.JMS z dnia 26.07.2022r.

⁴⁴ Ministra Środowiska w 2019 r.; Ministra Klimatu w 2020r.; Ministra Klimatu i Środowiska w 2021.

⁴⁵ Umowa dotacji nr 21/DE/2019 z 3 stycznia 2019r.

⁴⁶ Umowa dotacji nr 21/DE/2020 z 19 lutego 2020r. oraz aneks z 5 maja 2020 r.

⁴⁷ Umowa dotacji nr 22/DB/2021 z 29 stycznia 2021r.

⁴⁸ Umowa dotacji nr 21/DB/2022.

⁴⁹ Dz.U. z 2018r. poz.2225.

- 1) prowadzeniem działań ochronnych w ekosystemach Wielkopolskiego Parku Narodowego, zmierzających do zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów;
- 2) udostępnianiem obszaru Wielkopolskiego Parku Narodowego na zasadach określonych w zadaniach ochronnych i w zarządzeniach Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego;
- 3) prowadzeniem działań związanych z edukacją przyrodniczą – w tym zadań związanych z wydatkami majątkowymi dokonywanymi przez Dotowanego na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Wykaz zadań inwestycyjnych dofinansowanych ze środków dotacji celowej stanowi Załącznik nr 1 do umowy.

Dotacje otrzymane w latach 2019 - 2021 oraz trzy transze w 2022 r. zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem m.in. na dofinansowanie wydatków osobowych (wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i świadczenia na rzecz pracowników), podatek leśny, środki czystości dla pracowników WPN, tonery do drukarek, energię elektryczną, artykuły biurowe, odzież BHP, usługi telekomunikacyjne, usługi pocztowe.

[Dowód: akta kontroli: str. II/1/112-143]

Rozliczenie dotacji zostało zatwierdzone przez Ministra właściwego ds. środowiska⁵⁰. Pierwsze trzy transze dotacji na 2022r. zostały rozliczone i zatwierdzone przez Ministra Klimatu i Środowiska⁵¹.

[Dowód: akta kontroli: str II/1/144-233]

Należności wymagalne

Należności wymagalne na koniec:

- 2019 roku wynosiły 258.029,28 zł, w tym w okresie przekroczenia terminu płatności sięgającym do 3 miesięcy w kwocie 40.519,91 zł, w okresie od 3 do 6 miesięcy w kwocie 13.626,09 zł, w okresie od 6 do 12 miesięcy w kwocie 4.717,99 zł, powyżej 12 miesięcy 199.165,29 zł.
- 2020 r. wynosiły 180.954,44 zł, w tym w okresie przekroczenia terminu płatności sięgającym do 3 miesięcy 953,62 zł, w okresie od 6 do 12 miesięcy w kwocie 11.324,71 zł, powyżej 12 miesięcy w kwocie 168.676,11 zł.
- 2021 r. wynosiły 170.482,10 zł, w tym w okresie przekroczenia terminu płatności sięgającym do 3 miesięcy w kwocie 87.377,82zł, w okresie od 3 do 6 miesięcy w kwocie 39,09 zł, w okresie od 6 do 12 miesięcy w kwocie 78,18 zł oraz powyżej 12 miesięcy 82.987,01 zł.
- dzień 30 września 2022 r. wynosiły 87.559,78 zł, w tym w okresie przekroczenia terminu płatności sięgającym do 3 miesięcy w kwocie 2.121,12zł, w okresie od 3 do 6 miesięcy w kwocie 587,82 zł, w okresie od 6 do 12 miesięcy w kwocie 39,52 zł oraz powyżej 12 miesięcy 84.811,32 zł.

⁵⁰ Za 2019r.: I transzy w dniu 16.05.2019r., II transzy w dniu 12.08.2019r., III transzy w dniu 04.11.2019r., IV transzy w dniu 28.01.2020r.

Za 2020r.: I transzy w dniu 13.05.2020r., II transzy w dniu 02.11.2020r., III transzy 20.01.2021r.

Za 2021r.: I transzy w dniu 07.04.2021r., II transzy w dniu 14.06.2021r., III transzy 14.09.2021r., IV transzy w dniu 17.01.2022r.

⁵¹ I transzy w dniu 08.04.2022r., II transzy w dniu 23.06.2022r., III transzy 21.09.2022r.

[Dowód: akta kontroli str. II/1/249-301]

W „Zasadach (Polityce) rachunkowości w Wielkopolskim Parku Narodowym”⁵² w dziale IX pkt 25 ppkt 3 określono wewnętrzne procedury związane z dochodzeniem należności.

[Dowód: akta kontroli: str. II/1/1-63]

Zgodnie z ww. zasadami Wielkopolski Park Narodowy nalicza odsetki ustawowe za opóźnienie w płatnościach od należności co najmniej na koniec każdego kwartału⁵³, lub bezpośrednio po uregulowaniu zaległej należności. W tym celu wysyła notę odsetkową w dwóch egzemplarzach, jeden dla kontrahenta, drugi do ewidencji finansowo-księgowej. W 7 zbadanych przypadkach z wszystkich 25 nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Dłużnikom, którzy uchylają się od zapłaty WPN wysyłał wezwania do uregulowania należności i zakładał teczki windykacyjne gromadzące dokumenty konieczne do założenia spraw sądowych. Wtedy kwartalne noty odsetkowe sporządza się w trzech egzemplarzach. Jeżeli podjęte działania windykacyjne nie przyniosą rezultatów sprawę odzyskania należności przekazuje się do kancelarii prawnej obsługującej Park w celu podjęcia dalszych działań mających na celu odzyskanie należności. Na uzasadniony wniosek dłużników istniała możliwość ustalenia nowego terminu płatności należności lub rozłożenia spłaty na raty. Należności, których pomimo egzekucji sądowej i komorniczej nie udało się odzyskać lub podejmowane działania będą generować koszty dochodzenia wyższe niż wartość należności były kierowane do umorzenia przez Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z uwzględnieniem reguł wynikających z ustawy o finansach publicznych.⁵⁴ W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Badanie działań Parku wobec należności wymagalnych wykazało, iż Park w kontrolowanym okresie dochodził wszystkich należności wymagalnych, w tym:

- w roku 2019 wobec 14 dłużników na kwotę 258.029,28zł,
- w roku 2020 wobec 9 dłużników na kwotę 180.954,44 zł,
- w roku 2021 wobec 12 dłużników na kwotę 170.482,10 zł,
- na dzień 30.09.2022r. wobec 9 dłużników na kwotę 87.559,78 zł.

Kontrola 6 spraw (z 25) na łączną kwotę 221.954,16 zł, wykazała, że Park podejmował działania zmierzające do wyegzekwowania zapłaty od dłużnika. W pięciu sprawach skutecznie wyegzekwowano należności w całości, natomiast w jednej sprawie z uwagi na brak zapłaty Park skierował pozew do sądu o zapłatę należności.

Odsetki od nieterminowych zapłat.

W każdym przypadku nieterminowej zapłaty Park nalicza i egzekwuje odsetki ustawowe. W zbadanej próbie spraw, odsetki były naliczane zgodnie z przyjętą i obowiązującą w Parku Polityką rachunkowości.

⁵² Zarządzenie nr 34/17 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 29.12.2017r.

⁵³ Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885).

⁵⁴ Jedno umorzenie na kwotę 181,90 zł. W latach 2019-2022 wystąpił jeden przypadek umorzenia należności w kwocie 181,90 zł. Dyrektor Parku wyjaśnił że należność wynikała z wyroku Sądu Rejonowego w Kościanie jako nawiązka za kradzież drewna. Park wysyłał 7 wezwań do zapłaty, których dłużnik nie podejmował w terminie (adnotacja Poczty Polskiej). Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty skierowane zostało dwukrotnie przez Kancelarię Prawną obsługującą Park – bezskutecznie. Wystąpiono do Burmistrza Gminy Mosina o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców w zakresie adresu zameldowania dłużnika - otrzymano informację o braku danych w tym zakresie. Przeprowadzono rozeznanie w terenie, w wyniku czego nie ustalono miejsca pobytu dłużnika. Wobec powyższego, w celu zaprzestania generowania kolejnych kosztów, podjęto decyzję o umorzeniu należności.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/169-273]

Ocena obszaru

Kontrolujący ocenia obszar pozytywnie z zastrzeżeniem. W okresie objętym kontrolą Park posiadał odpowiednie regulacje gospodarki finansowej zawarte w regulaminach i zarządzeniach. Działania Parku w zakresie polityki rachunkowości były prowadzone zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Niemniej jednak brak określenia terminów podejmowania czynności związanych z odzyskaniem należności w wewnętrznych regulacjach jest niepożądany z uwagi na fakt, że podejmowanie działań windykacyjnych winno odbywać się w takich samych terminach co pozwoliłoby na uniknięcie zarzutów związanych z nierównym traktowaniem dłużników. Pozytywnie oceniono działania zmierzające do wyegzekwowania należności od dłużników.

2. Funkcjonowanie Parku w zakresie udzielania zamówień publicznych

Zasady udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000,00 euro netto, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Pzp⁵⁵ określono w Zarządzeniach Dyrektora WPN z 5.07.2018 r.⁵⁶ oraz 26.06.2019 r.⁵⁷ w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. Zasady udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 130 tys. zł netto, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy nPzp określono w Zarządzeniach Dyrektora WPN z 10.06.2021 r.⁵⁸ oraz z 12.01.2022 r.⁵⁹ w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130 000 złotych.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/1-126]

Za prawidłowość realizacji zamówień poniżej progu ustawowego odpowiadali pracownicy prowadzący poszczególne postępowania. Lista pracowników upoważnionych do realizacji zamówień została określona w Załączniku do Regulaminu udzielania zamówień o wartości szacunkowej nieprzekraczającej odpowiednio 30 000 euro lub 130 tys. zł netto.

W Zarządzeniach Dyrektora WPN z 10.06.2021 r.⁶⁰ oraz z 12.01.2022 r.⁶¹ w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130 000 złotych niewłaściwie zostały określone progi od których należy stosować ustawę nPzp. W zarządzeniu zawarte zostały zapisy z których wynikałoby, że ustawy nPzp nie stosuje się do zamówień o wartości szacunkowej nieprzekraczającej 130 tys. zł netto a więc również tych o wartości równej 130 tys. zł netto. Natomiast ustawa nPzp w art. 2 ust. 1 pkt 1 określa, że przepisy ustawy stosuje się do udzielania zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, przez zamawiających publicznych. W toku kontroli nie stwierdzono aby powyższe skutkowało niezastosowaniem ustawy nPzp pomimo tego że taki obowiązek istniał.

[Dowód: akta kontroli: str. II/2/25-42]

⁵⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. 1986.

⁵⁶ Nr 19/2018.

⁵⁷ Nr 18/2019.

⁵⁸ Nr 12/2021.

⁵⁹ Nr 1/2022.

⁶⁰ Nr 12/2021.

⁶¹ Nr 1/2022.

Za przeprowadzanie postępowań do których zastosowanie miały przepisy ustawy prawo zamówień publicznych odpowiedzialna była stała Komisja⁶², która miała obowiązek prowadzenia postępowań według zasad określonych w ustawie Pzp/nPzp oraz Regulaminie udzielania zamówień wprowadzonym Zarządzeniem w sprawie zasad stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych⁶³. Komisja była kierowana przez Przewodniczącego, a bezpośredni nadzór nad nią sprawował Dyrektor WPN.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/5-7]

W okresie objętym kontrolą przygotowywano roczne plany postępowań o udzielenie zamówień publicznych, o których mowa w art. 13a ust. 1 ustawy Pzp, oraz w art. 23 ust. 1 ustawy nPzp, które były następnie zamieszczane na stronie internetowej WPN, a w przypadku planów na rok 2021 oraz 2022 r. również w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP). W toku kontroli stwierdzono, że WPN nie zamieścił na stronie internetowej WPN aktualizacji planu (wersja 2 planu) zamieszczonego w BZP w dniu 4 kwietnia 2022 r. pod nr 2022/BZP 0004182/02/P co było niezgodne z art. 23 ust. 4 ustawy Pzp.

Dyrektor WPN wyjaśnił⁶⁴, że przyczyną niezamieszczenia aktualizacji planu z 4 kwietnia 2022 r. było przeoczenie. Jak wyjaśnił zadanie dotyczące przedmiotowej zmiany (umundurowanie i odzież BHP) było pierwotnie realizowane wg. procedury zamówień poniżej progu zamówień publicznych ponieważ koszt tego zadania nigdy dotychczas nie przekroczył przedmiotowego progu. Gdy okazało się, że oferty w procedurze bez zastosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przekraczały kwotę stosowania ustawy procedurę unieważniono i przeprowadzono zamówienie publiczne (w trybie ustawy Pzp). Ta sytuacja mogła spowodować, że przeoczono potrzebę zamieszczenia zaktualizowanego planu postępowań wygenerowanego na stronie e-zamówienia, również na stronie Parku

[Dowód: akta kontroli str. II/2/1-126; II/2/195-223]

Brak zamieszczenia na stronie internetowej jednostki kontrolowanej aktualizacji planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które zamawiający planuje przeprowadzić w danym roku budżetowym jest działaniem niezgodnym z art. 23 ust. 4 ustawy nPzp, który wymaga aby aktualizacje planu były zamieszczane zarówno w BZP jak też na stronie internetowej zamawiającego. Przywołane przez jednostkę okoliczności dotyczące zamówienia, którego dotyczyła zmiana planu nie mogą usprawiedliwiać niedochowania

⁶² Zarządzenie nr 14/2012 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 2 stycznia 2012 r. w sprawie powołania stałej Komisji do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wraz Aneks nr 1 z 24 listopada 2016 r. Zarządzenie nr 17/2019 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie powołania stałej Komisji do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Zarządzenie nr 6/2021 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego w sprawie powołania stałej Komisji do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego obowiązujące od dnia 16 kwietnia 2021 r.. Według §1 ww. Zarządzeń, w skład Komisji wchodzi na stałe 5 pracowników WPN przy czym zgodnie z §3 Komisja pracuje w składzie 3 osobowym według kolejności wskazanej w §1 Zarządzenia. Nad zgodnością pracy Komisji z Regulaminem czuwa przewodniczący, którym winna być osoba najwyższej wskazana na liście w §1 Zarządzenia.

⁶³ Zarządzenie nr 13/2012 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 2 stycznia 2012 r. w sprawie zasad stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Zarządzenie nr 16/2019 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie zasad stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Zarządzenie nr 17/2021 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Ww. Zarządzenia wprowadzały Regulamin udzielania zamówień opracowany w oparciu o przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, który określał w szczególności tryb organizację pracy Komisji, obowiązki członków Komisji. Zgodnie z ww. Zarządzeniami za realizację przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych są: Przewodniczący i członkowie Komisji przetargowej, pracownicy upoważnieni do realizacji zamówień publicznych oraz członkowie kierownictwo Parku, zgodnie z kompetencjami określonymi w zakresie czynności.

⁶⁴ Pismo z 5 września 2022 r., znak: Aa/MCz/2-21-211-10/22.

obowiązku zamieszczenia aktualizacji planu na stronie internetowej WPN. Niniejsze świadczy o słabości kontroli zarządczej w WPN.

W WPN w okresie kontrolowanym opracowywano i przekazywano do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych sprawozdania roczne o udzielonych zamówieniach, zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy Pzp, oraz w art. 23 ust. 1 ustawy nPzp. Sprawozdanie z udzielonych zamówień za rok 2021 zostało przekazane 4.03.2022 r. tj. z 3 dniowym uchybieniem terminu wskazanego w art. 82 ust. 2 ustawy nPzp, który wprowadza obowiązek przekazania rocznego sprawozdania Prezesowi UZP w terminie do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto w przypadku sprawozdania z udzielonych zamówień publicznych udzielonych w 2019 r. sprawozdanie te zostało przekazane do Urzędu Zamówień Publicznych drogą mailową, co było niezgodne z §2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania⁶⁵, który wymaga aby sprawozdanie było przekazywane drogą elektroniczną za pomocą formularza umieszczonego na stronach portalu Urzędu Zamówień Publicznych. WPN przedstawił dokumenty potwierdzające, że w okresie kiedy upływał termin złożenia sprawozdania występowały problemy z dostępnością strony portalu UZP, które uniemożliwiały przesłanie sprawozdania co najmniej do dnia 3 marca 2020 r. (mail z Urzędu Zamówień Publicznych z 3 marca 2021 r. oraz notatki służbowe pracowników WPN).

Dyrektor WPN wyjaśnił⁶⁶, że przyczyną opóźnień w przekazaniu sprawozdania było przeoczenie terminu. Dyrektor wyjaśnił, że w tamtym okresie występowało szereg sytuacji utrudniających i komplikujących pracę, a w szczególności związanych z prowadzeniem zamówień publicznych. Jak wskazał Dyrektor osoba dotychczas odpowiedzialna za te zadanie przebywała na urlopie macierzyńskim, a pracownik ją zastępujący zwolnił się na początku roku. Pracownicy Parku musieli prowadzić kolejne postępowania dotyczące zadań ochronnych w 2022 r. na realizację których nie udało się wyłonić wykonawców w postępowaniach prowadzonych w 2021 r. Ponadto Park pracował w trybie pracy zmianowej i zdalnej z uwagi na Covid-19 co znacznie utrudniało prawidłową pracę Parku w tym kontakt pomiędzy pracownikami, dostęp do dokumentów i możliwość konsultacji.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/101-126; II/2/195-220]

Przekazanie sprawozdania z udzielonych zamówień za rok 2021-w dniu 4 kwietnia 2022 r. tj. z 3 dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu ustawowego, było działaniem niezgodnym z art. 23 ust. 4 ustawy nPzp. Problemy związane z trudnościami kadrowymi oraz sytuacją związaną z Covid-19 niewątpliwie są czynnikami utrudniającymi pracę Parku, jednakże nie zmienia to faktu uchybienia terminowi ani nie zwalnia kierownika jednostki kontrolowanej z obowiązku zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jednostki i terminowej realizacji obowiązków wynikających z przepisów. W przypadku sprawozdania za 2019 r. WPN niezwłocznie po ustąpieniu problemów technicznych na stronach portalu internetowego UZP winien przesłać sprawozdanie za pomocą formularza umieszczonego na stronach portalu UZP. Ponadto w trakcie kontroli ustalono, że w sprawozdaniach z udzielonych zamówień publicznych przekazywanych przez WPN do Prezesa UZP za lata 2019, 2020 oraz 2021 co do zasady nie uwzględniano wartości umów zleceń/dzieła zawieranych z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej.

⁶⁵ Dz.U. z 2016r., poz 2038.

⁶⁶ Pismo z 5 września 2022 r., znak: Aa/MCz/2-21-211-10/22.

Zgodnie z wyjaśnieniami⁶⁷ Zastępcy Dyrektora ds. Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (dalej również: Zastępca Dyrektora ds. OPiN), WPN generalnie nie uwzględnia w sprawozdaniach tego rodzaju umów, natomiast za lata 2019-2021 omyłkowo wpisano w kilku przypadkach do sprawozdań umowy zlecenia/dzieło. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił⁶⁸, że ze względu na charakter i specyfikę umów zleceń/o dzieło traktował tą kategorię, jako odrębną i niepodlegającą raportowaniu w tym trybie.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/101-126; II/2/313-324]

Działanie WPN polegające na nieuwzględnianiu w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UZP wartości zawartych umów zleceń/o dzieło z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej jest działaniem nie zgodnym z art. 13a ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 13 ustawy Pzp, oraz art. 23 ust. 1 w zw. z art. 7 pkt 32 ustawy nPzp. Umowa zlecenia/o dzieło zawierana z osobami nieprowadzącymi działalności gospodarczej jest zamówieniem publicznym w rozumieniu definicji legalnej określonej w art. 2 ust. 13 ustawy Pzp oraz art. 7 pkt 32 ustawy nPzp, z których jednoznacznie wynika, że zamówieniem publicznym jest każda umowa odpłatna zawierana między zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane. Natomiast według definicji legalnej zawartej w art. 2 ust. 11 ustawy Pzp oraz art. 7 pkt 30 ustawy nPzp przez wykonawcę należy rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która ubiega się o udzielenie zamówienia publicznego, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego. Mając to na uwadze niewątpliwie umowy zlecenia/o dzieło zawierane przez WPN z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej spełniają definicję legalną zamówienia w rozumieniu przepisów ustawy Pzp i winny być wykazywane w sprawozdaniach udzielonych zamówień przekazywanych do Prezesa UZP. Na obowiązek wykazywania w sprawozdaniu z udzielonych zamówień wartości takich umów wskazują również wyjaśnienia zamieszczone na stronie internetowej UZP, w której odniesiono się do kwestii wartości jaka powinna zostać podana w sprawozdaniu w przypadku umowy zlecenia zawartej z osobą fizyczną⁶⁹.

W latach 2019-2022⁷⁰ Park udzielił 200 zamówień publicznych na łączną kwotę 15 610 480,96 zł⁷¹, w tym 182 zamówienia na łączną kwotę 6 390 897,58 zł z wyłączeniem ustawy pzp.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/127-184]

Szczegółowym badaniem objęto 27 postępowań, w tym 18 o wartości nieprzekraczającej progów stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Łączna wartość badanych zamówień, które poniósł Park w latach 2019-2022⁷² wyniosła 3 762 515,11 zł.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/185-186]

⁶⁷ Pismo WPN przekazane 4 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/17/22.

⁶⁸ Pismo WPN z 10 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/19/22.

⁶⁹ <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/roczne-sprawozdanie-o-udzielonych-zamowieniach-publicznych/pytania-i-odpowiedzi-dotyczace-zasad-sporzadzania-rocznego-sprawozdania-o-udzielonych-zamowieniach>.

⁷⁰ do 7 października 2022r.

⁷¹ W podziale na lata: w 2019 r. łącznie 4 936 505,50. zł, w 2020 r. łącznie 3 593, 004,68 zł., w 2021 r. łącznie 4 112 669,48 zł., łącznie 2 968 301,30 zł.

⁷² do 7 października 2022r.

W trakcie kontroli 9 postępowań⁷³ o wartości przekraczającej równowartość wyrażonej w złotych kwoty 30 000,00 euro netto⁷⁴ lub odpowiednio równej lub przekraczającej 130 000 zł netto⁷⁵ ustalono:

1. W zakresie prowadzenia protokołów poszczególnych postępowań stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości polegające na:
 - a) w 6⁷⁶ postępowaniach⁷⁷ w których WPN był zobowiązany do sporządzenia protokołu postępowania odpowiednio do art. 96 ust. 1 Pzp⁷⁸ lub art. 71 ust. 1 nPzp⁷⁹, zgodnych

⁷³ Kontroli zostały poddane następujące postępowania:

- 1) Postępowania wszczęte w 2019 r.:
 1. przetarg nieograniczony: dostawa energii elektrycznej do obiektów należących do Wielkopolskiego Parku Narodowego - sygn. 3/37/2/19.
 2. przetarg nieograniczony: Zakup i dostawa oleju opałowego lekkiego do kotłowni Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach w latach 2020-2022 (sygn. 3/37/4/19).
- 2) Postępowania wszczęte w 2020 r.:
 1. ogłoszenie na usługę społeczną w trybie art. 138o ustawy Pzp: Świadczenie usług ochrony osób, mienia, obiektu i terenu Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach, 62-050 Mosina - 3/37/1/20;
 2. przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. (3) - sygn. 3/37/2/20;
 3. przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodach ochronnych Wiry i Jeziora (2) - sygn. 3/37/4/20;
 4. przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodzie ochronnym Jeziora - sygn. 3/37/5/20.
- 3) Postępowania wszczęte w 2021 r.:
 1. tryb podstawowy: Budowa wewnętrznej instalacji gazowej w budynkach Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej w WPN - sygn. 3/37/2/1/21.
- 4) Postępowania wszczęte w 2022 r.:
 1. tryb podstawowy: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w obwodzie ochronnym Jeziora - sygn. 3/37/5/22
 2. tryb podstawowy: Dostawa umundurowania i odzieży BHP dla pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego w 2022 r. - sygn. 3/37/4/22

⁷⁴ dotyczy postępowań wszczętych do dnia 31 grudnia 2020 r.

⁷⁵ dotyczy postępowań wszczętych po dniu 31 grudnia 2020 r.

⁷⁶ przetarg nieograniczony: dostawa energii elektrycznej do obiektów należących do Wielkopolskiego Parku Narodowego - sygn. 3/37/2/19; przetarg nieograniczony: Zakup i dostawa oleju opałowego lekkiego do kotłowni Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach w latach 2020-2022 (sygn. 3/37/4/19); przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. (3) - sygn. 3/37/2/20; przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodach ochronnych Wiry i Jeziora (2) - sygn. 3/37/4/20; przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodzie ochronnym Jeziora - sygn. 3/37/5/20; tryb podstawowy: Budowa wewnętrznej instalacji gazowej w budynkach Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej w WPN - sygn. 3/37/2/1/21.

⁷⁷ w ogłoszeniu na usługę społeczną w trybie art. 138o ustawy Pzp: Świadczenie usług ochrony osób, mienia, obiektu i terenu Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach, 62-050 Mosina - 3/37/1/20, nie było bezwzględnego obowiązku prowadzenia protokołu postępowania według wzorów stosownego rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania.

⁷⁸ dla postępowań wszczętych do 31 grudnia 2020 r. tj: przetarg nieograniczony: dostawa energii elektrycznej do obiektów należących do Wielkopolskiego Parku Narodowego - sygn. 3/37/2/19; przetarg nieograniczony: Zakup i dostawa oleju opałowego lekkiego do kotłowni Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach w latach 2020-2022 (sygn. 3/37/4/19); przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. (3) - sygn. 3/37/2/20; przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodach ochronnych Wiry i Jeziora (2) - sygn. 3/37/4/20; przetarg nieograniczony: Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodzie ochronnym Jeziora - sygn. 3/37/5/20.

⁷⁹ dla postępowań wszczętych po 31 grudnia 2020 r. tj. tryb podstawowy: Budowa wewnętrznej instalacji gazowej w budynkach Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej w WPN - sygn. 3/37/2/1/21.

ze stosownymi rozporządzeniami w sprawie protokołów postępowania⁸⁰ stwierdzono uchybienie polegające na braku wskazania pełnego wykazu załączników do protokołu (ofert, korespondencji z wykonawcami, ogłoszeń itd.) który to obowiązek wynika z zapisów stosownych Rozporządzeń w sprawie protokołu postępowania⁸¹.

W zakresie wszystkich 6 postępowań w których stwierdzono ww. uchybienie Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił⁸², że brak wpisania wszystkich załączników do protokołu wynika z przeoczenia.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-194; II/2/282-292; II/2/306-312; II/2/373-566; II/2/638-696]

- b) w protokole postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na Zakup i dostawa oleju opałowego lekkiego do kotłowni Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach w latach 2020-2022⁸³ nie zamieszczono informacji o dacie zawarcia umowy, dacie zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w BZP i nadanym numerze ogłoszenia, informacji o poprawieniu w ofertach omyłek, o których mowa w art. 87 ust. 2 ustawy Pzp co było niezgodne ze wzorem protokołu i zapisami Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według ustawy Pzp. Ponadto w protokole postępowania wskazano, że zastosowano art. 26 ust. 2f ustawy Pzp podczas gdy WPN nie wymagał od wykonawców przedstawienia dokumentów na podstawie tego przepisu.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił⁸⁴, że nieuzupełnienie w protokole postępowania informacji o dacie zawarcia umowy, jak również terminu i ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia wynikał z przeoczenia i błąd ten zostanie sprostowany. W zakresie podania informacji o zastosowaniu art. 26 ust. 2f ustawy Pzp Zastępca Dyrektora ds. Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 wyjaśnił, że doszło do omyłki pisarskiej i błędnie zaznaczono w pkt. 13.2 protokołu postępowania, natomiast wezwanie wykonawcy nastąpiło w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/306-312; II/2/373-566; II/2/647-656]

- c) w protokole postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r.⁸⁵ nie zamieszczono informacji o unieważnieniu postępowania w zakresie dwóch części zamówienia, co jest wymagane wzorem protokołu i zapisami §2 ust. 2 pkt 14 i 16 Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według ustawy Pzp. a także informacji o ocenie oferty jednego z wykonawców. W protokole niezgodnie ze stanem faktycznym wpisano, że WPN nie zastosował procedury o której mowa w art. 24aa ust.

⁸⁰ Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. 2016, poz. 1128) (dalej Rozporządzenie w sprawie protokołu postępowania według ustawy Pzp) – dla postępowań wszczętych do 31.12.2020 r.; Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. 2020, poz. 2434) (dalej Rozporządzenie w sprawie protokołu postępowania według nPzp) – dla postępowań wszczętych po 31.12.2020 r.

⁸¹ §2 ust. 2 pkt 21 Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według Pzp lub odpowiednio §3 pkt 20 Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według ustawy nPzp.

⁸² pismo WPN z 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-22-211-15/22; pismo WPN datowane na 4 września 2022 r. (otrzymane przez MKiŚ 4 października 2022 r), znak Aa/MCz/2-22-211/16/22.

⁸³ postępowanie o sygn. 3/37/4/19.

⁸⁴ Pismo WPN przekazane 4 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/16/22.

⁸⁵ Postępowanie o sygn. 3/37/2/20.

1 ustawy Pzp podczas gdy w rzeczywistości skorzystał z procedury określonej w tym przepisie.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN⁸⁶ wyjaśnił, że przez przeoczenie nie zamieszczono w protokole informacji o unieważnieniu postępowania w zakresie części 2 i 4 zamówienia. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił⁸⁷, że informacji o ocenie oferty jednego z wykonawców nie wpisano przez przeoczenie, natomiast zapis o niezastosowaniu procedury określonej w art. 24aa ust. 1 ustawy Pzp należy uznać za omyłkę pisarską.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/325-330; II/2/373-566; II/2/657-667]

- d) w protokole postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadań ochronnych WPN w 2020 r. w obwodzie Jeziory⁸⁸ wskazano niezgodne ze stanem faktycznym informacje dotyczące: kwoty przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia (podana w protokole kwota 267 700,-zł jest kwotą netto, a nie tak jak by wynikałoby z protokołu kwotą brutto), numeru ogłoszenia o zmianie ogłoszenia o zamówieniu (wskazano numer ogłoszenia o zamówieniu), informacje o wykonawcy z którym zawarto umowę w zakresie 1 części zamówienia oraz znak i datę podpisania umowy w zakresie części 2 zamówienia, informację o ilości punktów jakie uzyskał wykonawca wybrany w zakresie części 2 zamówienia.

Dyrektor WPN wyjaśnił⁸⁹, że przyczyną wskazania, że w obu częściach wygrał ten sam wykonawca wynika z błędnego skopiowania wykonawcy z innego dokumentu.

[Dowód: akta kontroli str. 187-191; 325-328; 329-330; 373-566; 678-686]

- e) w protokole postępowania prowadzonego w trybie podstawowym na Budowę wewnętrznej instalacji gazowej w budynkach Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej w WPN⁹⁰ nie podano informacji o dacie zamieszczenia w BZP ogłoszenia o wyniku postępowania i numerze ogłoszenia, a także niezgodnie ze stanem faktycznym określono okres udostępnienia SWZ na stronie internetowej postępowania.

Dyrektor WPN wyjaśnił⁹¹, że przez przeoczenie nie zamieszczono w protokole informacji o ogłoszeniu o wyniku postępowania i numerze ogłoszenia. W zakresie okresu publikacji wyjaśnił, że omyłkowo określono okres udostępnienia i dokument jest dostępny do dnia dzisiejszego na stronie internetowej.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/319-324; II/2/373-566; II/2/687-696]

W zakresie ww. nieprawidłowości i uchybień należy wskazać, że działania Dyrektora WPN były nierzetelnymi, Kontrolujący zwraca uwagę, że przy sporządzaniu protokołu postępowania Zamawiający powinien dochować należytej staranności i zapewnić kompletność protokołu pod kątem wymagań zawartych w stosownych rozporządzeniach regulujących zakres informacji jakie winien zawierać protokół postępowania (w szczególności w §2 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie protokołu postępowania według ustawy Pzp lub odpowiednio §3 Rozporządzenia w sprawie

⁸⁶ Pismo WPN z 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

⁸⁷ Pismo WPN z 17 października 2022 r. znak Aa/mm/2-21-211/22/22.

⁸⁸ Postępowanie o sygn. 3/37/5/20.

⁸⁹ Pismo WPN z 17 października 2022 r. znak Aa/mm/2-21-211/22/22.

⁹⁰ Postępowanie o sygn. 3/37/2/1/21.

⁹¹ Pismo WPN z 10 października 2022 r., znak Aa/mm/2-21-211/19/22.

protokołu postępowania według ustawy nPzp oraz wzorach protokołów stanowiących załączniki do tych rozporządzeń). Obowiązkiem Zamawiającego jest również zapewnienie zgodności podawanych w protokole postępowania informacji ze stanem faktycznym.

2. W przypadku 7 postępowań⁹², w których publikacja ogłoszeń dotyczących postępowania odbywała się w Biuletynie Zamówień Publicznych, Zamawiający określając w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia⁹³ oraz ogłoszeniu o wyniku postępowania⁹⁴ ceny złożonych ofert, ceny wybranej oferty oraz wartość umowy podawał ceny (wartość) netto ofert i umowy co było niezgodne z Załącznikiem nr 4 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych⁹⁵ w zw. z art. 2 pkt 1 ustawy Pzp oraz Załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych⁹⁶ w zw. z art. 7 pkt 1 ustawy nPzp.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN oraz Dyrektor WPN wyjaśnili⁹⁷, że kwoty netto zostały wpisane omyłkowo.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-194; II/2/310-315; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/697-721]

Kontrolujący zwraca uwagę, że pomimo braku jednoznacznego określenia w stosownych rozporządzeniach czy określając ceny złożonych ofert i wartość umowy należy podać kwotę netto czy brutto, to istotnym jest odwołanie się przez ustawodawcę w ww. aktach wykonawczych do pojęcia ceny, której z kolei definicja ustawowa⁹⁸ odwołuje się do pojęcia ceny w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług⁹⁹, który stanowi, że w cenie uwzględnia się m.in. podatek od towarów i usług (VAT).

3. W przypadku postępowania na **Dostawę energii elektrycznej do obiektów należących do Wielkopolskiego Parku Narodowego**¹⁰⁰, stwierdzono:
 - a) WPN nie uwzględnił w zawartej umowie z Wykonawcą zmian do wzoru umowy stanowiącej załącznik do treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (dalej SIWZ) wprowadzonych pismem z dnia 2.09.2019 r. poprzez co WPN naruszył art. 7 ust. 1 ustawy Pzp w zakresie prowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie zasad przejrzystości i równego traktowanie wykonawców.

⁹² dostawa energii elektrycznej do obiektów należących do Wielkopolskiego Parku Narodowego - sygn. 3/37/2/19; Zakup i dostawa oleju opałowego lekkiego do kotłowni Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach w latach 2020-2022 (sygn. 3/37/4/19); Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. (3) - sygn. 3/37/2/20; Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodach ochronnych Wiry i Jezioro (2) - sygn. 3/37/4/20; Budowa wewnętrznej instalacji gazowej w budynkach Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej w WPN - sygn. 3/37/2/1/21; Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w obwodzie ochronnym Jezioro - sygn. 3/37/5/22; tryb podstawowy: Dostawa umundurowania i odzieży BHP dla pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego w 2022 r. - sygn. 3/37/4/22.

⁹³ dla postępowań wszczętych do 31 grudnia 2020 r.

⁹⁴ dla postępowań wszczętych po 31 grudnia 2020 r.

⁹⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1127.

⁹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 2439.

⁹⁷ Pisma WPN przekazane 4 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/16/22 oraz 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

⁹⁸ definicja ceny zawarta w §2 pkt 1 ustawy Pzp oraz §7 pkt 1 ustawy nPzp.

⁹⁹ Dz. U. z 2004 r., poz. 915.

¹⁰⁰ Postępowanie o sygn. 3/37/2/19.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁰¹, że wskutek niedopatrzenia nie wprowadzono zmian do umowy. Wyłoniony wykonawca sam przesłał podpisaną umowę w pierwotnej wersji i nie zostało to zauważone. Fakt ten nie miał wpływu na interes WPN, gdyż pierwotne zapisy były korzystniejsze dla Parku, ale sytuacje których dotyczyły nie zaistniały.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/722-765]

Kontrolujący zwraca uwagę na nierzetelność Zamawiającego polegającą na braku weryfikacji umowy przedstawionej do podpisu przez wykonawcę z dokumentacją postępowania, czego konsekwencją było doprowadzenie do naruszenia zasad prowadzenia postępowania z zachowaniem przejrzystości oraz równego traktowania wykonawców. Należy zważyć, że Zamawiający był zobowiązany do zawarcia umowy według wzoru uwzględniającego zmiany do jej treści dokonane w trakcie postępowania, a ewentualne zmiany powinny być poprzedzone analizą możliwości wprowadzenia takich zmian w odniesieniu do zapisów art. 144 ustawy Pzp czego Zamawiający nie dokonał.

- b) WPN jako kryterium oceny ofert ustanowił kryterium płatności o wadze 40% co mogło prowadzić do naruszenia ogólnej zasady wyrażonej w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stanowiący, iż wydatków publicznych dokonuje się w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad i uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Niniejsze kryterium zostało również określone w sposób naruszający art. 91 ust. 2d ustawy Pzp, który wymaga aby kryteria oceny ofert były opisane w sposób jednoznaczny i zrozumiały, umożliwiając sprawdzenie informacji przedstawianych przez wykonawców.

Ustalono, że WPN w pkt. 15 SIWZ ustanowił, że wybór najkorzystniejszej oferty odbędzie się z wykorzystaniem kryterium ceny o wadze 60% oraz kryterium terminu płatności o wadze 40%. Punktacja w kryterium terminu płatności miała być przyznana w zależności od zaoferowanego terminu płatności według zasady: że wykonawca oferujący termin płatności dłuższy niż 14 dniowy minimalny termin otrzyma odpowiednio 15 pkt (w przypadku oferowania 21 dniowego terminu płatności) oraz 25 pkt. (w przypadku oferowania 30 dniowego terminu płatności). Zamawiający nie wskazał kiedy wykonawca uzyskałby 40 pkt. a jednocześnie nie określił żadnego wzoru według którego miałyby odbywać się przeliczania punktów w zależności od zaoferowanego terminu.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁰², że kierowano się interesem WPN, jako płatnika. Kryterium płatności było drugim – uzupełniającym po najniższej cenie, którego waga nie mogła przekraczać 60%. Z-ca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁰³ ponadto, że w opisie kryterium popełniono błąd i źle wpisano ilość punktów w kryterium – terminu płatności, który powinien wynosić 40 punktów w przypadku zaoferowania 30-dniowego terminu płatności. Przyznał on również że wprowadzenie kryterium płatności nie było najlepszym rozwiązaniem jednak z uwagi na konieczność zastosowania innego kryterium niż najniższa cena trudno byłoby znaleźć odpowiednie kryterium dla takiego przedmiotu zamówienia.

¹⁰¹ Pismo WPN z 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹⁰² Pismo WPN z 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹⁰³ Pismo WPN z 17 listopada 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211-30/22.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/354-360; II/2/373-566; II/2/722-765]

Kontrolujący stwierdza, że ustanowienie kryterium terminu płatności o tak dużej wadze nie jest uzasadnione i narusza zasadę racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych. Wątpliwym jest uzyskanie przez WPN korzyści finansowej z tytułu przesunięcia terminu płatności o ok. dwa tygodnie. Zamawiający nie przedstawił żadnego dokumentu z którego wynikać miałyby dokonania analizy zasadności ekonomicznej takiego kryterium, a szczególnie o tak dużej wadze. Z ustawy Pzp nie wynika wprost zakaz stosowania terminu płatności jako kryterium oceny ofert, przy czym nie zwalnia to Zamawiającego z zasady racjonalnego określania warunków zamówienia ukierunkowanych na wybór oferty nie tylko zgodnej z ustawą Pzp, ale również najkorzystniejszej w rozumieniu zasad wyrażonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Jednocześnie zapisy w zakresie sposobu przyznawania punktów w tym kryterium zostały określone w sposób nieprecyzyjny i niejednoznaczny a tym samym w sposób naruszający art. 91 ust. 2d ustawy Pzp.

4. W przypadku postępowania na **Zakup i dostawę oleju opałowego lekkiego do kotłowni Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach w latach 2020-2022**¹⁰⁴, stwierdzono:

- a) WPN nie dokonał przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny na wprowadzenie zmian do treści ofert wynikających ze zmian wprowadzonych do treści SIWZ w dniu 30 grudnia 2019 r. polegających na zmianie zapisów SIWZ w zakresie sposobu obliczenia ceny oferty oraz zmiany wzoru Formularza ofertowego, według którego wykonawcy mieli złożyć oferty. Niniejsze stanowi naruszenie art. 38 ust. 6 ustawy Pzp.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁰⁵, że zmiana SIWZ była niewielka i polegała jedynie na zmianie rubryki w formularzu ofertowym i nie wiązała się z dużym nakładem pracy i czasu.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/306-312; II/2/373-566; II/2/766-774]

Kontrolujący przychylił się do opinii WPN, że zmiana była co do zasady stosunkowo niewielka i nie wymagała dużego nakładu czasu i pracy, jednakże nie wpływa to na stanowisko Kontrolującego, że WPN był zobowiązany do przedłużenia terminu składania ofert. Kontrolujący zwraca uwagę, że analizując konieczność przesunięcia terminu składania ofert Zamawiający nie powinien brać pod uwagę wyłącznie zakresu oraz istotności zmian ale również inne faktyczne okoliczności występujące w danym przypadku, czego Zamawiający jednak nie uczynił. Wprowadzona przez Zamawiającego zmiana, jakkolwiek mająca charakter zmiany technicznej to wymagała ona dokonania ponownego przeliczenia ceny i złożenia oferty według nowego wzoru Formularza ofertowego, który został opublikowany na stronie internetowej WPN w dniu 30.12.2019 r. ok. godz. 21 wieczorem. Uwzględniając, że termin składania ofert upływał w dniu 2 stycznia 2020 r. o godz. 9.00, wykonawcy mieli praktycznie jeden dzień roboczy na zapoznanie się ze zmianami SIWZ, wprowadzenie zmian do ofert i wysłanie ofert do Zamawiającego. W ocenie Kontrolującego jest to czas niewystarczający i wykonawcy potrzebowali dodatkowego czasu na uwzględnienie w ofertach zmian wprowadzonych przez Zamawiającego, co jednoznacznie

¹⁰⁴ Postępowanie o sygn. 3/37/4/19.

¹⁰⁵ Pismo WPN przekazane 4 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/16/22.

potwierdza okoliczność, że oferty wszystkich trzech wykonawców zostały złożone na formularzu nieuwzględniającym zmian wprowadzonych 30 grudnia 2019 r. W ocenie Kontrolującego w przedmiotowym przypadku WPN naruszył art. 38 ust. 6 ustawy Pzp poprzez nieprzedłużenie terminu składania pomimo tego, że wypełnione zostały przesłanki określone w tym przepisie, przy czym niniejsze naruszenie nie miało wpływu na wynik postępowania.

- b) WPN nie zamieścił informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty na stronie internetowej WPN, o której mowa w art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Niniejsze stanowi naruszenie art. 92 ust. 2 ustawy Pzp, który wprowadza obowiązek udostępnienia takiej informacji również na stronie internetowej zamawiającego.

Ustalono, że w dniu 15 stycznia 2020 r. WPN powiadomił wszystkich wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty podając informacje wymagane art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, które to informacje Zamawiający winien również zgodnie z dyspozycją art. 92 ust. 2 ustawy Pzp udostępnić na stronie internetowej WPN czego jednak nie uczynił.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁰⁶, że przez przeoczenie nie zamieszczono informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty na stronie internetowej.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/306-312; II/2/373-566; II/2/766-774]

5. W przypadku postępowania na usługę społeczną prowadzonego w trybie art. 138o ustawy Pzp na **Świadczenie usług ochrony osób, mienia, obiektu i terenu Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach, 62-050 Mosina**¹⁰⁷ stwierdzono:

- a) WPN ustanowił warunki udziału zamówienia w sposób nieadekwatny, nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia. Niniejsze stanowi naruszenie art. 138o ust. 2 ustawy Pzp, który mówi że zamówienia udziela się w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący.

W treści opublikowanego na stronie internetowej WPN Ogłoszenia o zamówieniu w pkt. V.1.3. Ogłoszenia o zamówieniu Zamawiający wskazał, iż wymaga aby wykonawca dysponował co najmniej 3 osobami które zostaną skierowane do realizacji przedmiotu zamówienia wpisanymi na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1977 r. o ochronie osób i mienia. Natomiast w pkt. 2.2. Załącznika Nr 2 do Ogłoszenia o zamówieniu (Szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia) zapisał, że pracownicy ochrony muszą posiadać licencję pierwszego stopnia pracownika ochrony fizycznej. Zamawiający w dniu 8.01.2020 r. udzielił odpowiedzi na pytania do Ogłoszenia o zamówieniu dotyczące pkt. 2.2 (Szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia) wyjaśniając, że do realizacji przedmiotu umowy wystarczą pracownicy wpisani na listę pracowników niekwalifikowanych, posiadający (każdy) minimum dwuletnie doświadczenie w wykonywaniu usług ochrony. Niniejszym WPN dokonał zmiany treści pierwotnego wymogu co do kwalifikacji osób świadczących usługi zawartego w Szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia, jednak nie dokonując adekwatnych zmian w warunkach udziału w postępowaniu (pkt. V.1.3. Ogłoszenia o zamówieniu). Pozostawienie pierwotnych warunków udziału w postępowaniu spowodowały, że

¹⁰⁶ Pismo WPN przekazane 4 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/16/22.

¹⁰⁷ Postępowanie o sygn.- 3/37/1/20.

warunek aby osoby skierowane do realizacji przedmiotu zamówienia były wpisane na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej stał się nieadekwatny, nieproporcjonalny w stosunku do opisu przedmiotu zamówienia i zdolności jakie są niezbędne do wykonania zamówienia czym Zamawiający naruszył art. 138o ust. 2 ustawy Pzp.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁰⁸, że Zamawiający potraktował udzielenie i opublikowanie odpowiedzi o zmianie wymogu, jako informacje o zmianie warunków udziału w postępowaniu.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/775-794]

Kontrolujący zwraca uwagę, że z treści odpowiedzi nie wynika aby odpowiedź/modyfikacja do treści Ogłoszenia o zamówienia dotyczyła warunków udziału w postępowaniu, określonych w nagłówku poprzedzających pytanie określono „Pytanie 2. Dot. pkt 2.2.”, jak również treść odpowiedzi nie wskazuje aby dotyczyła ona warunków udziału w postępowaniu. Dlatego w opinii Kontrolującego niejednoznaczność i nieprecyzyjność udzielonej odpowiedzi, w szczególności brak informacji, że wyjaśnienia dotyczą również warunków zamówienia skutkuje koniecznością uznania, że warunki udziału w postępowaniu pozostały bez zmian. Niestaranność w udzieleniu odpowiedzi prowadziła do dalszych nieprawidłowości w toku badania i oceny ofert, w szczególności zaniechaniem wezwania wybranego wykonawcy do uzupełnienia lub wyjaśnienia Wykazu osób oraz wyborem wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków zamówienia, co zostało omówione poniżej.

- b) WPN zaniechał wezwania wykonawcy z którym zawarto umowę o zamówienie publiczne, w trybie odpowiednim do art. 26 ust. 3 lub ust. 4 ustawy Pzp do uzupełnienia lub wyjaśnienia Wykazu osób, który wykonawca złożył na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu. Niniejsze mogło mieć wpływ na wynik postępowania ponieważ skutkowało zawarciem umowy z wykonawcą, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu. Naruszenie zostało spowodowane niestarannością Zamawiającego związaną z udzieleniem odpowiedzi na pytanie do Ogłoszenia o zamówieniu i brakiem konsekwencji w trakcie konstruowania treści pisma modyfikującego Ogłoszenie o zamówienie.

Zamawiający uznał, że wybrany Wykonawca wykazał spełnianie warunku w zakresie dysponowania potencjałem kadrowym pomimo faktu, że z przedstawionego przez Wykonawcę wykazu osób nie wynika jednoznacznie, żeby wskazane w wykazie osoby posiadały kwalifikacje określone w pkt V.1.3. Ogłoszenia o zamówieniu, zgodnie z którym Wykonawca musiał wykazać, iż dysponuje co najmniej 3 osobami które zostaną skierowane do realizacji przedmiotu zamówienia wpisanymi na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1977 r. o ochronie osób i mienia. Wykonawca w złożonym Wykazie osób umieścił wyłącznie zapis „Pracownik ochrony”, który to zapis nie potwierdzał ww. warunku.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁰⁹, że faktyczny wymóg się zmienił, choć nie dokonano tego w dokumencie - warunkach udziału w postępowaniu, dlatego Wykonawca nie był wzywany do wyjaśnienia.

¹⁰⁸ Pismo WPN przekazane 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹⁰⁹ Pismo WPN przekazane 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/775-794]

W przypadku przedmiotowej nieprawidłowości zastosowanie ma argumentacja Kontrolującego przytoczona w uzasadnieniu nieprawidłowości w zakresie postawienia warunków udziału w sposób nieadekwatny do przedmiotu zamówienia, zgodnie z którą wskutek niejednoznaczności i nieprecyzyjności odpowiedzi na pytania warunek udziału pozostał bez zmian. Mając to na uwadze Zamawiający działając z należytą starannością kierując się zasadą prowadzenia zamówienia w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący był zobowiązany do wezwania wykonawcy do uzupełnienia lub wyjaśnienia dokumentów (stosownie do treści pkt. XVIII.1 Ogłoszenia stanowiącego o stosowaniu w niniejszym postępowaniu m.in. art. 26 ust. 3, 3a i 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych).

- c) WPN zaniechał wezwania wykonawcy, którego oferta została pierwotnie wybrana jako najkorzystniejsza, w trybie odpowiednim do art. 26 ust. 3 ustawy Pzp do uzupełnienia koncesji na prowadzenie działalności w zakresie ochrony osób i mienia dla poszczególnych członków konsorcjum.

Uwzględniając, że Zamawiający pierwotnie dokonał wyboru oferty Nr 2, jako oferty najkorzystniejszej, a dopiero po wyborze oferty wykonawca odstąpił od podpisania umowy to należy uznać, że Zamawiający dokonał badania i oceny oferty. Pkt. VI.1.2) Ogłoszenia o zamówieniu wprowadził wymóg aby, na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu wykonawcy złożyli aktualną koncesję wydaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na prowadzenie działalności w zakresie usług ochrony mienia i osób, natomiast pkt. X.6. Ogłoszenia o zamówienia stanowi, że wszyscy wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia spełniali wymóg w zakresie posiadania ww. koncesji. Z niniejszego należy wnioskować, że wykonawca powinien złożyć stosowną koncesję dla wszystkich członków konsorcjum podczas gdy przedłożył on koncesję wyłącznie dla jednego członka konsorcjum. Mając to na uwadze, przed wyborem oferty Zamawiający był zobowiązany do wezwania wykonawcy do uzupełnienia stosownej koncesji dla pozostałych podmiotów wchodzących w skład konsorcjum (stosownie do pkt. XVIII.1 Ogłoszenia stanowiącego o stosowaniu w niniejszym postępowaniu m.in. art. 26 ust. 3 i 3a ustawy Pzp).

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹¹⁰, że nie wezwano wykonawcy do uzupełnienia koncesji. Umowa została zawarta z innym podmiotem.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/775-794]

Niniejsza nieprawidłowość nie miała wpływu na wynik postępowania, przy czym Kontrolujący zwraca uwagę, że wynika to wyłącznie z okoliczności odstąpienia przez Wykonawcę od podpisania umowy. W przypadku podpisania umowy przez Wykonawcę, umowa zostałaby zawarta z wykonawcą, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu.

¹¹⁰ Pismo WPN przekazane 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

6. W przypadku postępowania na **Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. (3)**¹¹¹, stwierdzono:

- a) WPN nie zamieścił informacji o unieważnieniu postępowania w zakresie części 2 i 4 zamówienia na stronie internetowej Zamawiającego stosownie do art. 92 ust. 2 Pzp. Niniejsze stanowi naruszenie art. 92 ust. 2 ustawy Pzp, który wprowadza obowiązek udostępnienia takiej informacji na stronie internetowej zamawiającego.

Jak wynika z informacji z otwarcia ofert do terminu składania ofert nie złożono żadnych ofert w zakresie części 2 i 4 zamówienia w związku z czym Zamawiający pismem z dnia 17 lutego 2020 r. unieważnił postępowanie w zakresie tych dwóch części na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy Pzp. Odpowiednio do treści art. 92 ust. 2 ustawy Pzp Zamawiający informację o unieważnieniu postępowania wraz z uzasadnieniem prawnym i faktycznym (informacja o której mowa w art. 92 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp) winien zamieścić na stronie internetowej, czego w przypadku kontrolowanego postępowania nie uczynił.

Zastępca Dyrektora ds. OPIŃ wyjaśnił¹¹², że nie opublikowano informacji o unieważnieniu cz. 2 i 4 (Wiry i Jezioro) na stronie BIP i nie zaznaczono tego w protokole.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-194; 282-292; 306-312; 373-566; 795-896]

- b) WPN nie zamieścił w ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w Dz.U.U.E. pełnego (kompletnego) wykazu oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw do wykluczenia, w tym wykazu potencjału technicznego (sprzętu) i wykazu osób co stanowi naruszenie art. 41 pkt. 7a ustawy Pzp, który wprowadza wymóg aby ogłoszenie o zamówieniu zawierało taką informację.

Zastępca Dyrektora ds. OPIŃ wyjaśnił¹¹³, że przez przeoczenie nie zamieszczono pełnego wykazu oświadczeń w ogłoszeniu o zamówieniu.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/795-896]

Kontrolujący zwraca uwagę na konieczność starannego wprowadzania informacji do ogłoszenia. Wskutek niestaranności Zamawiającego do ogłoszenia nie wprowadzono niektórych z dokumentów, których obowiązek złożenia wynika z treści SIWZ. Skutkuje to rozbieżnością pomiędzy treścią SIWZ a ogłoszeniem o zamówieniu.

- c) WPN zaniechał wezwania wykonawcy, z którym zawarto umowę w zakresie części 5 i 6 zamówienia, w trybie art. 26 ust. 3 lub 4 ustawy Pzp do uzupełnienia lub wyjaśnienia JEDZ oraz Wykazu osób. Niniejsze skutkowało zawarciem umowy z wykonawcą, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Zgodnie z treścią SIWZ Zamawiający postawił warunek udziału w postępowaniu w zakresie dysponowania co najmniej 3 osobami posiadającymi minimum 2-letnie doświadczenie, które zostaną skierowane do realizacji zamówienia. W celu wstępnego potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu wykonawcy mieli złożyć JEDZ, a następnie wykonawca którego oferta zostanie najwyższej oceniona miał złożyć Wykaz osób jakie zostaną skierowane do realizacji zamówienia. Zarówno z treści

¹¹¹ Postępowanie o sygn. 3/37/2/20.

¹¹² Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹¹³ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

przedstawionego przez Wykonawcę JEDZ jak też Wykazu usług wynika, że dysponuje on 4 osobami, które zostaną skierowane do realizacji zamówienia jednak tylko dwie osoby spełniają wymóg ponad dwuletniego doświadczenia, natomiast pozostałe dwie osoby posiadają jedynie 1 rok doświadczenia. Mając niniejsze na uwadze Zamawiający był zobowiązany do wezwania Wykonawcy w trybie art. 26 ust. 3 lub 4 ustawy Pzp do złożenia dokumentu uzupełnionego o brakujące informacje.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹¹⁴, że jest to wynikiem przeoczenia.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/795-896]

Kontrolujący wskazuje na rażącą niestaranność i nierzetelność w trakcie badania i oceny ofert skutkującą dokonaniem wyboru oferty Wykonawcy pomimo faktu, że Zamawiający dysponował dwoma różnymi dokumentami które wskazywały, że wykonawca nie wykazał spełniania warunku udziału w postępowaniu a co zatem idzie konieczne jest zastosowanie procedury wezwania do uzupełnienia/wyjaśnienia złożonych dokumentów.

- d) WPN zaniechał wezwania wykonawcy, z którym zawarto umowę w zakresie części 5 i 6 zamówienia, w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp do uzupełnienia aktualnego zaświadczenia właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Niniejsze skutkowało zawarciem umowy z wykonawcą, który nie wykazał braku podstaw do wykluczenia z postępowania.

Wykonawca, którego oferta zostanie najwyżej oceniona w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia z postępowania miał przedstawić zgodnie pkt. VII.2.2) SIWZ zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego, potwierdzające, że wykonawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert. Przedłożone przez Wykonawcę zaświadczenie zostało wystawione 11.10.2019 r. tj. wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert, który upływał 7.02.2020 r., co jest niezgodne z wymogiem zawartym w pkt. VII.2.2) SIWZ, jak też z §5 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia¹¹⁵.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹¹⁶, że jest to wynikiem przeoczenia. Niniejsze postępowanie było 3 z kolei, dotyczącym tego zadania. Wykonawca składał to samo zaświadczenie w poprzednich przetargach, a w trakcie trzeciego uległo przeterminowaniu, czego nie zauważono.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/795-896]

Kontrolujący zwraca uwagę na konieczność weryfikacji dokumentów jakie są przedstawiane w trakcie postępowania przez wykonawcę w tym również pod kątem ich aktualności. Niestaranne i nierzetelne badanie dokumentów przedłożonych przez wykonawcę spowodowało zawarcie umowy o udzielenie zamówienia publicznego z wykonawcą, który nie wykazał braku podstaw do wykluczenia z postępowania.

¹¹⁴ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹¹⁵ Dz.U. z 2016 r., poz. 112.6.

¹¹⁶ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

- e) WPN wzywając dwóch wykonawców do złożenia wyjaśnień dotyczących doświadczenia osób i uzupełnienia Wykazu osób powołał się na niewłaściwą podstawę prawną. WPN powołał się na art. 87 ust. 1 ustawy Pzp który umożliwia wezwanie do wyjaśnienia treści oferty podczas gdy Wykaz osób jest dokumentem na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, a wszelkie wyjaśnienia i uzupełnienia takich dokumentów winny się odbywać w procedurze określonej w art. 26 ust. 3 i 4 ustawy Pzp.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹¹⁷, że omyłkowo wskazano na niewłaściwą podstawę prawną wezwania.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/795-896]

Kontrolujący zwraca uwagę na konieczność stosowania właściwych podstaw na jakie wykonawca powołuje się w trakcie postępowania. Należy zważyć, że zgodnie z przyjętym orzecnictwem z procedury określonej w art. 26 ust. 3 ustawy Pzp można korzystać jednokrotnie natomiast w zakresie procedury określonej w art. 87 ust. 1 ustawy Pzp orzecznictwo nie wskazuje na zakaz wielokrotnego skorzystania z tej procedury. Powołanie się na niewłaściwą podstawę prawną może mieć znamienne skutki w odniesieniu do kwestii ewentualnego wykluczenia wykonawcy i odrzucenia oferty w przypadku braku uzupełnienia lub wyjaśnienia dokumentów.

- f) zapisy zawarte w SIWZ są niejednolite i w poszczególnych miejscach SIWZ wprowadzają odmienne wymagania w zakresie obowiązku zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę. Niniejsze jest działaniem nierzetelnym i pośrednio stanowi naruszenie art. 7 ust. 1 ustawy Pzp zgodnie z którym Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości. W niniejszym przypadku zapisy SIWZ nie zapewniały zachowania zasad przejrzystości co mogło wpłynąć na składanie przez wykonawców nieporównywalnych ofert i naruszenie zasady równego traktowania wykonawców.

Ustalono, że zapis III.8.1. SIWZ wskazuje że wszystkie osoby wykonujące czynności bezpośrednio związane z przedmiotem zamówienia powinny być zatrudnione na podstawie umów o pracę wymieniając jednocześnie, że chodzi o co najmniej: 1 osobę posiadającą uprawnienie pilarza, osobę wykonującą prace ręczne oraz operatora ciągnika i wykaszarki. Natomiast z §10 ust. 1 wynika, że obowiązek zatrudnienia na podstawie umowy o pracę dotyczy wyłącznie pilarza. Mając to na uwadze składając ofertę wykonawcy nie mogli mieć pewności, która z informacji jest prawidłowa i każdy z nich mógł przyjąć odmienną interpretację a co zatem idzie kalkulować warunki ofertowe uwzględniając odmienne uwarunkowania co w konsekwencji mogło skutkować składaniem przez wykonawców nieporównywalnych ofert.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹¹⁸, że WPN wymagał zatrudnienia jednej osoby na podstawie umowy o pracę – pilarza zgodnie z zapisami umowy. Zapisy SIWZ zawierają szerszy wykaz, który omyłkowo nie został zmieniony. Ważny jest zapis z umowy dotyczący jednego pracownika.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/795-896]

¹¹⁷ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹¹⁸ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

Kontrolujący zwraca uwagę na konieczność starannego i rzetelnego opracowywania dokumentacji postępowania. Brak dochowania staranności i rzetelności naruszyło zasady przejrzystości postępowania i mogło doprowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert oraz naruszenia zasady równego traktowania wykonawców.

7. W przypadku postępowania na Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodzie ochronnym Wiry i Jeziory (2)¹¹⁹, stwierdzono:

- a) na upoważnieniu udzielonym przez Dyrektora WPN dla Z-cy Dyrektora ds. administracyjnych upoważniającym do reprezentowania Dyrektora WPN w postępowaniu i zawarcia umowy widnieje data 08.03.2021 r. tj. znacznie po terminie wyboru najkorzystniejszej oferty, które nastąpiło 12.03.2020 r.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹²⁰, że w pełnomocnictwie nastąpiła omyłka pisarska i prawidłowy rok upoważnienia to 2020.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/897-917]

- b) WPN zaniechał wezwania wykonawcy, z którym zawarto umowę, w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp do uzupełnienia dokumentu potwierdzającego posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w pkt 7.3.3) SIWZ. Niniejsze skutkowało wyborem oferty wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu przed wyborem jego oferty jako najkorzystniejszej.

Zgodnie z pkt 7.3. SIWZ, Zamawiający będzie żądał dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu w tym dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie niższą niż 100 000,00 zł (dokument o którym mowa w pkt 7.3.3) SIWZ). Z ustaleń kontroli wynika, że Zamawiający dokonał wyboru oferty Wykonawcy jako najkorzystniejszej pomimo tego, że Wykonawca nie przedstawił ww. dokumentu potwierdzającego posiadanie ubezpieczenia co jest naruszeniem art. 26 ust. 3 ustawy Pzp oraz zasady, że za najkorzystniejszą może zostać uznana oferta, która uzyska najkorzystniejszy bilans punktów w kryteriach oceny a wykonawca wykaże, że spełnia warunki udziału w postępowaniu i nie podlega wykluczeniu z postępowaniu.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹²¹, że dokument potwierdzający ubezpieczenie - polisa stanowi załącznik do umowy i została ona dostarczona przez Wykonawcę. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił¹²², że polisa została złożona po wyborze najkorzystniejszej oferty ale przed podpisaniem umowy.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-288; II/2/289-292; II/2/319-324; II/2/373-566; II/2/897-917]

Kontrolujący zwraca uwagę, że Zamawiający był zobowiązany przed dokonaniem wyboru oferty wykonawcy jako najkorzystniejszej do zastosowania procedury o której mowa w art. 26 ust. 3 ustawy Pzp. Działanie Zamawiającego było działaniem niestaranym i skutkowało wyborem oferty wykonawcy, który przed wyborem jego

¹¹⁹ Postępowanie o sygn. 3/37/4/20.

¹²⁰ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹²¹ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹²² Pismo WPN z dnia 10 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/19/22.

oferty jako najkorzystniejszej nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu.

8. W przypadku postępowania na **Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w 2020 r. w obwodzie ochronnym Jezioro**¹²³, stwierdzono:

- a) WPN określił warunki udziału w postępowaniu w sposób niejednoznaczny i niestaranny, poprzez zamieszczenie rozbieżnych w stosunku do siebie informacji dotyczących warunków udziału w dwóch różnych miejscach SIWZ. Niniejsze stanowi naruszenie zasady określonej w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp w zakresie prowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie zasad przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowanie wykonawców.

Ustalono, że przedmiot zamówienia został podzielony na dwie części, a Wykonawcy mieli możliwość składania ofert częściowych. WPN dla każdej z części zamówienia ustalił zindywidualizowane warunki udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej i zawodowej, które to warunki zostały określone w SIWZ (pkt. 6.2.1.3) SIWZ) oraz ogłoszeniu o zamówieniu (pkt. III.1.3 ogłoszenia). Jednocześnie Zamawiający na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu żądał przedłożenia dokumentów tj. wykazu osób i wykazu urzędzeń (wskazane w pkt. 7.3 SIWZ oraz pkt. III.6 Ogłoszenia o zamówieniu), przy czym wskazując te dokumenty WPN, ponownie określił jakim poziomem zdolności muszą wykazać się wykonawcy, jednakże ustalił je w odmienny sposób niż uczynione to zostało w części SIWZ w której określono warunki udziału w postępowaniu. Mianowicie dla części I zamówienia minimalny poziom zdolności został określony jak dla II części zamówienia, natomiast dla II części zamówienia warunek określono na poziomie określonym wcześniej dla I części zamówienia. Niniejsze jest działaniem niestarannym i nierzetelnym skutkiem czego jest złamanie zasad przejrzystości postępowania co może naruszać zasadę równego traktowania wykonawców.

Zastępca Dyrektora ds. OPI n wyjaśnił¹²⁴, że prawidłowe warunki udziału w postępowaniu zostały określone w pkt III.6 ogłoszenia o zamówieniu. Wykonawcy prawidłowo zinterpretowali wymagania stawiane przez Zamawiającego. Zapisy nie miały wpływu na wynik postępowania.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/918-954]

Kontrolujący zwraca uwagę, że niestaranność WPN w konstruowaniu treści SIWZ skutkowałą niedochowaniem zasady przejrzystości postępowania i mogła prowadzić do naruszenia zasad równego traktowania wykonawców. Wyjaśnienia WPN wskazują że prawidłowe warunki udziału w postępowaniu zostały postawione w pkt. III.6 ogłoszenia o zamówieniu tj. w miejscu, w którym zgodnie ze wzorem ogłoszenia zamawiający wskazuje dokumenty i oświadczenia na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowania. Wskazać należy natomiast, że warunki udziału w postępowaniu zamawiający jest winien wskazać w innym miejscu ogłoszenia tj. w III.1.3 ogłoszenia. Kierując się logiką Wykonawca oceniając możliwość przystąpienia do postępowania w pierwszej kolejności zapoznaje się z punktami ogłoszenia i SIWZ, w których warunki te co do zasady winny być zamieszczone, a dopiero po pozytywnej ocenie zdolności wykonawcy zapoznaje się z zapisami wskazującymi na dokumenty jakie będzie zobowiązany przedłożyć na ich

¹²³ Postępowanie o sygn. 3/37/5/20.

¹²⁴ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

potwierdzenie. Mając to na uwadze nie można wykluczyć, że byli wykonawcy, którzy po zapoznaniu się z treścią ogłoszenia lub SIWZ nie przystąpili do postępowania uznając, że nie spełniają warunków podczas gdy ich zdolności pozwalałyby się ubiegać o zamówienie, gdyby wiedzieli o arbitralnie przyjętym przez Zamawiającego poziomie zdolności.

- b) WPN nie zamieścił informacji o zmianie ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej WPN. Niniejsze stanowi naruszenie art 12a ust. 3 ustawy Pzp, który określa, że zamawiający niezwłocznie po zamieszczeniu zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych lub jej przekazaniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej zamieszcza informację o zmianach na stronie internetowej.

WPN w dniu 12 marca 2020 r. zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zmianie ogłoszenia o zamówienia¹²⁵. Wobec niniejszego Zamawiający odpowiednio do art. 12a ust. 3 ustawy Pzp był zobowiązany do zamieszczenia informacji o zmianach na stronie internetowej WPN czego jednak nie uczynił.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹²⁶, że przez przeoczenie nie opublikowano informacji o zmianie ogłoszenia na BIP WPN.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/918-954]

- c) WPN w umowie zawartej na 1 część zamówienia (prace leśne i inne) wskazał odmienne ceny jednostkowe od cen ofertowych.

Ustalono, że w §2 ust. 2 w lit b) i c) określono ceny jednostkowe brutto za prace nie zmechanizowane zakordowane oraz niezakordowane na kwotę brutto 32,40 zł/godz. podczas gdy w ofercie wykonawca określił ceny za te usługi na kwotę brutto 28,08 zł/godz.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹²⁷, nastąpił błąd w redakcji umowy przy określaniu stawki brutto. Przy rozliczeniach prac – wystawienie zleceń oraz protokołów, uwzględniane są stawki netto. Rozliczenia z wykonawcą odbywały się prawidłowo. Błędu wcześniej Zamawiający nie zauważył.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/918-954]

Kontrolujący zwraca uwagę na konieczność zachowania staranności w trakcie opracowywania ostatecznej treści umowy i uwzględniania w niej warunków zaoferowanych w ofercie.

- d) WPN zaniechał wezwania wykonawcy, z którym zawarto umowę w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp do uzupełnienia dokumentu potwierdzającego posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w pkt 7.3.3) SIWZ. Niniejsze skutkowało wyborem oferty wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu przed wyborem jego oferty jako najkorzystniejszej.

Zgodnie z pkt 7.3. SIWZ, Zamawiający żądał dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu w tym dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie

¹²⁵ numer ogłoszenia o zmianie 540045700-N-2020.

¹²⁶ Pismo WPN z 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹²⁷ Pismo WPN z 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie niższą niż 100 000,00 zł (dokument o którym mowa w pkt 7.3.3) SIWZ). Z ustaleń kontroli wynika, że Zamawiający dokonał wyboru oferty Wykonawcy jako najkorzystniejszej pomimo tego, że Wykonawca nie przedstawił ww. dokumentu potwierdzającego posiadania ubezpieczenia co jest naruszeniem art. 26 ust. 3 ustawy Pzp oraz zasady, że za najkorzystniejszą może zostać uznana oferta, która uzyska najkorzystniejszy bilans punktów w kryteriach oceny a wykonawca wykaże, że spełnia warunki udziału w postępowaniu i nie podlega wykluczeniu z postępowaniu.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹²⁸, że dokument potwierdzający ubezpieczenie - polisa stanowi załącznik do umowy i została ona dostarczona przez Wykonawcę. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił¹²⁹, że polisa została złożona po wyborze najkorzystniejszej oferty ale przed podpisaniem umowy.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/319-324; II/2/373-566; II/2/918-954]

Kontrolujący zwraca uwagę, że Zamawiający był zobowiązany przed dokonaniem wyboru oferty wykonawcy jako najkorzystniejszej do zastosowania procedury o której mowa w art. 26 ust. 3 ustawy Pzp. Działanie Zamawiającego było działaniem niestaranym i skutkowało wyborem oferty wykonawcy, który przed wyborem jego oferty jako najkorzystniejszej nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu.

9. W przypadku postępowania na **Budowę wewnętrznej instalacji gazowej w budynkach Dyrekcji i Centrum Edukacji Ekologicznej w WPN**¹³⁰, stwierdzono:

- a) WPN nie dokonał opisu przedmiotu zamówienia poprzez specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, co jest naruszeniem art. 103 ust. 1 ustawy nPzp oraz §12-14rdpsp.

Opis przedmiotu zamówienia został opisany przez WPN poprzez dokumentację techniczną w skład której wchodziły projekty budowlane i wykonawczy wraz z załącznikami do tych dokumentów (ekspertyzy, rysunki itd) oraz przedmiary prac. Natomiast nie sporządzono specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych (STWIOR) co jest naruszeniem art. 103 ust. 1 ustawy nPzp, zgodnie z którym zamówienia na roboty budowlane opisuje się za pomocą dokumentacji technicznej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹³¹, że w załączonej dokumentacji przedstawiono wszystkie informacje niezbędne do prawidłowej realizacji zamówienia, w tym dotyczące specyfikacji technicznego wykonania umowy oraz zasad odbioru robót. Specyfikacja ta wynikała z treści dokumentów.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-194; II/2/282-288; II/2/289-292; II/2/373-566; II/2/955-984]

¹²⁸ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹²⁹ Pismo WPN z dnia 10 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/19/22.

¹³⁰ Postępowanie o sygn. 3/37/2/1/21.

¹³¹ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

Kontrolujący zwraca uwagę, że z treści art. 103 ust. 1 ustawy nPzp a także rozporządzenia *rdpsp* jednoznacznie wynika, że STWIOR jest dokumentem całkowicie odrębnym od dokumentacji technicznej. W §12-14 ww. rozporządzenie ustawodawca określił zakres i formę STWIOR, nie tylko wskazując enumeratywnie minimalny zakres tego dokumentu ale również jego formę i układ. Mając to na uwadze oczywistym jest, że jeżeli nawet informacje te zostały zawarte, tak jak to wyjaśnia WPN, w dokumentacji technicznej to niewątpliwie niezachowany został układ (forma) dokumentu. Kontrolujący wskazuje, że uzasadnionym wydaje się wniosek WPN, że zakres informacji zawartych w dokumentacji będących załącznikami do SWZ pozwalał na prawidłową realizację zamówienia przy czym nie zmienia to faktu, że WPN naruszył art. 103 ust. 1 ustawy nPzp oraz §12-14 *rdpsp*.

- b) WPN zaniechał wezwania wykonawcy z którym zawarto umowę do uzupełnienia prawidłowo złożonych dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu co stanowi naruszenie art. 128 ust. 1 ustawy nPzp w zw. z §6 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (*dalej: rspkie*)¹³². Niniejsze naruszenie mogło mieć wpływ na wynik postępowania ponieważ dokonano wyboru wykonawcy, który nie wykazał spełniania warunków udziału w postępowaniu za pomocą podmiotowych środków dowodowych złożonych w formie wymaganej SWZ i ustawą nPzp.

WPN w dniu 4 listopada 2021 r. skierował do Wykonawcy którego oferta została najwyżej oceniona wezwanie do uzupełnienia dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw do wykluczenia z postępowania. Wykonawca w dniu 7 listopada 2021 r. przesłał drogą mailową żądane dokumenty tj. Wykaz robót budowlanych wraz z dokumentami potwierdzającymi należyte wykonanie robót, Wykaz osób skierowanych do realizacji zamówienia oraz oświadczenie o braku przynależności do grupy kapitałowej. Dokumenty te zostały przekazane w formie plików .jpeg, które to dokumenty były zdjęciami ww. dokumentów sporządzonych i podpisanych przez Wykonawcę w formie tradycyjnej (papierowej) i nie zostały podpisane przez Wykonawcę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, co jest niezgodne z art. 128 ust. 1 ustawy nPzp oraz §6 ust. 2 *rspkie*.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹³³, że dokumenty zostały przesłane drogą mailową, na wezwanie, bez podpisu kwalifikowanego. W piśmie nie wskazano konieczności złożenia podpisu kwalifikowanego, a na etapie weryfikacji dokumentów nie zwrócono uwagi na brak tego podpisu.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-194; II/2/282-292; II/2/373-566; 955-984]

Kontrolujący zwraca uwagę, że uznanie przez Zamawiającego dokumentów przedłożonych przez Wykonawcę jako złożonych w prawidłowej formie jest działaniem niestaranym i narusza art. 128 ust. 1 ustawy nPzp w zw. z zapisami *rspkie*. Mając na uwadze, że Wykonawca przekazał kopie (odwzorowanie graficzne) dokumentów, które pierwotnie zostały wytworzone w formie papierowej winien je

¹³³ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

opatrzyć kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. Brak wskazania w wezwaniu formy w jakim winny zostać przekazane dokumenty nie zwalnia Wykonawcy ze stosowania odpowiednich przepisów prawa, w szczególności że w VIII.6) SWZ WPN odwołał się do obowiązywania w postępowaniu zasad sporządzania dokumentów określonych w rozporządzeniu *rs*pkie.

- c) WPN w wezwaniu do uzupełnienia dokumentów w trybie art. 274 ust. 1 ustawy nPzp wyznaczył termin z 1 dniowym uchybieniem minimalnego terminu określonego w tym przepisie, co jest działaniem nierzetelnym.

WPN w dniu 4.11.2021 r. skierował do wykonawcy, którego ofertę najwyżej oceniono w trybie art. 274 ust. 1 ustawy nPzp wezwanie do uzupełnienia dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu i niepodleganiu wykluczeniu z postępowania, wyznaczając termin na uzupełnienie dokumentów do dnia 8.11.2021 r. Stanowi to naruszenie art. 274 ust. 1 ustawy nPzp, który określa, że zamawiający wzywa do uzupełnienia dokumentów w wyznaczonym terminie nie krótszym jednak niż 5 dni od dnia wezwania.

Zastępca Dyrektora ds. OPiIN wyjaśnił¹³⁴, że omyłkowo wyznaczono zbyt krótki termin uzupełnienia. Dokumenty wpłynęły w terminie.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/282-292; II/2/373-566; II/2/955-984]

Powyższe stanowi naruszenie art. 274 ust. 1 ustawy nPzp, jednak należy uznać je za uchybienie proceduralne nie mające wpływu na wynik postępowania.

- d) ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych z uchybieniem terminu określonego w art. 448 ustawy nPzp. Zgodnie z końcowym protokołem odbioru i treścią ogłoszenia o wykonaniu umowy, umowa została wykonana w dniu 28 lipca 2022 r. natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało zamieszczone w BZP w dniu 8 września 2022 r. tj. z 10 dniowym opóźnieniem w stosunku do 30 dniowego terminu określonego w art. 448 ustawy nPzp.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹³⁵, że omyłkowo przyjęto datę faktury, a nie protokołu odbioru, jako datę biegu 30 dniowego terminu ogłoszenia.

[Dowód: akta kontroli str. pismo II/2/187-194; II/2/234-240; II/2/373-566; II/2/955-984]

- e) WPN ustalił wysokość wadium z naruszeniem art. 281 ust. 4 ustawy nPzp. Niniejsza nieprawidłowość nie miała wpływu na wynik postępowania i w badanym postępowaniu należy ją uznać za uchybienie proceduralne.

Ustalono, że postępowanie było prowadzone w trybie podstawowym a wartość szacunkowa zamówienia była mniejsza od progów unijnych. Zamawiający w pkt. 1 Części XXVIII SWZ postawił wymóg wniesienia przez Wykonawcę wadium w kwocie 7 000,00 zł co stanowi ok. 2,9% wartości zamówienia, ustalonej przez Zamawiającego na kwotę 240 000,00 zł netto. Niniejsze stanowi naruszenie art. 281 ust. 4 ustawy nPzp, który określa, iż w przypadku o wartości mniejszej od progów unijnych kwota wadium nie może być większa niż 1,5% wartości zamówienia.

¹³⁴ Pismo WPN z dnia 30 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/15/22.

¹³⁵ Pismo WPN z dnia 12 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-22-211-9/22.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹³⁶, że pomyłkowo przyjęto % wadium na poziomie jak dla postępowań unijnych.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/955-984]

10. W przypadku postępowania na **Zadania ochronne Wielkopolskiego Parku Narodowego do wykonania w obwodzie ochronnym Jeziory**¹³⁷, stwierdzono:

- a) WPN określił formę w jakiej winna zostać złożona oferta z naruszeniem art. 63 ust. 2 ustawy nPzp, a formę w jakiej winny zostać złożone dokumenty podmiotowe, oświadczenia z naruszeniem §7 ust. 1 i 2 rozporządzenia *rspkie*. Niniejsze jest ograniczeniem uprawnień wykonawców i stanowi naruszenie art. 16 ustawy nPzp stanowiącego że zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie w sposób zapewniający przejrzystość oraz uczciwą konkurencję i równe traktowanie wykonawców.

Ustalono, że wartość szacunkowa badanego zamówienia jest mniejsza niż progi unijne w związku z czym wymaganą formę złożenia oferty określał art. 63 ust. 2 ustawy nPzp zgodnie z którym ofertę oraz oświadczenie o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy nPzp składa się, pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. Odpowiednio z uwagi na wartość zamówienia wszelkie dokumenty podmiotowe, oświadczenia podmiotu trzeciego i cyfrowe kopie dokumentów sporządzone w formie tradycyjnej winny być składane z zachowaniem §7 ust. 1 i 2 rozporządzenia *rspkie*, który stanowi, że dokumenty winny być składane w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem kwalifikowanym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. Natomiast WPN w treści SWZ ograniczył formę składania ofert i dokumentów. Odpowiednio w pkt. 3 Części 10 SWZ oraz w pkt. 2 Części 13 SWZ WPN zawarte zostały zapisy wskazujące na wymóg złożenia oferty pod rygorem nieważności w formie elektronicznej (podpisanej podpisem elektronicznym). W pkt. 13 i 16 Części 10 SWZ zawarto natomiast zapisy wskazujące, że dokumenty podmiotowe, oświadczenia podmiotów trzecich winny być złożone w postaci elektronicznej podpisanym kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹³⁸, że w części 10 pkt 3 i 16 oraz w części 13 pkt 2 SWZ nie zmieniono wymogu złożenia podpisu kwalifikowanego na osobisty lub zaufany w wyniku przeoczenia. Postępowanie stanowiło kontynuację (niewyłoniona część wcześniejszego postępowania) w trybie unijnym i przy ponownym ogłoszeniu nie zmieniono wymogu.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/985-1022]

Kontrolujący wskazuje na konieczność zachowania należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji postępowania w tym treści SWZ. Działanie WPN w sposób niedozwolony przepisami ograniczyło formy składania ofert i dokumentów podmiotowych oraz oświadczeń, czym Zamawiający ograniczył uprawnienia wykonawców i naruszył art. 16 ustawy nPzp stanowiący że zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie w sposób zapewniający przejrzystość oraz uczciwą konkurencję i równe traktowanie wykonawców.

¹³⁶ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹³⁷ Postępowanie o sygn. sygn. 3/37/5/22.

¹³⁸ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

- b) termin związania ofertą określony przez WPN datą został ustalony z naruszeniem art. 307 ust. 1 ustawy nPzp, który stanowi, że Wykonawca jest związany ofertą do upływu terminu określonego datą w dokumentach zamówienia, jednak nie dłużej niż 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert. Niniejszą nieprawidłowość należy uznać za uchybienie proceduralne nie mające wpływu na wynik postępowania.

Ustalono, że termin składania ofert został wyznaczony na 28 kwietnia 2022 r., a w Części 14 SWZ zapisano że termin składania ofert określono jako: 30 dni od upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert tj. do dnia 28.05.2022 r. Określenie terminu związania do dnia 28 maja 2022 r. stanowi naruszenie art. 307 ust. 1 ustawy nPzp, ponieważ zachowując maksymalny 30 dniowy termin ostatni dzień na jaki WPN mógł ustalić termin związania ofertą to 27 maja 2022 r.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹³⁹, że powyższe wynikało z błędu w obliczeniu terminu związania ofertą.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/985-1022]

Kontrolujący wskazuje na konieczność zachowania należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji postępowania w tym treści SWZ.

- c) WPN nie określił w dokumentacji zamówienia powodów braku podziału zamówienia na części, do czego był zobowiązany zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy nPzp. Niniejszą nieprawidłowość należy uznać za uchybienie proceduralne nie mające wpływu na wynik postępowania.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴⁰, że omyłkowo nie zostały wskazane w SWZ powody nie podzielenia zamówienia na części. Zamawiający nie dokonał podziału ze względu na trudności techniczne, na problemy związane ze skoordynowaniem działań różnych wykonawców realizujących poszczególne części, co mogłoby poważnie zagrozić właściwemu wykonaniu zamówienia.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/985-1022]

Kontrolujący wskazuje na konieczność zachowania należytej staranności przy sporządzaniu dokumentacji postępowania w tym treści SWZ tak aby zawierała ona wszystkie informacje wymagane ustawą nPzp.

- d) WPN nie wskazał w dokumentacji postępowania w szczególności w protokole postępowania, iż nie wzywał wykonawcy do złożenia dokumentów potwierdzających należyte wykonanie prac wskazanych w Wykazie usług z powodu dysponowania wiedzą na temat zrealizowanych na rzecz WPN usług.

Wykonawca na potwierdzenie spełniania warunków zamówienia w zakresie posiadania niezbędnej wiedzy i doświadczenia przedłożył Wykaz usług, w którym wskazał 3 usługi, a wszystkie te usługi były realizowane na rzecz WPN. Zgodnie z zapisami pkt. 1.1) Części 8 SWZ wykonawca wraz z wykazem usług winien przedłożyć dowody potwierdzające należyte wykonanie wskazanych usług. Wykonawca nie przedłożył jednak tych dowodów, a WPN nie wezwał do ich

¹³⁹ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹⁴⁰ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

uzupełnienia jak też nie zawarł w dokumentacji postępowania informacji o korzystaniu z posiadanej przez WPN wiedzy co do realizacji zamówień.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴¹, że nie wezwano Wykonawcy do uzupełnienia przedmiotowych dowodów, z uwagi na fakt, że wszystkie wymienione prace były wykonywane w WPN i Park posiadał wiedzę o ich należyтым wykonaniu.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/985-1022]

Kontrolujący nie kwestionuje prawa zamawiającego do odstąpienia od wezwania do uzupełnienia ww. dokumentów i bazowaniu na wiedzy WPN w trakcie badania oferty wykonawcy pod kątem spełniania warunków udziału w postępowaniu odpowiednio do dyspozycji zawartej w art. 127 ustawy nPzp. Zamawiający przy tym, w celu zachowania pełnej przejrzystości i zachowania zasad równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji, winien udokumentować taką czynność tak aby wszyscy wykonawcy mieli możliwość uzyskania takiej wiedzy. Potwierdzeniem niniejszego może być stanowisko wyrażone w wyroku KIO z 9.04.2018r. o sygn. KIO 582/18.

- e) WPN nie udostępnił, najpóźniej przed otwarciem ofert, na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacji o kwocie, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, odpowiednio do wymogu zawartego w art. 222 ust. 4 ustawy nPzp. Niniejsza nieprawidłowość nie miała wpływu na wynik postępowania i należy ją uznać za uchybienie proceduralne.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴², że informacja o kwocie, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na wykonanie zadania została omyłkowo zamieszczona w ogłoszeniu o treści złożonej oferty.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/985-1022]

Kontrolujący zwraca uwagę, że zamieszczenie informacji o kwocie jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w informacji o treści złożonych ofert nie spełnia dyspozycji art. 222 ust. 4 ustawy Pzp i stoi w kolizji z celem wymogu zawartego w ustawie Pzp. Konieczność podania przedmiotowej informacji przed ujawnieniem treści ofert ma na celu uniemożliwienie zamawiającym bezpodstawnego korzystania z art. 255 ust. 3 ustawy nPzp, określającego, że postępowanie zostaje unieważnione jeżeli cena lub koszt najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny lub kosztu najkorzystniejszej oferty. Mając na uwadze, że w niniejszym postępowaniu Zamawiający nie unieważnił postępowania na ww. podstawie nieprawidłowość należy uznać za uchybienie proceduralne nie mające wpływu na wynik postępowania.

- f) WPN w ogłoszeniu o zamówieniu¹⁴³ wskazał niezgodną z treścią SWZ informację o braku przewidywania fakultatywnych przesłanek wykluczenia. Niniejsze należy uznać za uchybienie formalne nie mające wpływu na wynik postępowania.

Ustalono, iż w pkt. 7.1.1) Części 7 SWZ Zamawiający wskazał, że przewiduje wykluczenie wykonawcy na podstawie jednej z fakultatywnych przesłanek

¹⁴¹ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹⁴² Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹⁴³ opublikowane w BZP w dniu 20 kwietnia 2022 r. pod nr. 2022/BZP 00127381.

wskazanych w art. 109 ust. 1 ustawy Pzp, natomiast w pkt 5.1.) Ogłoszenia o zamówieniu WPN wskazał, że nie przewiduje wykluczenia wykonawcy na podstawie fakultatywnych przesłanek.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴⁴, że omyłkowo zaznaczono niewłaściwą rubrykę w czasie wypełniania formularza ogłoszenia na platformie e-zamówienia.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/985-1022]

Kontrolujący zwraca uwagę, że Zamawiający winien dochować należytej staranności tak aby dokumenty zamówienia były opracowywane w sposób rzetelny a informacje zawarte w ogłoszeniach o zamówieniu oraz SWZ były tożsame.

11.W przypadku postępowania na Dostawa umundurowania i odzieży BHP dla pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego w 2022 r.¹⁴⁵, stwierdzono:

- a) WPN określił wymóg wykazania się odpowiednim doświadczeniem w realizacji podobnych dostaw w okresie ostatnich 5 lat i żądał przedstawienia wykazu dostaw wykonanych w tym okresie, co jest naruszeniem §9 ust. 1 pkt 2 *rpśd*. W zaistniałych okolicznościach niniejsze należy uznać za uchybienie proceduralne nie mające wpływu na wynik postępowania i zachowanie zasad równego traktowania wykonawców oraz uczciwej konkurencji.

Ustalono, że w pkt 1 Części XX SWZ Zamawiający wymagał od wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia wykazania się realizacją w okresie 5 lat lub jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie - min. 1 dostawą umundurowania i odzieży BHP o wartości min. 100 000 zł. Na potwierdzenie spełniania tego warunku wykonawca, którego oferta zostanie najwyżej oceniona miał złożyć na wezwanie Zamawiającego wykaz dostaw za okres 5 lat (pkt 3.2 Części XXI SWZ). Niniejsze należy uznać za niezgodne z §9 ust. 1 pkt 2 *rpśd*, w którym ustawodawca określił, że Zamawiający w celu potwierdzenia spełniania zdolności zawodowej może żądać wykazu dostaw lub usług wykonanych, a w przypadku świadczeń powtarzających się lub ciągłych również wykonywanych, w okresie ostatnich 3 lat, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴⁶, że omyłkowo wpisano konieczność przedstawienia wykazu usług i dostaw w okresie 5 lat zamiast 3.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/1023-1047]

Kontrolujący wskazuje na naruszenie przez Zamawiającego zapisów dotyczących okresu w jakim Zamawiający musiał wykazać się realizacją zamówienia wymaganym SWZ, przy czym niniejsze nie miało wpływu na wynik postępowania oraz nie naruszyło zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Wydłużenie okresu w jakim mogli wykazać się wykonawcy realizacją zamówienia mogło doprowadzić bowiem do potencjalnego poszerzenia kręgu wykonawców.

- b) WPN w ogłoszeniu o zamówieniu¹⁴⁷ wskazał niezgodną z treścią SWZ informację o braku przewidywania fakultatywnych przesłanek wykluczenia. Niniejsze należy uznać za uchybienie formalne nie mające wpływu na wynik postępowania.

¹⁴⁴ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹⁴⁵ Postępowanie o sygn. sygn. 3/37/4/22.

¹⁴⁶ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹⁴⁷ opublikowane w BZP w dniu 8 kwietnia 2022 r. pod nr. 2022/BZP 00115805/01.

Ustalono, iż w pkt. 1) Części XV SWZ Zamawiający wskazał, że przewiduje wykluczenie wykonawcy na podstawie jednej z fakultatywnych przesłanek wskazanych w art. 109 ust. 1 ustawy nPzp, natomiast w pkt 5.1.) Ogłoszenia o zamówieniu WPN wskazał, że nie przewiduje wykluczenia wykonawcy na podstawie fakultatywnych przesłanek.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴⁸, że omyłkowo zaznaczono niewłaściwą rubrykę w czasie wypełniania formularza ogłoszenia na platformie e-zamówienia.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/1023-1047]

Kontrolujący zwraca uwagę, że Zamawiający winien dochować należytej staranności tak aby dokumenty zamówienia były opracowywane w sposób rzetelny a informacje zawarte w ogłoszeniach o zamówieniu oraz SWZ były tożsame.

- c) WPN nie udostępnił, najpóźniej przed otwarciem ofert, na stronie internetowej prowadzonego postępowania informacji o kwocie, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, odpowiednio do wymogu zawartego w art. 222 ust. 4 ustawy. Niniejsza nieprawidłowość nie miała wpływu na wynik postępowania i należy ją uznać za uchybienie proceduralne.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁴⁹, że informacja o kwocie, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na wykonanie zadania została pomyłkowo zamieszczona w ogłoszeniu o treści złożonych ofert.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/1023-1047]

Kontrolujący zwraca uwagę, że zamieszczenie informacji o kwocie jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w informacji o treści złożonych ofert nie spełnia dyspozycji art. 222 ust. 4 ustawy nPzp i stoi w kolizji z celem wymogu zawartego w ustawie nPzp. Konieczność podania przedmiotowej informacji przed ujawnieniem treści ofert ma na celu uniemożliwienie zamawiającym bezpodstawnego korzystania z art. 255 ust. 3 ustawy nPzp, określającego, że postępowanie zostaje unieważnione jeżeli cena lub koszt najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny lub kosztu najkorzystniejszej oferty. Mając na uwadze, że w niniejszym postępowaniu Zamawiający nie unieważnił postępowania na ww. podstawie nieprawidłowość należy uznać za uchybienie proceduralne nie mające wpływu na wynik postępowania.

- d) WPN dokonał opisu przedmiotu zamówienia z naruszeniem art. 99 ust. 1 nPzp który określa iż przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Niniejsze mogło skutkować złożeniem przez Wykonawców nieporównywalnych ofert.

Ustalono, że WPN w Załączniku Nr 2a i 2b do SWZ podał zestawienie ilościowe i jakościowe umundurowania oraz odzieży BHP przy czym w większości z pozycji nie określił żadnych parametrów jakościowych i technicznych jakie miałyby spełniać poszczególna odzież i umundurowanie. Dodatkowo w pkt. V.5 SWZ Zamawiający wymagał aby umundurowania i odzież BHP spełniały parametry techniczne zgodne

¹⁴⁸ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

¹⁴⁹ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

z zapisami z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 stycznia 2018 r. (Dz. U z 090 lutego 2018 r. poz. 344) oraz normami polskimi.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁵⁰, że Park przedstawił warunek by odzież spełniała parametry techniczne zgodne z zapisami z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 stycznia 2018 r. (Dz. U z 090 lutego 2018 r. poz. 344) oraz normami polskimi. Opis odzieży sporządzono na podstawie przedmiotowego rozporządzenia oraz regulaminu BHP. Zawarto najważniejsze, podstawowe informacje opisujące asortyment.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/373-566; II/2/1023-1047]

Kontrolujący stoi na stanowisku, że przedmiot zamówienia nie został sporządzony w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniający wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Należy zważyć bowiem, że przywołane przez WPN rozporządzenie Ministra Środowiska określa wyłącznie wzory umundurowania nie odnosząc się praktycznie do parametrów jakościowych (np. rodzaj tkanin, gramatura). Również ogólne przywołanie wymagania spełniania norm nie można uznać za wystarczające i wyczerpujące opisanie przedmiotu zamówienia, jeżeli Zamawiający nie przywołał konkretnych norm. Również w zestawieniach ilościowo - asortymentowych nie odniósł się w żaden sposób do parametrów jakościowych i technicznych. Mając niniejsze na uwadze, Kontrolujący stoi na stanowisku że opis przedmiotu zamówienia został opisany w sposób naruszający art. 99 ust. 1 ustawy nPzp i mógł prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert, a także nie zapewniał otrzymania przez zamawiającego umundurowania i odzieży BHP spełniających podstawowe kryteria jakościowe.

Kontrola 9 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego do których miały zastosowanie przepisy ustawy Pzp/nPzp wskazuje, że zamówienia te w przeważającej ilości były prowadzone nierzetelnie a także niezgodnie z przepisami prawa. W 5 na 9 kontrolowanych postępowań WPN nie przeprowadził rzetelnego badania ofert pod kątem spełniania warunków udziału według kryteriów podmiotowych postawionych w SIWZ, wskutek czego wybrał oferty wykonawców, którzy nie wykazali spełniania tych warunków. Niniejsze mogło mieć wpływ na wynik postępowań. Ponadto w większości kontrolowanych postępowań stwierdzono inne nieprawidłowości, które wprost naruszają przepisy ustawy Pzp/nPzp (w tym w zakresie opisu przedmiotu zamówienia, publikacji informacji na stronie internetowej, terminowości przekazywania ogłoszeń do BZP), przy czym w ocenie kontrolerów nie miały one wpływu na wynik postępowań.

¹⁵⁰ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

Kontrola postępowań do których nie stosowano ustawy Prawo zamówień publicznych – poniżej progu 30 000,00 euro netto lub odpowiednio 130 000,00 zł netto, ale powyżej 6 000,00 zł¹⁵¹.

Kontroli poddano 18 z 182 postępowań o wartości 1 038 476,80 zł udzielonych w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 7 października 2022 r. (tj. 16,25 % wartości wszystkich udzielonych zamówień w tym okresie).

1. W postępowaniu na **Wykonanie remontu mieszkania w budynku wielorodzinnym przy ul. Skrzyneckiej 5/2** stwierdzono:

- a) WPN niezgodnie z §4 ust. 6 Regulaminu zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro netto stanowiącego Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Dyrektora WPN z 26.06.2019 r. (dalej „Regulamin”)¹⁵² ustalił sposób składania ofert drogą elektroniczną. Zgodnie z §4 ust. 6 Regulaminu w przypadku gdy wartość szacunkowa zamówienia przekracza 25 000 zł brutto wymagane jest złożenie oferty pisemnie w zamkniętej nieprzejrzystej kopercie. Zgodnie z wnioskiem o udzielenie zamówienia publicznego wartość szacunkowa zamówienia została ustalona przez WPN na 25 068,96 zł brutto wobec czego WPN miał obowiązek wprowadzić wymóg złożenia oferty w formie pisemnej w nieprzezroczystej kopercie.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁵³, że wymóg-informacja przygotowania propozycji cenowej (oferty) poprzez e-mail został zaznaczony błędnie, najprawdopodobniej wskutek pomylenia kwoty progowej (25 000) brutto z netto.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191; II/2/281; II/2/567-637; II/2/1048-1053]

Działanie WPN było nierzetelne i nie zgodne z zapisami §4 ust. 6 Regulaminu przy czym w ocenie kontrolerów nie wpłynęło na wynik postępowania.

¹⁵¹ Kontroli zostały poddane następujące postępowania:

- 1) Rok 2019:
 1. Wykonanie remontu mieszkania w budynku wielorodzinnym przy ul. Skrzyneckiej 5/2.
 2. Wymiana stolarki okiennej w lokalu mieszkalnym położonym w Jarostawcu 4/1.
 3. Prace gospodarcze w Dyrekcji, CEE oraz osadach służbowych WPN w 2020 r.
 4. Remont korytarza, wiatrołapu, schodów i kuchni w lokalu mieszkalnym w Jeziorach 4/1.
 5. Świadczenie pomocy prawnej w 2019r.
 6. Świadczenie pomocy prawnej w 2020r.
- 2) Rok 2020:
 1. Remont dachu na części mieszkalnej budynku ul. Wodniczki 2 , Puszczykowo.
 2. Prace budowlane związane z wykonaniem dojazdu i montażem chłodni przy budynku nr 5 w Jeziorach.
 3. Świadczenie pomocy prawnej w 2021r.
 4. Cięcia, przebudowy pielęgnacyjne sanitarne w obwodzie ochronnym Puszczykowo .
- 3) Rok 2021:
 1. Remont mieszkania nr 1/3, Jezioro.
 2. Przygotowanie i malowanie pomieszczeń w Dyrekcji WPN wg. Przedmiaru.
 3. Zakup i dostawa oryginalnych tonerów i tuszy w 2021r.
 4. Świadczenie pomocy prawnej w 2022r.
- 4) Rok 2022:
 1. Zadania wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 30,4 kW na terenie osady Jezioro.
 2. Naprawa dachu w budynku mieszkalnym przy ul. Skrzyneckiej 5, Mosina.
 3. Rozbiórka budynku gospodarczego (stodoły) zlokalizowanej w miejscowości Łódź przy ul. Trzebawskiej 2/2.
 4. Wykonanie koszulek okolicznościowych z nadrukiem z okazji 65-lecia Parku.

¹⁵² wprowadzonego Zarządzeniem Nr 18/2019 z 26.06.2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

¹⁵³ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

- b) zaproszenie do składania ofert zostało przekazane jednemu z wykonawców dzień wcześniej niż pozostałym 2 wykonawcom, co mogło naruszyć zasadę równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji wyrażoną w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu ponieważ jeden z wykonawców został uprzywilejowany z uwagi na dysponowanie dłuższym okresem na przygotowanie oferty.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁵⁴, że zgodnie z Protokołem z zamówienia zaproszenie skierowano do 3 oferentów. Odkryło się to drogą mailową i osobiście. W dokumentacji jest potwierdzenie wysłania zaproszenia e-mail do 2 potencjalnych oferentów i dokument zaproszenia z pieczęcią od 2 oferentów, którzy odebrali go osobiście. Jeden z wykonawców odebrał gotowe zaproszenie wcześniej.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191, II/2/266-281; II/2/567-637; II/2/1048-1053]

Kontrolujący wskazuje na konieczność równego traktowania wykonawców. Mając na uwadze, że zaproszenie do składania ofert nie było upubliczniane na stronie internetowej a zostało przekazane bezpośrednio do wybranych wykonawców zaproszenie winno zostać przekazane w tym samym terminie tak aby wykonawcy mieli taki sam okres na przygotowanie ofert.

- c) WPN dopuścił do oceny ofertę wykonawcy który złożył ofertę inną drogą niż wymagał tego Zamawiający. Wykonawca złożył ofertę osobiście w siedzibie WPN podczas gdy zgodnie z treścią zaproszenia do złożenia ofert wykonawca powinien przekazać ją drogą elektroniczną (e-mail). Niniejsze mogło naruszyć zasadę równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji wyrażoną w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁵⁵, że celem postępowania było wyłonienie wykonawcy, który wykona pracę najtaniej. Sposób złożenia nie został potraktowany jako mogący mieć wpływ na wynik postępowania. Wyjaśnił, że wykonawca miał problem z dostępem do Internetu. Dodatkowo oferta nie została przyjęta gdyż nie była ofertą najkorzystniejszą.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191, II/2/266-281; II/2/567-637; II/2/1048-1053]

Kontrolujący zwraca uwagę, że zamawiający winien stosować się do warunków postawionych przez siebie w zaproszeniu do składania ofert i przyjmować do oceny oferty złożone wyłącznie drogą wskazaną w zaproszeniu. Nie zmienia tego nawet fakt, że właściwym sposobem składania ofert winna być zgodnie z Regulaminem forma pisemna w zamkniętej kopercie.

Kontrolujący wskazuje, że zamówienia udzielono nierzetelnie i z naruszeniem procedur wewnętrznych regulujących udzielania zamówień publicznych. Procedura wyboru wykonawcy została przeprowadzona niezgodnie z zapisami procedur wewnętrznych WPN w zakresie sposobu złożenia ofert. Ponadto niejednoczesne przekazanie zaproszenia do złożenia ofert do poszczególnych wykonawców oraz przyjęcie do oceny oferty złożonej w innej niż wymagana formie mogło naruszyć zasadę równego traktowania wykonawców. Pomimo powyższego w ocenie kontrolera stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na wynik zamówienia.

¹⁵⁴ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

¹⁵⁵ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

2. W postępowaniu na **Wymiana stolarki okiennej w lokalu mieszkalnym położonym w Jarosławcu 4/1** stwierdzono:

- a) Zamawiający nie udokumentował w sposób wymagany Załącznikiem Nr 1 do Regulaminu przeprowadzenia czynności szacowania wartości zamówienia z należytą starannością. We wniosku o udzielenie zamówienia publicznego zawarto informacje, że wartość zamówienia została ustalona 28 października 2019 r. na podstawie rozeznania rynku, katalogów. Przy tym do wniosku nie załączono dokumentów potwierdzających niniejsze (katalogi, notatka z rozpoznania itp.) co jest niezgodne z Załącznikiem Nr 1 do Regulaminu¹⁵⁶.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁵⁷, że przed rozpoczęciem postępowania wykonawcy (którzy potem zostali zaproszeni do złożenia oferty) mieli możliwość zapoznania się z przedmiotem remontu. Potem pracownik zespołu ds. administracyjnych kontaktował się z nimi (telefonicznie lub osobiście) i ustalił szacunkową cenę na podstawie wstępnych, ustnych ofert oraz okazanych katalogów profili okiennych. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁵⁸, że wykonawcy umawiali się indywidualnie na wizję na miejscu, a z wizji nie sporządzano protokołów.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191; II/2/266-281; II/2/293-305; II/2/567-637; II/2/1054-1056]

Kontrolujący wskazuje, że obowiązkiem zamawiającego jest nie tylko oszacowanie wartości zamówienia zgodnie z art. 32 ust. ustawy Pzp, ale również udokumentowanie tego faktu. Powołując się na rozpoznanie rynkowe wykonawca powinien przechowywać dokumentację potwierdzającą dokonanie takowego szacowania w szczególności złożone oferty na potrzeby szacowania oraz katalogi, która będzie umożliwiała jednocześnie weryfikację prawidłowości dokonania szacunku. W przedmiotowym przypadku w związku z ustnym i telefonicznym składaniem propozycji cenowych pracownik WPN powinien sporządzić notatkę zawierającą co najmniej informację o liczbie i nazwach wykonawców, szacunkowej cenie ofert a także zakres prac jakie były wyceniane przez wykonawców. WPN powinien przechowywać katalogi lub ewentualnie zawrzeć informacje o przedstawionych katalogach i cenach w nich zawartych w notatce.

- b) opis przedmiotu zamówienia nie został określony w sposób wyczerpujący i jednoznaczny. W treści zaproszenia do złożenia oferty opisu przedmiotu zamówienia dokonano wyłącznie poprzez zapis „Kompleksowa wymiana stolarki okiennej (4 okna wraz parapetami) w lokalu mieszkalnym w Jarosławcu 4/1, gm. Komorniki”. WPN nie określił żadnych wymaganych parametrów/cech, jakości dotyczących wymienianej stolarki okiennej oraz dokładnego zakresu prac. Niniejsze mogło skutkować naruszeniem podstawowej zasady udzielania zamówień publicznych z zachowaniem uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców wyrażonej w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu i w konsekwencji złożeniem nieporównywalnych ofert.

¹⁵⁶ Aneks Nr 1 z 11.10.2019 do Zarządzenia nr 18/2019 wprowadzającego Regulamin zmienił zapis dotyczący sposobu ustalania szacunkowej wartości zamówienia na zapis w brzmieniu „*jeżeli dotyczy należy dołączyć kosztorysy, wyceny, szczegółowe zestawienie towarów lub opisać sposób ustalenia wartości zamówienia na odwrocie dokumentu”.

¹⁵⁷ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

¹⁵⁸ Pismo WPN z dnia 29 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/14/22.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁵⁹, że przed rozpoczęciem postępowania wykonawcy (którzy potem zostali zaproszeni do złożenia oferty) mieli możliwość zapoznania się z przedmiotem remontu. Tożsame co do treści wyjaśnienia¹⁶⁰ złożył Dyrektor WPN.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191, II/2/266-281; II/2/293-305; II/2/567-637; II/2/1054-1056]

Kontrolujący wskazuje, że przyjęty przez zamawiającego sposób opisu przedmiotu zamówienia jest niedopuszczalny i mógł prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert. Dodatkowo nie gwarantował uzyskania przez zamawiającego oczekiwanego przez niego efektu prac. Wskazać należy, że wizja lokalna może służyć do ewentualnego zapoznania się ze specyfiką zamówienia nie może jednak stanowić głównego sposobu dokonania opisu przedmiotu zamówienia. Dodatkowo jak wynika z wyjaśnień wizja na podstawie której wykonawcy zapoznali się z zakresem prac i złożyli oferty odbyła się przed wszczęciem postępowania a WPN w treści zaproszenia do złożenia ofert w żaden sposób nie nawiązał do wizji lokalnej i nie zobowiązał wykonawcy do realizacji prac w zakresie wskazanym w trakcie wizji lokalnej. Koniecznym jest również zwrócenie uwagi, że w trakcie wizji wykonawcom mogły zostać przekazane, nawet nieumyślnie, różne informacje co do wymagań WPN, a wobec braku sporządzania protokołów z wizji lokalnych niemożliwe jest weryfikacja niniejszego. Konkludując kontrolujący wskazuje, że zasadą winno być określenie przedmiotu zamówienia w sposób wyczerpujący i jednoznaczny w zaproszeniu do składania ofert, a dodatkowo, jeżeli jest taka potrzeba, przeprowadzenie wizji lokalnej. Jednocześnie przeprowadzenie wizji lokalnej winno być udokumentowane a zamawiający winien zapewnić dostęp do informacji przekazanych w trakcie wizji wszystkim wykonawcom.

W ocenie kontrolującego postępowanie zostało przeprowadzone nierzetelnie i nieprzejrzyste co pośrednio skutkowało naruszeniem przepisów ustawy Pzp dotyczących szacowania wartości zamówienia. Nierzetelnym było również przyjęcie sposobu określenia przedmiotu zamówienia poprzez wizję lokalną co mogło prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania wykonawców i złożenia nieporównywalnych ofert.

3. W postępowaniu na **Prace gospodarcze w Dyrekcji, CEE oraz osadach służbowych WPN w 2020 r.** stwierdzono:

- a) opis przedmiotu zamówienia nie został określony w sposób wyczerpujący i jednoznaczny. W treści zaproszenia do złożenia oferty nie określono liczby osad i ich lokalizacji jak też szacunkowej liczby poszczególnych usług objętych przedmiotem zamówienia podczas gdy informacje te mogły mieć istotny wpływ na treść ofert a tym samym mogło prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert,
- b) zamawiający w sposób nieprecyzyjny określił sposób oceny ofert w kryterium ceny, które było jedynym kryterium wyboru wykonawcy. Wykonawcy w formularzu ofertowym mieli podać ceny jednostkowe za trzy różne usługi (ceny za roboczogodzinę, cenę za usługi transportowe oraz cenę za usługi transportowe z załadunkiem i rozładunkiem) bez określenia łącznego wynagrodzenia za wykonanie

¹⁵⁹ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

¹⁶⁰ Pismo WPN z dnia 29 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/14/22.

przedmiotu umowy. WPN ustanowił, że jedynym kryterium oceny i wyboru oferty będzie cena (100%) przy czym nie określił sposobu przyznawania punktów w szczególności czy będzie porównywał np. sumę ceny jednostkowych czy wyłącznie którąś z trzech cen jednostkowych podanych w formularzu ofertowym. Niniejsze mogło prowadzić do naruszenia zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców ponieważ WPN miał możliwość oceny ofert na podstawie zasad przyjętych dopiero w trakcie oceny ofert.

Powyższe mogło skutkować naruszeniem podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych z zachowaniem uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców wyrażonej w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁶¹, że przed rozpoczęciem postępowania pracownik WPN poszukiwał pracowników/firm – potencjalnych wykonawców, którzy zainteresowani byłiby świadczeniem tego typu usług. W czasie wstępnych rozmów przedstawiono im na czym polega zlecenie i istotne szczegóły nt. rodzaju, zakresu i organizacji pracy, w tym prac oraz otoczenia. Prace gospodarcze obejmują przede wszystkim zadania dotyczące Dyrekcji i CEE oraz otoczenia. Zadania dotyczące osad stanowią minimalny udział w zleceniu. Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił, że o wyborze decydował koszt godziny pracy. Koszty usług transportowych i usług z załadunkiem i rozładunkiem stanowią niewielki udział w kosztach i są podawane informacyjnie i weryfikowane z ustalonymi/zaplanowanymi przez Park. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁶², że pracownik WPN prowadził rozmowy/wyjaśnienia odrębnie z każdym potencjalnym wykonawcą, a z rozmów nie sporządzano protokołów.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191, II/2/266-281; II/2/293-305; II/2/567-637; II/2/1057-1068]

Kontrolujący wskazuje, że przyjęty przez zamawiającego sposób opisu przedmiotu zamówienia jest niewłaściwy i mógł prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert. Dodatkowo nie gwarantował uzyskania przez zamawiającego oczekiwanego przez niego efektu prac. Kontrolujący wskazuje, że zastosowanie ma tutaj argumentacja kontrolującego dotycząca opisu przedmiotu zamówienia i wizji lokalnej przytoczona we wcześniejszej części projektu wystąpienia pokontrolnego. Ponadto sposób oceny ofert w kryterium ceny nie został określony w sposób jednoznaczny i wyczerpujący wskutek czego mogła zostać naruszona zasada równego traktowania wykonawców. WPN powinien określić w zaproszeniu, jaką cenę będzie brał pod uwagę przy porównywaniu ofert czego jednak nie uczynił w zaproszeniu do składania ofert.

Kontrolujący wskazuje, że postępowanie zostało przeprowadzone w sposób nierzetelny i nieprzejrzysty. Nierzetelnym było niejednoznaczne i niewyczerpujące opisanie przedmiotu zamówienia w zaproszeniu do złożenia ofert a także opisu sposobu oceny ofert w kryterium ceny co mogło prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania wykonawców i złożenia nieporównywalnych ofert, a tym samym mogło mieć wpływ na wynik zamówienia.

4. W postępowaniu na **Remont korytarza, wiatrołapu, schodów i kuchni w lokalu mieszkalnym w Jeziorach 4/1** stwierdzono:

¹⁶¹ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

¹⁶² Pismo WPN z dnia 29 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/14/22.

- a) opis przedmiotu zamówienia nie został określony w sposób wyczerpujący i jednoznaczny. Zgodnie z formularzem stanowiącym opis przedmiotu zamówienia (załącznik do zaproszenia do składania ofert) w poz. 3, 4, 5, 13, 14, 15 i 20 wykonawca miał zrealizować zamówienie z zastosowaniem materiałów których koszt pokrywał wykonawca i które miały zostać uzgodnione z Najemcą. Jednocześnie Zamawiający nie określił minimalnych/podstawowych wymagań dotyczących poszczególnych materiałów. Niniejsze mogło skutkować naruszeniem podstawowej zasady udzielania zamówień publicznych z zachowaniem uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców wyrażonej w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu i w konsekwencji złożeniem nieporównywalnych ofert.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁶³, że szacunek cenowy był określony w oparciu o standardowe rodzaje materiałów stosowanych w budownictwie i wykańczania mieszkań. Wyjaśnił, że trudno jest określić wszystkie właściwości materiałów tym bardziej, że chciano również uwzględnić aspekt estetyczny by odpowiadał najemcy. Dlatego też ustalono szacunkowy średni poziom cen dla poszczególnych elementów prac, pozostawiając najemcy i zamawiającemu (w uzgodnieniu z wykonawcą) ostateczny wybór materiałów o określonych cechach mieszczących się w budżecie umowy.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/192-194; II/2/306-312; II/2/567-637; II/2/1069-1075]

Kontrolujący wskazuje, że przyjęty przez Zamawiającego sposób opisu przedmiotu zamówienia jest niedopuszczalny i mógł prowadzić do złożenia nieporównywalnych ofert ponieważ pozostawiał pełną dobrowolność w przyjętych przez wykonawcę rodzaju i jakości stosowanych materiałów. Dodatkowo nie gwarantował uzyskania przez zamawiającego oczekiwanego przez niego efektu prac. Wprowadzenie zapisów o uzgadnianiu materiałów dopiero na etapie realizacji umowy rodzi zarówno po stronie Zamawiającego jak też wykonawcy duże ryzyko związane z realizacją umowy. Nieopisanie podstawowych parametrów nie może również usprawiedliwiać dążenie do zaspokojenia potrzeb estetycznych najemcy. Swoboda w tym zakresie powinna zostać ograniczona do cech estetycznych nie mających istotnego wpływu na cenę materiałów takich jak kolor itp.

Kontrolujący wskazuje, że postępowanie zostało przeprowadzone w sposób nierzetelny i nieprzejrzysty. Niejednoznaczne i niewyczerpujące opisanie przedmiotu zamówienia w zaproszeniu do złożenia ofert mogło prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania wykonawców i złożenia nieporównywalnych ofert, a tym samym mogło mieć wpływ na wynik zamówienia.

5. W postępowaniu na **Zakup i dostawę oryginalnych tonerów i tuszy w 2021r.** stwierdzono:

- a) nie udokumentowano pisemnie uzasadnienia odstąpienia od stosowania przepisów Regulaminu udzielania zamówień publicznych w zakresie sposobu przekazania ofert. Niniejsze nie wypełnia dyspozycji wyrażonej w §1 ust. 4 Regulaminu wymagającej od pracowników merytorycznych przygotowania i prowadzenia postępowań m.in. w sposób staranny.

¹⁶³ Pismo WPN datowane na 4 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/16/22.

WPN dopuścił składania ofert poprzez e-mail oraz faks pomimo, że §4 ust. 6 Regulaminu udzielenia zamówień publicznych określa, że w przypadku jeżeli wartość szacunkowa zamówienia przekracza 25 000 zł brutto wymagane jest złożenie oferty pisemnie w zamkniętej nieprzejrzystej kopercie. Mając na uwadze, że zgodnie z wnioskiem o udzielenie zamówienia publicznego wartość szacunkowa zamówienia została ustalona na 53 974,86 zł brutto oferta mogła zostać złożona wyłącznie w formie pisemnej w nieprzezroczystej kopercie, a ewentualne odstępianie od tego wymogu na podstawie §5 Regulaminu udzielania zamówień publicznych winno być uzasadnione.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁶⁴, że zamówienie było realizowane podczas pandemii Covid-19 w czasie pracy zdalnej. Aby uniknąć konieczności dezynfekcji i wymogu 24-godzinnej przechowywania (karencji) korespondencji dopuszczono składanie ofert elektronicznie. Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁶⁵, że pracownik prowadzący sprawę zapomniał dokonać stosownej adnotacji.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/16-24; II/2/187-191, II/2/266-281; II/2/293-305; II/2/567-637; II/2/1104-1130]

Kontrolujący nie kwestionuje zasadności umożliwienia składania ofert drogą elektroniczną z uwagi na sytuację związaną z Covid-19, przy czym stoi na stanowisku, że uzasadnienie odstępianie od wymagań Regulaminu winno być udokumentowane pisemnie przed rozpoczęciem (wszczęciem) postępowania.

b) WPN zamówił i dokonał zapłaty za toner nieprzewidziany w ofercie i umowie a także dokonał zapłaty za faktury które zawierały odmienne ceny za tusze i tonery od cen określonych w ofercie i umowie¹⁶⁶ lub też zawierały informacje niezgodne ze stanem faktycznym:

- faktura VAT 507/2021 z 18.03.2021 poz. 1 Brother HL-3140CW/3150/3170 TN241 Black cena jednostkowa na fakturze 207,00 zł netto; cena jednostkowa w ofercie za toner czarny 141,50 zł netto. Różnica w cenie: 65,50 zł netto;
- faktura 1216/2021 z 22.06.2021 r. tonery do HP 920XL cena jednostkowa na fakturze 72,25 (za komplet 289,00 zł netto); cena jednostkowa w ofercie za komplet 4 kolorów - 286,00 zł netto. Różnica w cenie: 3 zł netto.
- na fakturze nr 767/2021 z 22.04.2021 r. w poz. 1 wskazano toner HP17A do LaserJet M102/103/16000/ str 1600/ b w cenie jednostkowej 390,00 zł netto, który nie był przewidziany umową i ofertą.

Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁶⁷, że w przypadku faktury nr VAT 508/2021 z 18.03.2021 i poz. 1 Brother HL-3140CW/3150/3170 TN241 Black. nastąpił błąd w oznaczaniu artykułu na fakturze ponieważ wpisano oznaczenie dla tonera czarnego a powinno być dla kolorowego, zgodnie z tym co zostało zamówione i dostarczone. Koszt kolorowego tonera wg cennika z umowy wynosił tyle ile wskazano na fakturze. W przypadku faktury nr 767/2021 z 22.04.2021 r. poz. 1 Toner HP17A do LaserJet M102/103/16000/ str 1600/ b wyjaśniono, że toner ten jest

¹⁶⁴ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

¹⁶⁵ Pismo WPN z dnia 29 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/14/22.

¹⁶⁶ umowa 6/2021 Aa z 12 stycznia 2021r.

¹⁶⁷ Pismo WPN z dnia 16 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/13/22.

tonerem do drukarki której nie było jeszcze w Parku gdy przedstawiano specyfikację do oferty, na podstawie której sporządzono cennik. W przypadku faktury 1216/2021 z 22.06.2021 r. i tonerów do HP 920XL wyjaśniono, że nie wychwycono różnicy w cenie z uwagi na rozbić kwoty na fakturze na poszczególne kolory tonery, a w cenniku jest cena za jeden pakiet.

Ponadto Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁶⁸, że w Parku nie są sporządzane pisemne zamówienia i protokoły odbioru w tego typu zamówieniach, a zamówienia konkretnych brakujących tonerów dokonuje pracownik WPN drogą telefoniczną lub mailową. W przypadku błędu w fakturze w zakresie podania na fakturze innego rodzaju tonera w stosunku do tego faktycznie odebranego Dyrektor wyjaśnił, że w niniejszym przypadku pracownik potrzebne akcesoria zamawiał telefonicznie a po przesyłce zamontował tonery. Zamówione towary i ich ilość była zgodna z zamówieniem. Co do tonera który został zakupiony pomimo faktu, że nie był przewidziany w ofercie i umowie wyjaśnił, że zgodnie z §1 ust. 9 umowy możliwa była zamiana tonerów na inne „niewykorzystane w załączniku”, przy czym nawet bez tego zapisu nie było przeszkód proceduralnych umożliwiających dokonanie okazjonalnego zakupu od wykonawcy z którym ma się zawartą umowę.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191, II/2/266-281; II/2/293-305; II/2/567-637; II/2/1104-1130]

Stwierdzone uchybienia w zakresie rozbieżności pomiędzy materiałami wykazanymi na fakturze a faktycznie odebrany towarem, a także niezgodnymi z umową cenami za te materiały, świadczy o nierzetelnej weryfikacji dokumentów finansowo-księgowych.

Jednocześnie Kontrolujący nie przychylił się do stanowiska Dyrektora WPN o możliwości zakupu tonera nieprzewidzianego w umowie. Treść przywołanego przez WPN §1 ust. 9 umowy w brzmieniu „Towar wykazany w załączniku do umowy nie musi być wykupiony w całości przez kupującego lub może być zmieniany na inne tonery niewykorzystane w załączniku – płynna regulacja” pozwala na dokonywanie zmian ale wyłącznie w ramach materiałów wykazanych w załączniku i nie może stanowić podstawy do zakupu nie wymienionego w cenniku materiału. Odnosząc się do okazjonalnego zakupu tonera u wykonawcy od którego Park dokonywał zakupów w ramach umowy, nie ma proceduralnych przeszkód aby taki toner zakupić poza umową, przy czym należy zauważyć, że taka sytuacja nie miała miejsca bowiem jak wynika z opisu faktury zakupu dokonano w ramach umowy. W związku z powyższym zakup nieprzewidzianego w umowie tonera stanowiłby zmianę treści umowy, która zgodnie z §4 umowy wymaga formy pisemnej.

Kontrolujący wskazuje, że procedurę udzielenia zamówienia jak też jego realizacja należy uznać za nierzetelne a w przypadku realizacji zamówienia również za niezgodne z warunkami umowy.

6. W postępowaniu na Zadanie wykonania instalacji fotowoltaicznej o mocy 30,4 kW na terenie osady Jezioro stwierdzono:

- a) opis przedmiotu zamówienia został określony w sposób niewyczerpujący i niejednoznaczny, a także w sposób mogący naruszać zasady uczciwej konkurencji. W treści zaproszenia do złożenia oferty zamawiający wskazał podstawowe prace

¹⁶⁸ Pismo WPN z dnia 29 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/14/22.

i elementy wchodzące w przedmiot zamówienia nie określając wymaganych parametrów technicznych/jakościowych poszczególnych elementów, w szczególności dotyczących kluczowych elementów instalacji tzn. paneli (modułów PV) oraz falownika. Zamawiający przywołał standard tych urządzeń wskazując na konkretnego producenta i model dopuszczając równoważne materiały a wykonawca musiał udowodnić ich adekwatność. WPN nie wskazał przy tym pod kątem jakich parametrów i właściwości materiały mają być adekwatne (równoważne) i nie określił poziomu równoważności tych parametrów co w znaczący sposób ograniczyło realną możliwość zaoferowania materiałów równoważnych. Niniejsze mogło skutkować naruszeniem podstawowej zasady udzielania zamówień publicznych z zachowaniem uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców wyrażonej w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu¹⁶⁹.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁷⁰, że opis przedmiotu zamówienia był wystarczający. Wyjaśnił, że pomimo że instalacje fotowoltaiczne są zaawansowanymi technologiami o tyle samo wykonanie jest stosunkowo proste i na cenę rzutuje kilka elementów związanych głównie z mocą instalacji. Dyrektor WPN ponadto wyjaśnił, że Park wymagał dokonania wizji lokalnej przed złożeniem oferty i potencjalni wykonawcy mogli się zapoznać z uwarunkowaniami terenowymi i technicznymi, a także uzyskać informacje szczegółowe.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/33-42; II/2/192-194; II/2/334-342; II/2/567-637; II/2/1131-1132]

Kontrolujący podtrzymuje stanowisko, że opis przedmiotu zamówienia nie został określony w sposób wyczerpujący i jednoznaczny oraz może naruszać zasadę uczciwej konkurencji. Niniejsze dotyczy w szczególności podstawowych elementów instalacji takich jak panele/moduły PV oraz falowniki. Opisanie tych elementów poprzez podanie konkretnych modeli z dopuszczeniem równoważnych im materiałów, jednak bez określenia parametrów równoważności w praktyce uniemożliwiało zaoferowanie równoważnych materiałów. Kontrolujący wskazuje, że określanie przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie konkretnego rozwiązania powinno być stosowane wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Natomiast jeżeli WPN zdecydował się określić przedmiot zamówienia poprzez konkretne rozwiązania/producenta dopuszczając jednocześnie rozwiązania równoważne to WPN winien również określić parametry równowartości. Odnosząc się do wizji lokalnej wskazać należy, że zastosowanie ma argumentacja kontrolującego dotycząca opisu przedmiotu zamówienia i wizji lokalnej przytoczona we wcześniejszej części wystąpienia pokontrolnego.

Kontrolujący wskazuje, że zamówienie zostało udzielone w sposób nierzetelny i mogący naruszać zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

7. W postępowaniu na Naprawa dachu w budynku mieszkalnym przy ul. Skrzyneckiej 5, Mosina stwierdzono:

- a) opis przedmiotu zamówienia nie został określony w sposób wyczerpujący i jednoznaczny co mogło skutkować naruszeniem podstawowej zasady udzielania zamówień publicznych z zachowaniem uczciwej konkurencji i równego traktowania

¹⁶⁹ wprowadzonego Zarządzeniem Dyrektora WPN Nr 1/2022 z 12.01.2022r.

¹⁷⁰ Pismo WPN z dnia 27 października 2022 r., znak Aa/mcz/2-22-211/25/22.

wykonawców wyrażonej w §1 ust. 3 pkt 3) Regulaminu¹⁷¹ i w konsekwencji złożeniem nieporównywalnych ofert.

W trakcie kontroli WPN nie przedstawił żadnego dokumentu poświadczającego jaki zakres prac został przedstawiony Wykonawcy do sporządzenia oferty. Wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora ds. OPiN¹⁷² wskazują, że informacje dotyczące opisu przedmiotu zamówienia w sposób ogólny zostały przedstawione potencjalnym wykonawcom w trakcie rozmowy telefonicznej a następnie zainteresowani udziałem wykonawcy dokonali wizji lokalnej w trakcie których mogli dokonać pomiarów, uzyskać dodatkowe informacje. Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił, że wyłonienie wykonawcy odbyło się zgodnie z Regulaminem zamówienia publicznych dla zamówień o wartości od 1 000 zł do 15 000 zł netto gdzie do pracownika należy sposób przeprowadzenia rozeznania rynku a zapisy Regulaminu określają jedynie, że może się to odbyć osobiście, telefonicznie lub w formie elektronicznej nie precyzując innych formalnych wymogów. Ponadto Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił, że pracownik w związku ze stosunkowo prostym zakresem prac, na podstawie swojego doświadczenia uznał, że wizja terenowa i udzielone wykonawcom informacje są wystarczające.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/33-42; II/2/192-194; II/2/346-353; II/2/567-637; II/2/1133-1137]

Kontrolujący podtrzymuje stanowisko, że opis przedmiotu zamówienia nie został określony w sposób wyczerpujący i jednoznaczny. Kontrolujący nie wyklucza, że informacje przekazane w trakcie wizji były wystarczające dla sporządzenia propozycji cenowych przy czym WPN nie przedstawił żadnego dokumentu potwierdzającego, że na etapie składania ofert (propozycji cenowych) takowe informacje zostały przekazane wykonawcom. W ocenie Kontrolującego w przypadku przekazywania wszystkich informacji telefonicznie lub osobiście w trakcie wizji pracownik WPN powinien udokumentować jakie informacje zostały przekazane wykonawcom. W innym przypadku niemożliwa jest weryfikacja czy wykonawcy mieli tożsame informacje dotyczące realizacji zamówienia w tym dotyczące rodzaju materiałów jakich oczekuje Zamawiający (np. typu i właściwości blachy). Kontrolujący wskazuje, że zastosowanie ma argumentacja kontrolującego dotycząca opisu przedmiotu zamówienia i wizji lokalnej przytoczona we wcześniejszej części wystąpienia pokontrolnego.

Kontrolujący wskazuje, że zamówienie zostało udzielone w sposób nierzetelny i mogący naruszać zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Ponadto w trakcie kontroli w zakresie udzielania zamówień publicznych stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia wskazane poniżej.

8. Zamawiający w umowach¹⁷³ zawartych z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą której przedmiotem zamówienia było prowadzenie spraw w zakresie gospodarki remontowo-budowlanej nieruchomości WPN w tym. m.in. prowadzenie postępowań związanych z wyłanianiem wykonawców w zakresie prac ww. zakresie nie zawarł zapisów gwarantujących zachowanie bezstronnego i obiektywnego udzielania przedmiotowych zamówień. Ustalono, że osoba z którą zawarto umowy uczestniczyła

¹⁷¹ Wprowadzonego Zarządzeniem Dyrektora WPN Nr 1/2022 z 12.01.2022r.

¹⁷² Pismo WPN z dnia 4 listopada 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211-27/22.

¹⁷³ Umowa nr Ab-8/2020 z dnia 5 lutego 2020r.; umowa nr Aa-5/2021 z dnia 15 stycznia 2021r.

w procedurze udzielenia ³¹⁷⁴ z 18 kontrolowanych postępowań do których niestosowano przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych dokonując w poszczególnych postępowaniach takich czynności jak szacowanie wartości zamówienia, opisywanie przedmiotu zamówienia, wystąpienie jako osoba merytorycznie z wnioskiem o udzielenie zamówienia, podpisywanie oraz przysyłanie zaproszenia do złożenia ofert. Osoba ta ponadto uczestniczyła w czynnościach związanych z realizacją udzielonych zamówień tj. udział w odbiorach przedmiotu umowy.

Dyrektor WPN wyjaśnił¹⁷⁵, że umowę zawarto by wspomóc pracowników swoją wiedzą i doświadczeniem w prowadzeniu spraw związanych z gospodarką remontowo-budowlaną. Umowę zawarto z tą osobą (firmą) m.in. ze względu na szersze rozeznanie nt. firm z branży funkcjonujących na rynku, ich wiarygodności, rzetelności oraz jakości wykonywanych przez nie prac. Odnosnie potencjalnej możliwości braku obiektywizmu i konfliktu interesów Dyrektor WPN wyjaśnił, że zgodnie z zapisami §2 umowy osoba świadcząca usługę wykonuje zadania pod nadzorem i na zlecenie pracowników Parku. Wybór wykonawców odbywa się na podstawie określonych kryteriów (zazwyczaj najniższej ceny) i musi być zaakceptowany przez Park (protokół z zamówienia). W prowadzonych sprawach to nie ta osoba decydowała o stosowanych kryteriach oraz nie dokonywała ostatecznego wyboru wykonawcy. Osoba ta mogła jedynie wskazywać w protokole, który wykonawca zaoferował najkorzystniejszą ofertę a wyboru dokonywał Dyrektor WPN. Osoba ta ponadto nigdy nie ubiegała się o udzielenie zamówienia publicznego. Ponadto Dyrektor WPN poinformował, że wybór wykonawców do których mają być kierowane zapytania odbywa się na podstawie rozeznania rynku dokonywanego przez pracowników Parku. Pracownicy korzystają przy tym z dotychczasowego doświadczenia i „katalogu” podmiotów, które już wykonywały wcześniej prace dla Parku, jak również z doradztwa specjalistów (w tym m.in. osoby której dotyczą ww. umowy) mogących polecić wykonawców, których można zaprosić do złożenia oferty. Ekspert mógł a nawet oczekiwano od niego wskazywania propozycji wykonawców do których można wysłać zaproszenia przy czym działało się to pod nadzorem pracowników WPN podobnie jak też czynności wykonywane na każdym etapie prowadzenia postępowań.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/187-191; II/2/293-305; II/2/319-324; II/2/567-637; II/2/1138-1188]

Kontrolujący nie zgadza się z wyjaśnieniami Dyrektora WPN ponieważ nie wprowadzono w umowach jednoznacznych zapisów zobowiązujących wykonawcę usługi do jej świadczenia w sposób obiektywny i bezstronny. W umowie odwołano się co prawda do prowadzenia postępowań zgodnie z wymaganiami wewnętrznych regulaminów lub/i ustawy Prawo zamówień publicznych o tyle jednak nie określono żadnych regulacji dotyczących sytuacji w której wystąpiłby konflikt interesów w szczególności nie wprowadzono obowiązku informowania o tym fakcie WPN przez wykonawcę i w konsekwencji żadnych sankcji (np. kar umownych) jakie poniósłby wykonawca w przypadku wykonywania umowy w sposób naruszający zasady obiektywizmu i równego traktowania wykonawców. Jednocześnie jak wynika z treści umów oraz wyjaśnień osoba ta miała wpływ na szereg czynności mogących bezpośrednio lub pośrednio wpłynąć na wybór wykonawcy, w szczególności poprzez udział tej osoby

¹⁷⁴ Postępowania na remont dachu na części mieszkalnej budynku ul. Wodniczki 2, Puszczykowo; Postępowanie na Remont mieszkania nr 1/3, Jezioro; Postępowanie na Przygotowanie i malowanie pomieszczeń w Dyrekcji WPN wg. przedmiaru.

¹⁷⁵ Pismo WPN z dnia 29 września 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/14/22 oraz pismo WPN z 10 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/19/22.

w opisie przedmiotu zamówienia i warunków zamówienia, wpływ na krąg wykonawców do których zostaną skierowane zapytania ofertowe jak też jej udział w samej procedurze (np. udzielaniu wyjaśnień). Kontrolujący wskazuje na konieczność zawierania w umowach obejmujących udział podmiotów zewnętrznych w procedurze udzielenia zamówień publicznych zapisów minimalizujących ryzyko udziału osób nie zapewniających udzielania zamówień z zachowaniem zasad obiektywizmu i równego traktowania wykonawców.

9. Na podstawie wyjaśnień kierownictwa Parku oraz pobranej próby 5¹⁷⁶ przykładowych umów zlecenia/dziela z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej o wartości szacunkowej nieprzekraczającej stwierdzono nieprawidłowości¹⁷⁷ związane z udzielaniem tych umów:

- a) WPN nie stosował wymagań Regulaminu udzielania zamówień do zawierania umów w szczególności nie przeprowadzał rozpoznania rynkowego stosownie do wymogów procedur, nie sporządzał wniosków o udzielenie zamówień publicznych,
- b) wartość szacunkowa nie była ustalana zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo zamówień publicznych lub też jej dokonanie nie było odpowiednio dokumentowane. Niniejsze stanowi naruszenie art. 32 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 ustawy Pzp¹⁷⁸ lub odpowiednio 28 ust. 1 oraz 36 ust. 1 ustawy nPzp¹⁷⁹ a także Załącznika Nr 1 do Regulaminu.

Ustalono, że zawarcie poszczególnych umów poprzedzało zamieszczenia ogłoszenia w portalu społecznym Facebook¹⁸⁰, ogłoszenie zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie WPN (z ewentualnym przekazaniem do pracowników WPN e-mailem informacji o naborze)¹⁸¹, lub też Park decydował o zawarciu umowy z konkretną osobą bez przeprowadzenia dodatkowego rozpoznania/naboru¹⁸², przy czym w żadnym z tych przypadków nie odbywało się to odpowiednio do procedur określonych w Regulaminie udzielania zamówień publicznych¹⁸³.

Ustalono, że WPN nie dokonywał szacowania zamówienia zgodnie z wymogami ustawy Pzp lub też odpowiednio dokumenty mające potwierdzać szacowanie nie są

¹⁷⁶ Umowa nr. T/2019/13 z 16.04.2019 r. na Dyżury p.poż w punkcie alarmowo dyspozycyjnym; umowa nr. 3/U/2020 z 2.03.2020 r. na Organizacja ognisk i utrzymanie czystości na terenie stacji turystycznej w stacji w Osowej Górze; umowa nr. 02/2021 z 29.12.2020 r. na dozowanie obiektu i terenu Dyrekcji i CEE WPN w Jeziorach; umowa T/2021/8A z 25.02.2021 r. na Sporządzenie dokumentacji technicznej do tematów "Rekultywacja stanowiska występowania trąski grzebieniastej na terenie WPN. Odtworzenie śródpolnego oczka wodnego na terenie WPN w celu poprawy bioróżnorodności agrocenotycznej"; umowa nr T/2022/9 z 20.04.2022 r. na Dyżury p.poż w punkcie alarmowo dyspozycyjnym.

¹⁷⁷ Nieprawidłowości stwierdzono w 4 z 5 procedur zawarcia umów. Nieprawidłowości nie stwierdzono przy zawarciu umowy; umowa T/2021/8A z 25.02.2021 r. na Sporządzenie dokumentacji technicznej do tematów "Rekultywacja stanowiska występowania trąski grzebieniastej na terenie WPN. Odtworzenie śródpolnego oczka wodnego na terenie WPN w celu poprawy bioróżnorodności agrocenotycznej".

¹⁷⁸ dla umów zawartych do 31 grudnia 2020r.

¹⁷⁹ dla umów zawartych po 31 grudnia 2020r.

¹⁸⁰ w przypadku umowy 3/U/2020 z 2.03.2020 r. na Organizacja ognisk i utrzymanie czystości na terenie stacji turystycznej w Osowej Górze.

¹⁸¹ umowa nr. T/2019/13 z 16.04.2019 r. na Dyżury p.poż w punkcie alarmowo dyspozycyjnym; umowa nr T/2022/9 z 20.04.2022 r. z na Dyżury p.poż w punkcie alarmowo dyspozycyjnym.

¹⁸² umowa nr. 02/2021 z 29.12.2020 r. na dozowanie obiektu i terenu Dyrekcji i CEE WPN w Jeziorach.

¹⁸³ nie stosowano w szczególności przepisów dotyczących składania wniosków o wszczęcie postępowania, procedur rozpoznania rynku.

wystarczające. Z przedstawionych wyjaśnień wynika, że w przypadku 3¹⁸⁴ umów szacowany koszt/wartość została opracowana przez pracowników we wnioskach gospodarczych sporządzanych na potrzeby planu finansowego. Przekazane wnioski nie mogą stanowić dokumentu potwierdzającego należyte oszacowanie z uwagi na fakt, że nie określono w nich jednoznacznie czy podane kwoty są kwotami netto czy brutto, kiedy oraz na jakiej podstawie nastąpiło szacowanie. W przypadku umowy nr. 02/2021 z 29 grudnia 2020 r. na dozorowanie obiektu i terenu Dyrekcji i CEE WPN w Jeziorach szacowanie przewidywanego zamówienia zostało przeprowadzone przez Pracownika Zespołu ds. administracyjnych na podstawie przewidywanej liczby godzin pracy w roku i stawek płac (minimalna krajowa), w tym analizy finansowej sporządzonej w związku z planowaną optymalizacją pełnienia dozoru, co zostało udokumentowane notatką z 8 czerwca 2020 r. Data podpisania notatki wskazuje na oszacowanie wartości zamówienia ponad 6 miesięcy przed zawarciem umowy które nastąpiło 29 grudnia 2020 r. Kontrolujący zauważa, że zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy Pzp, szacowania wartości zamówienia na usługi dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed wszczęciem postępowania.

Zastępca Dyrektora ds. OPiN wyjaśnił¹⁸⁵, że w przypadku umów zlecenia/o dzieło w WPN nie ma obowiązku stosowania Regulaminu udzielania zamówień publicznych których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro/130 tys. zł netto. Tworząc regulamin nie było intencją Parku objęcie nim tego rodzaju umów z uwagi na ich różnorodność i specyfikę. W zależności od rodzajów zamówienia/dzieł mogą być stosowane mechanizmy/procedury wynikające z Regulaminu, w przypadku gdy istnieje taka potrzeba i możliwość. Jednak zdecydowana większość umów zleceń/o dzieło dotyczy sytuacji gdzie z góry jest ustalona kwota wynagrodzenia (np. stawka za godzinę pracy, czy stałe wynagrodzenie) albo mogą być realizowane tylko przez określone osoby. Stosowanie wymogów Regulaminu w takich przypadkach byłoby niecelowe. Ponadto Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych wyjaśnił¹⁸⁶, że szacowanie wartości zamówienia ma miejsce w przypadku każdego zlecenia. Odbywa się to w różnej formie i nie zawsze w postaci konkretnego szacunku przypisanego do danej sprawy – umowy zlecenia lecz często wynika z danych pozyskanych z innych dokumentów oraz własnego doświadczenia i wiedzy lub oczywiście, prostej kalkulacji. Szacowaniem wartości może być też informacja o wykonaniu danego rodzaju kosztu w roku poprzednim. Ponadto należy zauważyć, że dotychczas koszty poszczególnych zamówień lub ich grup nigdy nie osiągały poziomu zamówień publicznych.

[Dowód: akta kontroli str. II/2/8-42; II/2/192-194; II/2/313-318; II/2/354-360; II/2/1189-1232]

Kontrolujący nie przychylił się do stanowiska Z-cy Dyrektora ds. OPiN, że w przypadku umów zlecenia/o dzieło z osobami fizycznymi o wartości szacunkowej nieprzekraczającej progu stosowania ustawy Park nie miał obowiązku stosowania zapisów Regulaminów udzielania zamówień publicznych. Zamówienia udzielane w formie umów zlecenia/o dzieło są zamówieniami publicznymi w rozumieniu przepisów ustawy Pzp oraz

¹⁸⁴ umowa nr. T/2019/13 z 16.04.2019 r. na Dyżury p.poż w punkcie alarmowo dyspozycyjnym; umowa nr. 3/U/2020 z 2.03.2020 r. na Organizację ognisk i utrzymanie czystości na terenie stacji turystycznej w stacji w Osowej Górze; umowa nr. 02/2021 na Dyżury p.poż w punkcie alarmowo dyspozycyjnym.

¹⁸⁵ Pismo WPN z dnia 4 października 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211/17/22.

¹⁸⁶ Pismo WPN z dnia 17 listopada 2022 r., znak Aa/MCz/2-21-211-30/22.

nPzp¹⁸⁷, a tym samym WPN jest co do zasady zobowiązany do ich udzielania z zastosowaniem obowiązujących procedur wewnętrznych regulujących zasady udzielania zamówień. Wszelkie generalne odstępstwa od stosowania tych procedur winno zostać jednoznacznie określone w tych procedurach, czego jednak WPN nie uczynił w aktach wewnętrznych obowiązujących w okresie objętym kontrolą.

Kontrolujący wskazuje, że upublicznienie informacji o naborze na stronie internetowej lub w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie WPN z przekazaniem do pracowników można uznać za wystarczające dla wyboru osób z zachowaniem konkurencyjnego rozpoznania rynku, przy czym winno się ono odbywać co do zasady z pełnym zachowaniem zasad obowiązujących w procedurach wewnętrznych. Jakiegokolwiek odstępstwo od ich stosowania, w tym również od sporządzenia dokumentów wymaganych na etapie poprzedzającym, w trakcie trwania i zakończenia procedury udzielenia zamówienia, winno być zatwierdzone przez Dyrektora WPN. Konieczne jest przy tym zaznaczenie, że zamawiający nie może odstąpić od dokonania czynności szacowania wartości zamówienia z zachowaniem ustawy Prawo zamówień publicznych, jak też udokumentowania tej czynności ponieważ obowiązek dokonania szacowania dla każdego zamówienia publicznego - bez względu na jego wartość - wynika wprost z ustawy Pzp oraz nPzp.

Ocena częściowa obszaru.

Kontrolujący negatywnie ocenia działalność Parku w zakresie udzielania zamówień publicznych. Na ocenę miało wpływ w głównej mierze stwierdzenie we wszystkich 9 z 9 kontrolowanych postępowaniach do których miały zastosowanie przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nieprawidłowości i uchybień, w tym w przypadku 5 postępowań nieprawidłowości w toku badania ofert, które mogły mieć wpływ na wynik postępowań. W postępowaniach do których nie miały zastosowania przepisy ustawy stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w szczególności w zakresie dokonywania opisu przedmiotu zamówienia (w 5 na 18 kontrolowanych postępowań) oraz związane z szacowaniem wartości zamówienia (w 1 na 18 kontrolowanych postępowań). Wpływ na ocenę miało również niestosowanie procedur wewnętrznych udzielania zamówień w przypadku umów zlecenia/dzieła z osobami nieprowadzącymi działalności gospodarczej, a także nieuwzględnianie wartości tych umów w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UZP. Ustalenia kontroli świadczą o słabości kontroli zarządczej w obszarze udzielania zamówień publicznych.

3. Gospodarowanie budynkami Skarbu Państwa znajdującymi się w zasobach Parku.

3.1 Budynki Skarbu Państwa znajdujące się w zasobach WPN.

WPN dysponował¹⁸⁸ łącznie 56 budynkami, z których przeznaczono na działalność:

- administracyjno-biurową: 1,
- gospodarczą: 23,

¹⁸⁷ zamówienia publiczne w rozumieniu definicji legalnej określonej w art. 2 ust. 13 ustawy Pzp oraz art. 7 pkt 32 ustawy nPzp.

¹⁸⁸ Stan na dzień 30 kwietnia 2022r.

- mieszkalną: 22,
- pozostałą: 10.

Łączna wartość księgowa ww. budynków wynosiła 5 070 360 zł.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/1-4]

W okresie objętym kontrolą Park dysponował łącznie 22 budynkami mieszkalnymi. Według stanu z 31 grudnia 2019 r. Park wynajmował 48 lokali mieszkalnych, natomiast według stanu na 31 grudnia 2020 i 2021 przedmiotem wynajmu było 49 lokali mieszkalnych. Dyrektor Parku wyjaśnił¹⁸⁹, że nie odnotowano przypadków bezumownego korzystania z nieruchomości budowlanych Parku.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/514-520]

3.2. Gospodarowanie budynkami w strukturze organizacyjnej Parku.

Zgodnie ze statutem¹⁹⁰ i regulaminem organizacyjnym Wielkopolskiego Parku Narodowego¹⁹¹ zadania związane z gospodarowaniem budynkami realizował i nadzorował Zespół ds. administracyjnych. Zadania te były wykonywane przez poszczególnych pracowników Zespołu w ramach zakresu obowiązków, a nadzór sprawował Zastępca Dyrektora ds. administracyjnych.

Dyrektor wyjaśnił¹⁹², że praca zespołu w tym zakresie była wspierana przez zewnętrznego specjalistę ds. budowlanych, z którym Park miał zawartą umowę na prowadzenie spraw związanych z gospodarką remontowo-budowlaną w WPN¹⁹³.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/276-314]

3.3. Regulacje wewnętrzne dotyczące gospodarki mieszkaniowej.

W Wielkopolskim Parku Narodowym obowiązywały następujące regulacje wewnętrzne:

- zarządzenie nr 20/2012 Dyrektora WPN z 02.02.2012 r. w sprawie stosowania stawek czynszu za najem lokali mieszkalnych, pomieszczeń gospodarczych, dzierżawy gruntu pod obiektami posadowionymi przez dzierżawców, innych opłat za używanie lokali oraz opłat zależnych i niezależnych od właściciela, gdy korzystający z lokalu nie ma zawartej umowy bezpośrednio z dostawcą mediów lub dostawcą usług.
- zarządzenie nr 20/2019 z 6 września 2019 r. Dyrektora WPN w sprawie zarządzania nieruchomościami WPN w drodze przetargu (analogiczne zarządzenie za poprzedni okres 13/2016 z 13 lipca 2013),
- regulamin porządku domowego z 5 września 2018 r.

¹⁸⁹ Pismo z 05 sierpnia 2022 r. nr Aa/sj/2-22/211/8/22.

¹⁹⁰ Dz.U. z 2018r., poz.1595.

¹⁹¹ Zarządzenie nr 33/2017 z 8 listopada 2017r.

¹⁹² Pismo z 5 sierpnia 2022 r.

¹⁹³ Zakres umowy to:

- utrzymywanie obiektów budowlanych WPN zgodnie z rozdz.6 ustawy Prawo budowlane,
- weryfikacja zgłoszonych usterek, planowanie i prowadzenie nadzoru nad pracami remontowo-budowlanymi,
- prowadzenie czynności związanych z wyłonieniem wykonawców w zakresie ww.prac, zgodnie z wew. regulaminem Parku i/lub ustawą Prawo zamówień publicznych,
- kontrola merytoryczna dokumentów związanych z realizowanymi pracami,
- uzyskiwanie koniecznych pozwoleń, sporządzanie zgłoszeń zgodnie z przepisami Prawa budowlanego,
- sporządzanie i weryfikacja kosztorysów i/lub szacowanie nakładów na podstawie innych źródeł,
- wnioskowanie o zatrudnienie inspektorów nadzoru, zewnętrznych ekspertów na prace wykraczające poza posiadane uprawnienia i przygotowanie merytoryczne oraz koordynowanie ich prac.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/549-555]

W kontrolowanym okresie Park nie odnotował wpływu skarg i wniosków dotyczących gospodarowania budynkami, ani też nie przeprowadzono kontroli wewnętrznej/zewnętrznej w ww. zakresie.

Ewidencja budynków w księgach inwentarzowych prowadzona była centralnie dla całego Parku w Zespole ds. finansowo-księgowych w formie elektronicznej i papierowej. Dodatkowo poszczególne obwody ochronne posiadały księgi inwentarzowe w wersji papierowej.

Regulacje dotyczące ewidencji budynków były ujęte w Zarządzeniu nr 15 /21 Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego z dnia 10 sierpnia 2021r. w sprawie wprowadzenia do stosowania procedur kontroli finansowej, które regulują zasady związane z gromadzeniem, rozdysponowywaniem środków publicznych i gospodarowaniem mieniem będącym w dyspozycji Wielkopolskiego Parku Narodowego, zasady polityki rachunkowości i kontroli dokumentów finansowo – księgowych i ich obieg oraz obejmują zakładowy plan kont w Wielkopolskim Parku Narodowym.

W okresie poprzedzającym obowiązywało analogiczne zarządzenie nr 34/17 z dnia 29 grudnia 2017 r.

Park przydzielał służbowe mieszkania pracownikom Służby Parku na podstawie art. 104 ustawy o ochronie przyrody. Dyrektor Parku wyjaśnił¹⁹⁴, że w mieszkaniach wynajmowanych (przydzielanych) pracownikom, nie była prowadzona działalność gospodarcza. Zgodnie z ww. przepisami umowa najmu dla pracownika dotyczyła celów mieszkaniowych i do takich celów nieruchomość miała być wykorzystywana. W umowie najmu istniała klauzula o możliwości wypowiedzenia umowy, jeśli lokator „używa lokalu w sposób sprzeczny z umową lub niezgodnie z jego przeznaczeniem”, co można było również odnieść do faktu prowadzenia działalności gospodarczej bez zgody Parku. Wynika z tego, że w przypadku chęci wykorzystania nieruchomości do innych celów, w tym do prowadzenia działalności gospodarczej, pracownik powinien uzyskać zgodę Dyrektora Parku. W takiej sytuacji szczegóły takiego użytkowania mogły zostać ustalone indywidualnie. Powyższe nie dotyczyło możliwości zarejestrowania działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania, która nie wiązała się z wykorzystaniem wynajętego lokalu do prowadzonej działalności. W umowach dzierżawy nieruchomości znajdowały się zapisy zabraniające podnajmu lokali.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/514-520]

3.4. Program gospodarowania budynkami.

Park posiadał program gospodarowania budynkami¹⁹⁵ z 8 kwietnia 2020 r., jednakże decyzje w zakresie utrzymywania danego poziomu lokali mieszkalnych i ich likwidacji podejmowane były przez kierownictwo WPN w oparciu o analizę indywidualnych przypadków i aktualnych potrzeb, z uwzględnieniem stanu zatrudnienia, w tym liczby pracowników, którym przysługiwały mieszkania służbowe (płatne i bezpłatne), liczby emerytów (w tym, którym przysługiwały mieszkania zastępcze), a także innych lokatorów. W przypadku likwidacji brany pod uwagę był przede wszystkim stan techniczny budynku, rachunek ekonomiczny (opłacalność remontu i utrzymywania), jego lokalizacja, związana z nim infrastruktura i funkcja, jaką pełnił, itp. W procesie decyzyjnym uwzględniane były przepisy prawa, w tym

¹⁹⁴ Pismo nr Aa/sj/2-22-211-8/22 z 05 sierpnia 2022 r.

¹⁹⁵ Program gospodarowania budynkami WPN opracowany przez Kierownika Zespołu Administracji i zatwierdzony 8 kwietnia 2020r. przez Dyrektora WPN.

wynikające z art. 104a ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody, dotyczące bezpłatnych mieszkań dla uprawnionych pracowników oraz związanych z zarządzaniem Parkiem.

Dyrektor Parku wyjaśnił, że wieloletni program aktualizowany był w zależności od sytuacji i potrzeb, co pewien okres (przynajmniej raz na 5 lat).

[Dowód: akta kontroli str. II/3/522-527]

Lokale mieszkalne WPN na dzień 12 maja 2022 r. były zajmowane przez 22 pracowników WPN, 9 emerytów WPN i 12 lokatorów postronnych. Pięć lokali mieszkalnych było pustostanem, a jeden z lokali (leśniczówka) przeznaczono na cel gościnny.

W okresie objętym kontrolą WPN poniósł następujące koszty utrzymania lokali mieszkalnych:

- w 2019 r. – 333.936,29 zł,
- w 2020 r. – 114.547,68 zł,
- w 2021 r. – 301.077,93 zł,
- w 2022 r. – 308.468,71 zł (stan na 30.06.2022).

Wielkopolski Park Narodowy nie wypłacał ekwiwalentu za niezapewnienie bezpłatnego mieszkania, ponieważ Park zapewniał lokale dla wszystkich uprawnionych pracowników. Dyrektor Parku wyjaśnił, że WPN starał się zapewnić mieszkania przede wszystkim dla obecnych i przyszłych pracowników, w tym Służby Parku. Aktualna liczba lokali pokrywała te potrzeby. Park starał się utrzymać odpowiednią pulę mieszkań, na takie przypadki, w postaci mieszkań niezamieszkałych, bądź oddanych w najem na podstawie umów terminowych. Najem zewnętrznym lokatorom/podmiotom miał na celu racjonalne wykorzystanie posiadanej substancji mieszkaniowej (uzyskanie dodatkowych przychodów i obniżenie kosztów utrzymania). Istniała również pewna pula mieszkań, które Park chciał zlikwidować lub sprzedać. Były to m.in. lokale zamieszkiwane przez byłych pracowników i/lub ich rodziny, budynki w złym stanie technicznym i/lub o niekorzystnej lokalizacji. Istotnym ograniczeniem w tym zakresie były przepisy prawa, w tym dotyczące ochrony praw lokatorów. Można stwierdzić, że posiadana liczba lokali przewyższała zapotrzebowanie.

Liczba osób uprawnionych do bezpłatnych lokali mieszkalnych:

- 2019 – 21,
- 2020 – 18,
- 2021- 19,
- 2022 – 19 (stan na 30.06.2022).

Wszystkim uprawnionym osobom, które wyraziły taką potrzebę zapewniono bezpłatne lokale mieszkalne. Wszystkie lokale mieszkalne będące w zarządzie, stanowiły własność WPN.

Park wynajmował w okresie objętym kontrolą 39 lokali mieszkalnych. W zasobach ponadto pozostawało 7 lokali które były niezamieszkałe z czego 5 było przeznaczonych do remontu. Dyrektor Parku wyjaśnił, że lokale mieszkalne były wynajmowane osobom niebędącymi pracownikami Parku. Wobec braku zainteresowania wynajmem wolnych lokali mieszkalnych wśród pracowników, podjęto decyzję o przeznaczeniu tych lokali na wynajem osobom/podmiotom zewnętrznym, dla obniżenia kosztów ich utrzymania. Te mieszkania

były oddane w najem na podstawie przetargu lub negocjacji, w przypadku, gdy przetarg nie przyniósł rozstrzygnięcia. Oprócz tego część lokali była zamieszkiwana przez emerytowanych pracowników Parku. Mieszkania te w większości przypadków były oddane im w najem w przeszłości i umowy te były przedłużane.

W przypadku przetargów stawkę wywoławczą w przetargu przyjęto na podstawie obowiązującej stawki czynszu w danej gminie, na obszarze której znajduje się lokal¹⁹⁶. Najemcy korzystający z lokali mieszkalnych należących do Parku posiadali aktualne umowy najmu.

Dyrektor oświadczył, że nie są znane przypadki zamieszkiwania służbowych lokali mieszkalnych przez osoby postronne, a w umowach dzierżawy nieruchomości budowlanych znajdowały się zapisy zabraniające podnajmu lokali. Ponadto Dyrektor nie wyrażał też zgody na zamieszkiwanie osób postronnych w lokalach mieszkalnych WPN. Dyrektor wyjaśnił, że w jednej z osad wraz z najemcą będącym starszą osobą lokal zamieszkiwał wnuk z rodziną, pomagając najemcy w codziennych obowiązkach. Dyrektor nie wyraził zgody na zameldowanie tych osób.

Płatności za najem lokali mieszkalnych Parku dokonywane są na bieżąco. W analizowanym okresie wystąpiły tylko pojedyncze przypadki niewielkich opóźnień płatności, za które naliczone zostały ustawowe odsetki za okres zaległości.

W obszarze tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/514-583]

3.5. Dzierżawy/najem nieruchomości budowlanych.

W okresie objętym kontrolą Park zawierał umowy na wykorzystanie nieruchomości budowlanych. Według stanu na 31 grudnia 2021 r. Park miał zawarte 8 umów dotyczących m.in. działalności terenowej placówki badawczo-monitoringowej Stacji Ekologicznej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, budynku wykorzystywanego na skup zwierzyny łownej związku łowieckiego (umowa o współpracy), wykorzystania pomieszczeń warsztatowo-garażowych na naprawy samochodów (przetarg¹⁹⁷), użyczenie pomieszczeń dla Związku Leśników Parków Narodowych, udostępnienie terenu na antenę operatora telekomunikacyjnego (umowa o współpracy), zgoda na ustawienie 2 automatów do napojów (umowa o współpracy), udostępnienie terenu na parkomaty (postępowanie o zamówieniu

¹⁹⁶ Stawki czynszu w WPN wyliczane są na podstawie Zarządzenia Burmistrza lub Wójta dla właściwej terytorialnie Gminy. W Puszczykowie stawka bazowa wynosi 4,69zł za 1m² powierzchni najmowanego lokalu mieszkalnego, stosując zwwyżki lub zniżki wylicza się stawkę dla danego lokalu z tym, że maksymalna stawka może być zwiększona o 80%.

Sposób wyliczenia dla mieszkania przy ul. Ks. Posadzego 2 w Puszczykowie o powierzchni użytkowej lokalu – 100,71m². Sposób wyliczenia: stawka bazowa za 1m²: 4,69zł, stawka wyliczona za 1m²: 8,44zł. Stawki wyliczono stosując następujące zwwyżki lub zniżki: 10% zwwyżki za lokal wyposażony w inst. wodno-kanalizacyjną, 10% zwwyżki za lokal wyposażony w WC, 10% zwwyżki za lokal wyposażony w łazienkę, 50% zwwyżki za lokal wyposażony w gaz sieciowy dla potrzeb bytowych i grzewczych wykonanych z kotłem CO oraz instalacją grzewczą przez wynajmującego.

W Stęszewie stawka bazowa wynosi 6,95zł za 1m² powierzchni najmowanego lokalu mieszkalnego, stosując zwwyżki lub zniżki wylicza się stawkę dla danego lokalu.

Sposób wyliczenia dla mieszkania przy ul. Spokojnej 20, Trzebaw, gm. Stęszew o powierzchni użytkowej lokalu – 65,30m².

Sposób wyliczenia: stawka bazowa za 1m²: 6,95zł, stawka wyliczona za 1m²: 4,52zł. Stawki wyliczono stosując następujące zwwyżki lub zniżki: 6% zniżki za lokal poza granicami miasta, 9% zniżki za lokal bez gazu przewodowego, 20% zniżki za lokal bez C.O..

¹⁹⁷ Na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie przetargów oraz rokowań na rozporządzenie nieruchomościami przez parki narodowe.

publicznym do 30 000 Euro). W umowach dzierżawy nieruchomości budowlanych zawarto zapisy zabraniające podnajmu lokali. W analizowanym okresie nie odnotowano zaległości z tytułu dzierżawy obiektów budowlanych.

Kontrolujący ustalił, że WPN nie posiadał wieloletniego planu remontów i inwestycji dotyczącego nieruchomości budowlanych. Dyrektor Parku wyjaśnił¹⁹⁸, że planowanie tego typu działań w dłuższym horyzoncie czasowym było trudne. Realizacja określonych zadań remontowych (wydatki bieżące) i inwestycyjnych (wydatki inwestycyjne) zależała przede wszystkim od możliwości finansowych, które były uzależnione nie tylko od stanu środków finansowych, ale także innych czynników m.in. przychodów własnych (w przypadku wydatków bieżących), wydatków na inne cele, w tym zadania ochronne, możliwości pozyskania dotacji zewnętrznych oraz aktualnych potrzeb. Konieczność realizacji pewnych prac (szczególnie dotyczących remontów) często wynikała z nagłych, trudnych do przewidzenia sytuacji. Dlatego w WPN opracowywany był corocznie ramowy plan remontów, w którym zamieszczane były zadania planowane do wykonania w najbliższym roku. Mogły również występować zadania o charakterze inwestycyjnym. Zakres preliminowanych prac był opracowywany na podstawie oceny bieżącej stanu obiektów budowlanych, w tym m.in. okresowej kontroli obiektów budowlanych Parku i realizowany w zależności od możliwości organizacyjnych, funkcjonalnych i dostępnych środków finansowych na dany rok. Z reguły część zaplanowanych prac nie była realizowana planowo i przechodziła na rok/lata następne, a pojawiały się inne, które musiały być wykonane pilnie.

WPN posiadał dla każdego budynku książki obiektu budowlanego.

Koszty (netto) utrzymania budynków przedstawiają się następująco:

2019 - 549 139,92 zł,

2020 - 548 671,28 zł,

2021 - 269 037,10 zł,

2022 - 79 527,30 zł (stan na 30.06.2022).

Przeprowadzone w trakcie kontroli oględziny wybranych losowo 25 zabudowanych nieruchomości wchodzących w skład zasobów WPN, tj. budynków mieszkalnych (12), administracyjno-mieszkalnych (2) oraz gospodarczych (11), w tym chłodnia, wiata i hala magazynowa wykazały, że:

- estetyka otoczenia osad służbowych oraz kancelarii nie budziła zastrzeżeń
- budynki mieszkalne, administracyjne oraz gospodarcze poddane oględzinom znajdowały się w wizualnym dobrym stanie technicznym
- wszystkie budowle zostały zaopatrzone w stosowne tabliczki z numerami inwentarzowymi WPN
- budynki mieszkalne, administracyjne oraz administracyjno-mieszkalne zostały oznaczone aktualną tablicą adresową, widoczną od strony głównego wejścia na posesję.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/514-583]

3.6. Kontrole budynków w WPN

¹⁹⁸ Pismo nr Aa/sj/2-22-211-8/22 z 05 sierpnia 2022 r.

Zgodnie z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁹⁹, WPN był obowiązany do przeprowadzenia okresowych kontroli w osadach służbowych oraz obiektów budowlanych.

Ustalono, że nie wszystkie budynki w Parku posiadały ważne kontrole okresowe.

Na podstawie 25 protokołów z wybranych 35 protokołów²⁰⁰, ustalono, że kontrole budynków i instalacji²⁰¹, przeprowadzane były terminowo przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje, natomiast w przypadku 10 protokołów dotyczących 5 lokalizacji przeglądy przewodów kominowych²⁰² zostały sporządzone po terminie (tj. bez zachowania 365 dni – w 2020 r. termin przekroczone o 36 dni, a w 2021r. termin przekroczone o 23 dni), co skutkowało brakiem ciągłości ważności przeglądów.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/54-164]

Dyrektor Parku wyjaśnił²⁰³m.in., że opóźnienie wynikało z panujących okoliczności i przyczyn organizacyjnych. W analizowanym okresie trwał stan pandemii wirusa SARS COVID-19. Miało to wpływ na pracę firmy wykonującą przeglądy. Kontrola w 2020 r. rozpoczęła się we wrześniu, ale jej zakończenie się opóźniło. Były problemy z dostępem do niektórych nieruchomości związane z kwarantanną, a część lokatorów niechętnie udostępniała mieszkania. Powyższe opóźniło m.in. sporządzenie protokołów. Podane terminy stanowiły daty formalnego zakończenia przeglądów. W rzeczywistości większość nieruchomości miała już wykonaną kontrolę, ale protokoły zostały sporządzone z jedną datą dla wszystkich budynków.

[Dowód: akta kontroli str. II/1/242-243]

3.7. Stan prawny gruntów.

Na podstawie art. 7 ust. 1-3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw²⁰⁴ Wielkopolski Park Narodowy, będący państwową osobą prawną z mocy samego prawa z dniem 1 stycznia 2012 r. nabył prawo użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa oraz budynków i budowli zlokalizowanych na tych gruntach.

Nieruchomości gruntowe będące w posiadaniu WPN na koniec 2019 roku wynosiły 6 814,92 ha, na koniec 2020 roku 6 816,59 ha, na koniec 2021 r. 6 826,79ha, na dzień 12.05.2022r. 6 827,67 ha.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/14-17]

Kontrolujący przeprowadził badanie wpisu w księdze wieczystej na próbie²⁰⁵ 5 wybranych losowo działek z listy 898 środków trwałych. Stwierdzono, że badane księgi wieczyste zostały ujawnione, a działki są w użytkowaniu wieczystym WPN.

¹⁹⁹ Dz.U. z 2021 r. poz. 2351.

²⁰⁰ z wybranych 10 budynków..

²⁰¹ Przeglądy okresowe: pięcioletnie i roczne kontrole obiektu budowlanego, kontrole instalacji elektrycznej

²⁰² art. 62 ust 1 pkt 1 lit. c. prawa budowlanego.

²⁰³ Pismo WPN z 07 listopada 2022r.

²⁰⁴ Dz.U. Nr 224, poz. 1337.

²⁰⁵ Pozycja 417, 436, 464, 466, 870 tabeli środków trwałych WPN.

Dyrektor Parku wyjaśnił, że wnioski o wpis do ksiąg wieczystych były składane do właściwego sądu bez zbędnej zwłoki. Dochowany został termin określony w art. 10 ust. 3d Ustawy o ochronie przyrody²⁰⁶.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 października 1996 r. w sprawie Wielkopolskiego Parku Narodowego²⁰⁷ WPN obejmował obszar 7 619,8276 ha.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/317-321]

Według Ewidencji Gruntów i Budynków (stan na luty 2022) powierzchnia wynosiła 7 609,64 ha. Według aktualnego pliku graficznego Granica WPN zajmował powierzchnię 7 601,69 ha.

Na stronie internetowej podano oficjalnie obowiązującą powierzchnię Parku określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22.10.1996 r., w sprawie Wielkopolskiego Parku Narodowego. Dyrektor Parku wyjaśnił, że rozbieżność pomiędzy powierzchnią określoną w Rozporządzeniu a Ewidencją Gruntów i Budynków wynika z aktualizacji bazy EGiB i wykazanych w tym rejestrze publicznym powierzchni działek. Rozbieżność pomiędzy powierzchnią określoną w Rozporządzeniu a powierzchnią określoną w Projekcie Planu Ochrony dla WPN na lata 2013-2032 wynikała z tego, że została wyliczona powierzchnia Parku w pliku graficznym w programie GIS w oparciu o stworzoną wówczas granicę Parku na podstawie dostępnych wówczas danych ewidencyjnych. Rozbieżność pomiędzy powierzchnią określoną w Rozporządzeniu a powierzchnią wg aktualnego pliku graficznego „Granica WPN” wynikała z tego, że powierzchnia Parku została wyliczona w pliku graficznym w programie GIS. Zaktualizowany plik został przesłany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pismem nr GIS-DT-65/95/21 z dnia 31.12.2021r. Aktualizacja dotyczyła przebiegu graficznego granicy na podstawie aktualnych danych ewidencyjnych, zgodnie z opisem w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 października 1996 r. w sprawie Wielkopolskiego Parku Narodowego.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/317-321]

Na podstawie informacji przekazanych przez Park, struktura zasobów gruntów WPN będących w zarządzie Parku na dzień 8 sierpnia 2022 r. przedstawiała się następująco:

- Obszary zalesione o powierzchni 4 754,41 ha,
- Obszary zadrzewione 3,23 ha,
- Grunty użytkowane rolniczo (łąki, pastwiska i grunty orne) 1 298,21 ha,
- Grunty pod infrastrukturą (zabudowane, place, parkingi, drogi, itp.) plus nieużytki 167,54ha,
- Grunty pod wodami 434,43 ha,

Struktura zasobów gruntów WPN będących w innym zarządzie (prywatna i pozostała) na dzień 8 sierpnia 2022 r. przedstawiała się następująco:

- Obszary zalesione o powierzchni 60,05ha,
- Obszary zadrzewione 0,74ha,
- Grunty użytkowane rolniczo (łąki, pastwiska i grunty orne) 681,02 ha,

²⁰⁶ Dz.U. 2022 poz. 916 ze zm.

²⁰⁷ Dz.U. 1996 nr 130 poz. 613.

- Grunty pod infrastrukturą (zabudowane, place, parkingi, drogi, itp.) plus nieużytki 202,87 ha,
- Grunty pod wodami 17,28 ha.

Dyrektor Parku wyjaśnił²⁰⁸, że w Wielkopolskim Parku Narodowym znajdowały się grunty o nieuregulowanym stanie prawnym, a przyczyny tej sytuacji były zróżnicowane. Działkami spornymi były działki: 165/4, 165/5 oraz 165/6 obręb Mosina. Z wnioskiem o przejęcie tych działek w użytkowanie wieczyste wystąpił Park oraz gmina Mosina. Sprawa jest procedowana u Wojewody Wielkopolskiego, który wyznaczył termin na załatwienie przedmiotowej sprawy do dnia 31 maja 2023 roku. Działka o nr ewid. 3 obręb Jezioro także jest przedmiotem postępowania u Wojewody.

Część nieruchomości nadal pozostawała w trwałym zarządzie. Lista takich nieruchomości oraz wyjaśnienia dotyczące tego stanu rzeczy zostały zawarte w piśmie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 30 marca 2022 roku, zn.spr. GIS-KN-650/6/22.

Jak wyjaśnił Dyrektor WPN zauważone nieścisłości w bazie EGiB były na bieżąco zgłaszane do Starosty w celu dokonania niezbędnych zmian.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/328-333]

3.8. Wykorzystanie nieruchomości gruntowych będących w posiadaniu WPN.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. WPN w okresie objętym kontrolą był stroną 89 umów dzierżaw nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 1 222,5240 ha.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/18-26]

Dyrektor Parku wyjaśnił, że na podstawie art. 10a-10g z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20.07.2012 r. w sprawie przetargów oraz rokowań na rozporządzanie nieruchomościami przez parki narodowe²⁰⁹, Zarządzeniem nr 21/2020 z 11.08.2020r., została powołana komisja przetargowa do przeprowadzenia postępowań na rozporządzanie nieruchomościami.

W zakresie nadzoru i kontroli zapisów umów dzierżaw gruntów wyjaśniono, że nadzór i kontrolę prowadzą pracownicy terenowi (leśniczowie oraz podleśniczowie). Kopię każdej umowy otrzymuje odpowiedni ze względu na położenie Obwód Ochronny, dzięki czemu pracownikom terenowym znane są warunki umów.

W przypadku gdy zostaną w terenie stwierdzone jakieś nieprawidłowości, Leśniczy składa do dyrekcji Parku notatkę służbową opisującą daną sytuację. Następnie są podejmowane kroki w postaci pisma upominającego dzierżawcę, bądź interwencja Straży Parku.

Kontrolującemu okazano przykładowe notatki służbowe oraz wezwanie²¹⁰ dotyczące kontroli umów dzierżawy.

Szczegółowej analizie poddano 3 umowy dotyczące dzierżawy gruntów WPN.

Dwie umowy dotyczyły działalności rolnej, a jedna z działek działalności rolnej oraz ogrodniczo-sadowniczej. Łączna powierzchnia wydzierżawionych umów wyniosła 36,1588 ha.

²⁰⁸ Pismo Parku z dnia 8 sierpnia 2022r.

²⁰⁹ Dz. U. 2012.868.

²¹⁰ nr 4/54/2021 z 21/06/2021r., pismo z 22.06.2021 r. (GIS-KN-63-530/3/21) oraz wezwanie do prawidłowego wykonania umowy z dnia 21.10.2019 r. (GIS-KN-63-630-36-19).

Umowy te tj. z 9 października 2017 r.; 15 października 2018 r. oraz 16 października 2019 r.²¹¹ zostały zawarte w trybie przetargów pisemnych nieograniczonych, zgodnie z art. 10d – 10g ustawy o ochronie przyrody.

W umowach zawarto zapisy dotyczące możliwości przeprowadzenia kontroli wydzierżawionego gruntu, zabezpieczenia w postaci prawa do naliczania odsetek lub możliwości natychmiastowego rozwiązania umowy z powodu zalegania z płatnością, jak również wypowiedzenia umowy w trybie natychmiastowym w przypadku niedopełnienia warunków umowy przez Dzierżawcę, bez prawa do odszkodowania. Każdy dzierżawca gruntów należących do Parku miał prawo złożenia wniosku o dopłaty do właściwego biura ARiMR w okresie trwania umowy. Park zobowiązał Dzierżawców do poinformowania Parku w terminie 30 dni od zawarcia umowy dzierżawy lub zawarcia umowy dopłaty o otrzymywanym przez Dzierżawcę rodzaju (pakietach) dotacji bezpośrednich i/lub rolno-środowiskowych, czasie trwania dopłat wraz z wyciągiem z zasad gospodarowania. W umowach również zobowiązano Dzierżawców do wpłacania podatku rolnego od przedmiotu umowy bezpośrednio do organu podatkowego w terminie jego płatności. W przypadku wszystkich 3 kontrolowanych umów dzierżawy nie uregulowano ewentualnych strat Parku wskutek zniszczeń, nie wprowadzono kar umownych które mogłyby skutecznie wpłynąć na brak wywiązywania się Dzierżawcy z zobowiązań.

Jak wyjaśnił Dyrektor WPN brak szczegółowych zabezpieczeń w postaci zapisów dotyczących kar umownych wiąże się z ryzykiem nieodzyskania potencjalnych należności w przypadku ewentualnych strat poniesionych przez Park.

W okresie objętym kontrolą WPN wydzierżawiła dwie nieruchomości na działalność gospodarczą²¹²

[Dowód: akta kontroli str. II/3/317-321]

3.9. Płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe w ramach PROW 2014-2020, w tym płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne.

Wielkopolski Park Narodowy w latach 2019-2021 otrzymywał z Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa płatności:

- płatności PROW w 2019 r.²¹³ na kwotę 4 077,30 zł,
- płatności PROW w 2020 r.²¹⁴ na kwotę 6 163,84 zł,

Park przedłożył Kontrolującemu decyzję²¹⁵ Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na rok 2021 w kwocie 6 222,44 zł na powierzchnię działek rolnych o wielkości 6,78 ha.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/317-321]

3.10. Dochody z tytułu służebności przesyłu

²¹¹ Umowy P-2017/10/1; P-2018/10/5; P-2019/10/2.

²¹² Umowy z dnia 01.12.2017r. oraz z 01.10.2019r.

²¹³ Jednolita płatność obszarowa 2245,01zł, płatność za zazielenienie 1506,73zł, płatność redystrybucyjna 325,56 zł.

²¹⁴ Jednolita płatność obszarowa 3280,10 zł, płatność za zazielenienie 2195,70 zł, płatność redystrybucyjna 688,04 zł.

²¹⁵ Decyzja z 25.11.2021r. nr 0287-00000092749/21.

Wielkopolski Park Narodowy otrzymuje płatności²¹⁶ z tytułu służebności przesyłu określone na podstawie operatu szacunkowego dotyczącego określenia wartości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomościach będących w wieczystym użytkowaniu WPN, w związku z korzystaniem z nich przez inwestora. Wycena dotyczy wartości rynkowej wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem jednorazowym. Ustanowienie służebności przesyłu ma odzwierciedlenie w zapisach aktu notarialnego oraz jako wpis w dziale III księgi wieczystej.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/317-321]

Ocena częściowa obszaru.

Kontrolujący ocenia obszar pozytywnie z zastrzeżeniami. Park posiada odpowiednie regulacje w zakresie gospodarowania budynkami znajdującymi się w zasobach Parku zawarte w regulaminach i zarządzeniach wewnętrznych. Pomimo braku wieloletniego planu remontów i inwestycji Park corocznie opracowywał ramowe plany remontów na podstawie oceny bieżącej stanu obiektów budowlanych. Stwierdzono uchybienia w terminowości sporządzania przeglądów przewodów kominowych dymowych i wentylacyjnych. Pozytywnie oceniono zapisy w umowach dzierżawy gruntów zabezpieczające interesy Parku.

4. Gospodarka transportowa Parku.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym WPN sprawy z zakresu gospodarki transportowej są prowadzone przez Zespół ds. Administracji podlegający bezpośrednio Zastępcy Dyrektora ds. Administracji. W skład Zespołu wchodzi Kierownik oraz 4 pracowników (w tym jeden kierowca), z czego 1 pracownik zatrudniony jest na 3/4 etatu.

W Parku nie opracowano oddzielnego dokumentu, który określałby model zarządzania flotą transportową jednostki. Sprawy w tym zakresie szczegółowo uregulowano zarządzeniami wewnętrznymi oraz decyzjami Dyrektora²¹⁷. Dotyczą one organizacji transportu w WPN, korzystania z samochodów do celów służbowych, zasad korzystania z pojazdów prywatnych do celów służbowych, korzystania ze środków transportu w usługach zewnętrznych, w tym dla prywatnych potrzeb pracowników, zakładowych norm zużycia paliwa, korzystania z prawa umycia prywatnego samochodu osobowego.

Dyrektor WPN wyjaśnił²¹⁸, że decyzje dotyczące nabywania i wycofywania pojazdów z eksploatacji, jak również szczegółowe kryteria dotyczące standardu, modelu czy formy

²¹⁶ Jednorazowa płatność w kwocie 2.515,35 zł od ENEA Operator Sp. z o.o..

²¹⁷ Zarządzenie Dyrektora WPN:

1) nr 9/2012 z dnia 2.01.2012 r. w sprawie organizacji transportu w WPN;
2) nr 11/2012 z dnia 2.01.2012 r. w sprawie zasad używania samochodów osobowych do celów służbowych;
3) nr 8/2012 z dnia 2.01.2012 r. w sprawie ustalenia opłaty za korzystanie z możliwości umycia prywatnego samochodu osobowego;
4) nr 10/2012 z dnia 2.01.2012 r. w sprawie korzystania ze środków transportu w usługach zewnętrznych, w tym dla prywatnych potrzeb pracowników;
5) nr 22/2019 z dnia 2.10.2019 r. w sprawie używania własnych środków lokomocji do celów służbowych;
6) nr 16/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy, na których pracownicy zobowiązani są do wykonywania w ramach swoich obowiązków służbowych - przewozów na potrzeby własne WPN oraz aneks nr 1 do tego zarządzenia z dnia 26.03.2019 r.;
7) nr 14/17 z dnia 8.05.2017 r. w sprawie używania samochodów służbowych w dni wolne i poza normalnymi godzinami pracy Parku;
8) Decyzja nr 2/2021 z dnia 1.10. 2021 r. w sprawie norm zużycia paliwa przez samochody służbowe Parku.

²¹⁸ Pismo z dnia 9.08.2022 r. znak: Aa/sj/2-22-221-9/22.

zakupu, podejmowane są przez kierownictwo WPN w oparciu o analizę indywidualnych przypadków i aktualnych potrzeb Parku. Generalnie wycofywane są samochody w złym stanie technicznym, nie zapewniające właściwego standardu użytkowego, bezpieczeństwa i/lub generujące wysokie koszty utrzymania.

[Dowód: akta kontroli str. I/5/1-11; II/4/1; II/4/2-16; II/4/17-20]

Flota transportowa Parku została dostosowana do aktualnych potrzeb jednostki oraz warunków terenowych, w których jest użytkowana. Pojazdy zostały przydzielone Kierownictwu Parku, Leśniczom Obwodów Ochronnych, Straży Parku, kierownikom zespołów realizujących nadzór nad wykonywanymi zadaniami w terenie, osobom dokonującym przewozu pracowników do siedziby Parku oraz wg potrzeb pozostałym pracownikom jednostki.

W okresie objętym kontrolą WPN posiadał na własność 15 samochodów osobowych, w tym 1 dostawczy służący do przewozu osób. Wiek pojazdów jest zróżnicowany. 10 lat i więcej ma ponad połowa pojazdów floty (najstarszy - 19 lat). Wiek pozostałych zawiera się w przedziale od 3 do 9 lat. Są to w większości auta terenowe.²¹⁹ Dominującą marką jest Suzuki Jimny i Vitara, które stanowią wyposażenie Obwodów ochronnych (7 szt. – rocznik 2005-2015). Ponadto użytkowane są samochody marki Nissan (2 szt.-rocznik 2003 i 2008), Mitsubishi (1 szt.-rocznik 2012), Volkswagen (2 szt.-rocznik 2013), Ford- dostawczy (1 szt.-rocznik 2018), Fiat Panda (1 szt.- rocznik 2004), Dacia Daster (1 szt.- rocznik 2019).

W okresie objętym kontrolą WPN posiadał na własność także 13 przyczep samochodowych wykorzystywanych do celów służbowych, głównie przez konserwatorów obwodów ochronnych i Straż Parku.

W WPN przestrzegane były obowiązujące przepisy dotyczące badań technicznych pojazdów oraz obowiązkowych ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej i następstw wypadków (OC i NW). Wszystkie samochody posiadały aktualne badania techniczne i obowiązkowe ubezpieczenie OC. Większość pojazdów zaopatrzoneo również w ubezpieczenie Autocasco (AC). Z uwagi na rachunek ekonomiczny po analizach z ubezpieczenia AC wyłączono pojazdy najstarsze, mocno wyeksploatowane o niskiej wartości.

[Dowód: akta kontroli str. II/4/21-36]

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki:

- wykorzystywania pojazdów służbowych do celów prywatnych,
- korzystania przez pracowników z pojazdów prywatnych do celów służbowych,
- korzystania przez pracowników z możliwości mycia samochodów prywatnych na myjni będącej w posiadaniu Parku.

Odnośnie wykorzystywania pojazdów służbowych do celów prywatnych Dyrektor WPN wyjaśnił (patrz odnośnik nr 13), że stawki za wynajem samochodów nie były waloryzowane (obowiązują od 2012 r.), ponieważ brak jest zainteresowania okazjonalnym wykorzystywaniem pojazdów służbowych do celów prywatnych. W związku z tym rozważana jest nawet obniżka stawki.

²¹⁹Dominującą marką jest Suzuki Jimny i Vitara, które stanowią wyposażenie Obwodów ochronnych (7 szt. – rocznik 2005-2015). Ponadto użytkowane są samochody marki Nissan (2 szt.-rocznik 2003 i 2008), Mitsubishi (1 szt.-rocznik 2012), Volkswagen (2 szt.-rocznik 2013), Ford- dostawczy (1 szt.-rocznik 2018), Fiat Panda (1 szt.- rocznik 2004), Dacia Daster (1 szt.- rocznik 2019).

Odnosnie korzystania przez pracowników z możliwości mycia samochodów prywatnych Dyrektor WPN wskazał, że z uwagi na brak większego zainteresowania pracowników oraz koniecznością konserwacji sprzętu, który był wykorzystywany dotychczas głównie do mycia urządzeń leśnych i szkółkarskich, w ostatnim czasie usunięto z ewidencji Parku niesprawne urządzenia myjki.

W okresie objętym kontrolą miały miejsce przypadki korzystania z pojazdów służbowych w dni wolne od pracy i poza normalnymi godzinami pracy Parku co związane było z wykonywaniem zadań służbowych. Z ustaleń kontroli wynika, że dokumentowanie tych przypadków odbywało się zgodnie z zarządzeniem Dyrektora w tej sprawie.

[Dowód; akta kontroli str. II/4/37-55]

W WPN realizowany jest przewóz pracowników na potrzeby własne (m.in. ze względu na ustronne położenie siedziby Parku). Każdy pracownik realizujący takie przewozy posiada wymagane orzeczenie lekarskie w przedmiotowym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. II/4/56-70]

W WPN prowadzone są karty przebiegu pojazdu potwierdzające korzystanie z pojazdów służbowych. Z ustaleń kontroli wynika, że dokumenty te są prowadzone nierzetelnie. W 17 wybranych losowo do kontroli Miesięcznych kart pracy administracyjnego pojazdu samochodowego stwierdzono w 11 kartach brak podpisów kierowców, osób wydających kartę i osób sprawdzających prawidłowość zapisów w dokumencie.

[Dowód: akta kontroli str. II/4/71-87]

WPN podejmuje działania mające na celu obniżenie i racjonalizację wydatków związanych z użytkowaniem floty samochodowej. W latach 2019 -2021 Park zmniejszył koszty związane z użytkowaniem floty samochodowej o 25,32%. Zmniejszenie kosztów dotyczyło głównie paliwa, ubezpieczeń i napraw.

W okresie objętym kontrolą największy udział w kosztach użytkowania stanowiło paliwo. Udział ten zawierał się w przedziale 53,58%-57,90%. Zmienne były koszty napraw, serwisu i przeglądów. Duży udział w tych kosztach generowały samochody użytkowane przez służby terenowe, co jest konsekwencją trudnych warunków ich eksploatacji.

[Dowód: akta kontroli str. II/4/88-101]

Ocena częściowa obszaru.

Działalność Parku w obszarze, dotyczącym gospodarki transportowej **oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami**. Zastrzeżenia dotyczą prowadzenia kart przebiegu pojazdu, których nie uzupełniano w prawidłowy sposób, co było działaniem nierzetelnym. W wybranych losowo do sprawdzenia Miesięcznych kart pracy administracyjnego pojazdu samochodowego stwierdzono brak podpisów kierowców, osób wydających kartę i osób sprawdzających prawidłowość zapisów w dokumencie, co wskazuje na brak właściwego nadzoru nad sporządzaniem tych dokumentów.

5. Realizacja zadań w zakresie funkcjonowania Straży Parku Narodowego.

5.1 . Struktura organizacyjna posterunku Straży Parku.

Dyrektor Parku ustalił uwarunkowania organizacyjne dla realizacji zadań związanych z ochroną mienia oraz zwalczaniem przestępstw i wykroczeń w zakresie ochrony przyrody,

tworząc w regulaminie organizacyjnym²²⁰ Posterunek Straży Parku. W okresie objętym kontrolą w Posterunku zatrudnionych było 5 funkcjonariuszy. Posterunkiem kieruje komendant podlegający bezpośrednio Dyrektorowi Parku. Posterunkowi Straży Parku nie przypisano do realizacji innych zadań, niż te, które wynikają z postanowień art. 108 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/1-11]

5.2. Dane statystyczne dotyczące interwencji Straży Parku w zakresie zwalczania wykroczeń i przestępstw przeciwko ochronie przyrody w okresie objętym kontrolą.

W latach 2019-2022(do dnia 10 maja) funkcjonariusze Straży Parku podjęli łącznie 993 interwencje (odpowiednio w roku: 214; 226; 390; 163) nakładając 259 mandatów karnych (75; 53; 76; 55) na kwotę 43 700 zł (7 750 zł; 8 400 zł; 15 250 zł; 12 300 zł). Najczęstsze wykroczenia dotyczyły nieuprawnionych wjazdów i parkowania na terenie Parku Narodowego i poruszania się poza szlakami turystycznymi.

[Dowód; akta kontroli str. II/5/12]

5.3. Spełnianie przez funkcjonariuszy Straży Parku ustawowych wymagań kwalifikacyjnych (art.108 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody) oraz obowiązku posiadania aktualnych badań lekarskich i psychologicznych –orzeczenia lekarskie (art. 108.ust.4 ustawy o ochronie przyrody).

W okresie objętym kontrolą nie wszyscy funkcjonariusze Straży Parku spełniali wymagania kwalifikacyjne określone w art.108 ust.2 ustawy o ochronie przyrody²²¹.

W aktach osobowych byłego Komendanta Posterunku Straży Parku WPN, który odszedł na emeryturę w dniu 24 września 2020 r., brak było opinii właściwego miejscowo komendanta Policji, co stanowi wymóg spełnienia wymagań kwalifikacyjnych dla funkcjonariusza, określony w art.108 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody.

Z powyższego wynika, że nierzetelnie w Parku dokumentowano kwalifikacje pracowników określone w art.108 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Dyrektor Parku wyjaśnił²²², że podczas poprzedniej kontroli realizowanej w jednostce przez Ministerstwo Środowiska, ²²³ wystąpił o wydanie takiej opinii dla wszystkich funkcjonariuszy Straży Parku. Pozytywne opinie dla zatrudnionych funkcjonariuszy zostały wydane i przedstawione w trakcie trwania kontroli. Podczas obecnej kontroli stwierdzono jednak, że w aktach osobowych byłego Komendanta Straży Parku, brak jest takiej opinii. W związku z tym Dyrektor WPN wystąpił do Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu z prośbą o wydanie duplikatu opinii dla byłego funkcjonariusza Straży Parku. Duplikat dokumentu okazano kontrolującym w trakcie trwania kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/67-70]

²²⁰ W okresie objętym kontrolą obowiązywały zarządzenia Dyrektora nr 8/2014 z 19 marca 2014 r. oraz nr 33/2017 z 8 listopada 2017r.

²²¹tj. posiadali obywatelstwo polskie, ukończyli 21 lat, posiadali pełną zdolność do czynności prawnych, nie zostali pozbawieni praw publicznych, posiadali co najmniej wykształcenie średnie, posiadali nienaganną opinię właściwego miejscowo komendanta Policji, posiadali odpowiedni stan zdrowia potwierdzony orzeczeniem lekarskim i orzeczeniem psychologicznym, nie byli karani za przestępstwa.

²²² Pismo z dnia 5.09.2022 r. znak: DN 09-090-3-2022.

²²³ Kontrola doraźna na podstawie upoważnienia Ministra Środowiska nr 4/2018 z dnia 23 maja 2018 r. znak: BKA-I.0941.3.2018, przeprowadzona w WPN w dniach 23 maja 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. Wystąpienie pokontrolne z dnia 3.09.2019 r. znak: BKA-I.0941.3.2018.MN.

Pozostali funkcjonariusze w okresie objętym kontrolą spełnili wszystkie wymagania kwalifikacyjne wynikające z art.108 ust.2 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art.108 ust.4 tej ustawy podlegali także co 5 lat okresowym badaniom lekarskim i psychologicznym potwierdzonym orzeczeniem lekarskim

[Dowód: akta kontroli str. II/5/13-18]

5.4. Przydział broni i wyposażenia dla funkcjonariuszy Straży Parku (art.110.ust.4 i 5 ustawy o ochronie przyrody).

W latach 2019-2020 w dyspozycji Straży Parku było 2 sztuki broni bojowej oraz 144 sztuk amunicji. W badanym okresie Straż Parku nie posiadała broni myśliwskiej. Wg stanu na koniec 2021 r. ilość amunicji zmniejszyła się o 8 szt. i wynosiła 136 szt. Dyrektor WPN wyjaśnił²²⁴, że zmniejszenie się ilości amunicji spowodowane było wykorzystaniem ich podczas szkolenia strzeleckiego. Przydzielenie broni oraz pobór i rozliczenie amunicji udokumentowane było w sposób wynikający z treści art.110 ustawy o ochronie przyrody.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/19-20; II/5/29-32]

3 z 4 aktualnie zatrudnionych funkcjonariuszy zostało wyposażonych w broń bojową typu KZL 187 lub KZL 188. Funkcjonariusze Straży Parku są wyposażani w broń bojową tylko na czas pełnienia służby i decyzję w tej sprawie, zgodnie z art. art.110 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, każdorazowo podejmuje Komendant. Przestankami do wydawania broni jest ocena bieżącej sytuacji i zadań postawionych patrolowi funkcjonariuszy Straży Parku. Każdorazowy przydział broni i amunicji (oznaczonej numerem) odnotowywano w „Księżce wydania-przyjmowania broni palnej i amunicji”.

Każdy funkcjonariusz Straży Parku jest wyposażony w środki przymusu bezpośredniego: kajdanki, pałkę oraz ręczny miotacz gazu.

Wszyscy funkcjonariusze Straży Parku spełniali wymogi dotyczące wyposażenia ich w broń bojową i dopuszczenia do pracy z bronią w oparciu o art. 110 ust.2 pkt.1, 2 i 3 ustawy o ochronie przyrody²²⁵.

W WPN nie została ustalona pisemna koncepcja uzbrojenia i wyposażenia Straży Parku, będąca analizą doboru broni i wyposażenia do realizacji zadań oraz normatywów wyposażenia funkcjonariuszy Straży Parku. Dyrektor Parku wyjaśnił²²⁶, że analiza w tym zakresie była przeprowadzana i opierała się o znajomość zakresu i skali zagrożeń, wynikających z bliskości aglomeracji poznańskiej oraz dotychczasowych doświadczeń funkcjonariuszy w kontaktach ze sprawcami czynów karalnych, uzbrojonych kłusowników oraz osób poszukiwanych przez organy ścigania.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/21-28]

5.5. Przestrzeganie przepisów dotyczących sposobu prowadzenia książki ewidencji broni palnej i amunicji oraz książki wydania-przyjmowania broni palnej i amunicji określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania i przechowywania broni bojowej oraz broni myśliwskiej, wraz z amunicją, będącej w dyspozycji Straży Parku.

²²⁴ Pismo z dnia 29.08.2022 r. znak: SP-PZ59-16/22.

²²⁵ tj. odbyli szkolenie podstawowe dla funkcjonariuszy Straży Parku i zdali egzamin przed komisją egzaminacyjną, zdali egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania, używania i umiejętności posługiwania się bronią przed komisją, o której mowa w art. 16 ustawy z 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, posiadają orzeczenie lekarskie i psychologiczne stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy z bronią.

²²⁶ Wyjaśnienia Dyrektora WPN z dnia 12.07.2022 r.

W WPN książki ewidencji broni palnej i amunicji oraz książki wydania-przyjmowania broni palnej i amunicji, są prowadzone zgodnie ze wzorem określonym w § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z 6 lipca 2005 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania i przechowywania broni bojowej oraz broni myśliwskiej, wraz z amunicją, będącej w dyspozycji Straży Parku²²⁷.

Zgodnie z §5 ust. 1 wymienionego rozporządzenia, do prowadzenia gospodarki bronią i amunicją Dyrektor WPN pisemnie upoważnił Komendanta Straży Parku oraz zastępcę Komendanta.

W badanym okresie broń była wydawana funkcjonariuszom na zasadach określonych w zarządzeniu wewnętrznym Dyrektora WPN²²⁸.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków użycia broni.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/33-40: II/5/24-25]

5.6. Spełnianie przez magazyn broni wymogów, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania i przechowywania broni bojowej oraz broni myśliwskiej, wraz z amunicją, będącej w dyspozycji Straży Parku.

Kontrolę magazynu broni przeprowadziła 21 października 2019 r. Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu. Kontrola ta została przeprowadzona na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji²²⁹ oraz w trybie nieobowiązującego już rozporządzenia Rady Ministrów z 14 kwietnia 1993 r.²³⁰ w sprawie funkcjonowania Straży Parku w parkach narodowych.

W ocenie kontrolujących z KWP, WPN powinien dokonać uaktualnienia protokolarnej oceny spełniania przez magazyn broni wymogów, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z 6 lipca 2005 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania i przechowywania broni bojowej oraz broni myśliwskiej, wraz z amunicją, będącej w dyspozycji Straży Parku, w trybie określonym przez § 3 ust.1 tego rozporządzenia.

Park wykonał zalecenia pokontrolne o czym powiadomił KWP w Poznaniu pismem z 08.11.2019r. przedstawiając jako potwierdzenie dokumentację fotograficzną.

Kontrole przeprowadzone przez powołaną Komisję w zakresie właściwego przygotowania prywatnych mieszkań do przechowywania broni służbowej potwierdziły przestrzeganie zapisów § 6 ust.3 wymienionego rozporządzenia Ministra Środowiska dotyczące możliwości przechowywania broni w mieszkaniu funkcjonariusza.

Dyrektor WPN zarządzeniem wewnętrznym (patrz odnośnik nr 17) dopuścił możliwość przechowywania broni wraz z amunicją w mieszkaniu funkcjonariusza Straży Parku podczas wykonywania zadań służbowych poza godzinami pracy, z zachowaniem warunków przechowywania określonych w przepisach w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji, których spełnienie stwierdza protokolarnie komisja powołana przez dyrektora właściwego parku narodowego, w skład której wchodzi jego dwaj przedstawiciele.

²²⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 139, poz. 1170.

²²⁸ Zarządzenie Dyrektora WPN z dnia 8 września 2021 r. w sprawie pobierania, zdawania i przechowywania broni i amunicji będącej na wyposażeniu Straży Parku.

²²⁹ Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525 z późn. zm.

²³⁰ Dz.U. z 1993 r. Nr 30 poz.138.

W okresie objętym kontrolą w trybie § 6 ust.3 rozporządzenia przeprowadzono 2 kontrole w zakresie przechowywania broni przez funkcjonariuszy Straży Parku w miejscu ich zamieszkania. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków utraty broni (patrz odnośnik nr 15).

[Dowód: akta kontroli str. II/5/41-45]

5.7. Wypełnianie przez Park postanowień rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i trybu współpracy Straży Parku z Policją oraz zakresu działań Straży Parku podlegających kontroli Policji i sposobu sprawowania tej kontroli.

WPN wypełnia postanowienia rozporządzenia Ministra Środowiska z 20 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i trybu współpracy Straży Parku z Policją oraz zakresu działań Straży Parku podlegających kontroli Policji i sposobu sprawowania tej kontroli²³¹.

Dyrektor Parku podpisał stosowne porozumienie²³² z Komendantem Wojewódzkim Policji w Poznaniu. Porozumienie zawarto na czas nieokreślony.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/46-48]

5.8. Przestrzegane wewnętrznych procedur regulujących funkcjonowanie Straży Parku odnoszące się do planowania i dokumentowania czasu pracy.

W WPN przestrzegane były wewnętrzne procedury regulujące funkcjonowanie Straży Parku²³³ odnoszące się do planowania i dokumentowania czasu pracy. Kontrola 3 Planów pracy Straży Parku prawidłowo odzwierciedla przebieg odbywanych przez funkcjonariuszy służb oraz określa rozmiar i rodzaj wykonywanych zadań. Dokumentacja ta jest zatwierdzana przez Dyrektora Parku. Park sporządzał tabelaryczne Plany Pracy Straży zawierające datę, zadania, godziny, wykonujących zadania oraz uwagi w których opisano informacje dotyczące zaobserwowanego ruchu turystycznego.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/49-50; II/5/51- 62]

5.9. Szkolenia funkcjonariuszy Straży Parku.

W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze SP uczestniczyli łącznie w 21 szkoleniach z zakresu doskonalenia zawodowego (w 2019 r.-5 ;w 2020 r.- 8; w 2021 r.- 7; w 2022 r.-2)²³⁴.

Jak wyjaśnił Dyrektor WPN, aktualne potrzeby Straży Parku w zakresie szkoleń dla funkcjonariuszy dotyczą zagadnień: taktyk i technik z użyciem środków przymusu bezpośredniego, prowadzenia postępowań uproszczonych odnośnie kradzieży drewna, prowadzenia spraw z oskarżenia publicznego.

[Dowód: akta kontroli str. II/5/63-66; II/5/24-25]

²³¹ Dz.U. z 2004 r. Nr 5, poz. 33.

²³² Porozumienie z dnia 14 lipca 2022r. o współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń popełnianych w Wielkopolskim Parku Narodowym pomiędzy Komendantem Wojewódzkim Policji w Poznaniu a Wielkopolskim Parkiem Narodowym.

²³³ Zarządzenie Dyrektora WPN nr 37/2012 z dnia 2.04.2012 r.; Zarządzenie Dyrektora WPN Nr 2/2021 w sprawie czasu pracy funkcjonariuszy Straży Parku (brak daty).

²³⁴ Koszt wszystkich szkoleń ogółem wyniósł 11 853 zł (w 2019 r.-3125 zł; w 2020 r. – 480 zł; w 2021 r.-7968 zł; w 2022 r. – 280 zł) .

Ocena częściowa obszaru.

Działalność Parku w obszarze dotyczącym funkcjonowania Straży Parku oceniono pozytywnie w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących: sposobu prowadzenia książki ewidencji broni palnej i amunicji oraz książki wydania-przyjmowania broni palnej i amunicji, przechowywania broni w mieszkaniu funkcjonariusza, współpracy z Policją oraz wewnętrznych procedur regulujących planowanie i dokumentowanie czasu pracy. Park zapewnił również funkcjonariuszom Straży Parku możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w licznych szkoleniach.

Jako nierzetelny należy ocenić brak w aktach osobowych byłego Komendanta Straży Parku opinii właściwego miejscowo komendanta Policji. Duplikat tego dokumentu został okazany kontrolującym podczas trwania kontroli, co nie zmienia faktu, że akta osobowe pracowników powinny być kompletne i przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym, zgodnie z warunkami określonymi w § 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej²³⁵.

6. Wybrane zagadnienia dotyczące polityki kadrowej i organizacji pracy pracowników parku.

Ustalono, że kwestie kształtujące politykę kadrową w Parku uregulowano w szeregu aktów prawa wewnętrznego²³⁶.

²³⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. nr 2369.

²³⁶ Regulacje:

- Zarządzenie nr 33/2017 z 8 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego w WPN (obow. do 7 września 2021 r.),
- Zarządzenie nr 23/2021 z 8 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego w WPN (obow. od 8 września 2021 r.),
- Zarządzenie nr 7/2014 z 17 marca 2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu pracy Wielkopolskiego Parku Narodowego,
- Zarządzenie 3/2022 z dnia 14 marca 2022 r. wprowadzające Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia przez pracowników WPN,
- Zarządzeniem nr 8/2020 regulujące pracę zdalną,
- Zarządzenie nr 25/2019 z dnia 12 listopada 2019 r. Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego w sprawie zasad przydzielania pracownikom odzieży ochronnej bhp, obuwia ochronnego, środków ochrony indywidualnej i środków czystości oraz zasad dofinansowywania zakupu okularów korygujących lub soczewek korekcyjnych wraz z załącznikami,
- Zarządzenie nr 5/2021 z 7 kwietnia 2021 r. Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego w sprawie użytkowania umundurowania i odzieży BHP pracowników kontynuujących stosunek pracy z WPN po przejściu na emeryturę,
- Zarządzenie nr 28/2012 z 02 stycznia 2012 r. Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego w sprawie stawek ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej,
- Zarządzenie nr 15 /21 z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania procedur kontroli finansowej, które regulują zasady związane z gromadzeniem, rozdysponowywaniem środków publicznych i gospodarowaniem mieniem (...),
- Zarządzenie z 05 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury zarządzania uprawnieniami do zasobów/systemów teleinformatycznych Wielkopolskiego Parku Narodowego,
- Zarządzenie nr 11/08 z dnia 15 maja 2008 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu premiowania dla pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego,
- Zarządzenie nr 25/21 z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 1/15 z dnia 26 stycznia 2015 r. dotyczące przeciwdziałaniu mobbingowi,
- Zarządzeniem nr 28/21 z dnia 15.11.2021r. powołujące Komisję Antymobbingową.

Zgodnie Regulaminem organizacyjnym Wielkopolskiego Parku Narodowego Dyrektor Parku wykonywał swoje obowiązki przy pomocy 2 zastępców oraz komórek organizacyjnych²³⁷.

[Dowód: akta kontroli str. I/2-9]

6.1. Stan zatrudnienia w WPN.

Zatrudnienie w Parku według informacji Dyrektora Parku²³⁸ oraz rocznych sprawozdań Z-06²³⁹ za lata 2019-2021 r. wynosiło:

- na dzień 31 grudnia 2019 r. 43 osoby, przeciętna liczba zatrudnionych w 2019 r. wyniosła 46,2 osób,
- na dzień 31 grudnia 2020 r. 41 osób, przeciętna liczba zatrudnionych w 2020r. wyniosła 46 osób,
- na dzień 31 grudnia 2021 r. 44 osoby, w 2021r. przeciętna liczba zatrudnionych wyniosła 39,8 osób.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/1-20 i II/6/275-277]

Weryfikacji spełniania wymagań kwalifikacyjnych pracowników pod kątem zgodności z zał. nr 2 do PUZP²⁴⁰ poddano 5 z 47 umów o pracę. Wymagania kwalifikacyjne były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/299-304]

Kontrolujący stwierdził, że wakaty w Parku były na bieżąco uzupełniane, w kontrolowanym okresie na wszystkie 19 wakatów zostały przeprowadzone nabory i zatrudniono nowych pracowników.

Wolne stanowiska na które nie ogłoszono naboru, dotyczyły pracowników, którzy przeszli na emeryturę i złożyli wnioski z prośbą o ponowne zatrudnienie. W związku ze swoimi kwalifikacjami oraz umiejętnościami podpisano umowy na czas określony. Ponadto w związku z potrzebą zatrudnienia strażnika w SP wybrano stażystę, który otrzymał pozytywną opinię kierownika oraz posiadał odpowiednie kwalifikacje na to stanowisko.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/153-240]

6.2. Regulamin pracy WPN.

W regulaminie pracy²⁴¹ Wielkopolskiego Parku Narodowego Dyrektor Parku określił organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy

²³⁷ - Zespół ds. Administracyjnych,
- Zespół ds. Finansowo-Księgowych,
- Zespół ds. GIS i Stanu Posiadania,
- Zespół ds. Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000,
- Zespół ds. Udostępniania Parku,
- Centrum Edukacji Ekologicznej,
- Straż Parku (Posterunek Straży Parku),
- Samodzielne Stanowisko ds. Kadr i Sekretariatu,
- Samodzielne Stanowisko ds. Obronnych i BHP,
- Obwody ochronne.

²³⁸ Tabela 10.

²³⁹ Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy.

²⁴⁰ „Tabela stanowisk, szeregowań i wymagań kwalifikacyjnych pracowników”.

²⁴¹ Zarządzenie nr 7/2014 z 17 marca 2014 r.

i pracowników, w tym wśród obowiązków ujęto stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i doskonalenie wykonywania powierzonych zadań²⁴².

[Dowód: akta kontroli str. II/6/290-298]

Zasady podnoszenia kwalifikacji przez pracowników określono w Regulaminie podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia przez pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego²⁴³.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/305-314]

Pracownicy podnosili kwalifikacje zawodowe poprzez szkolenia wewnętrzne, szkolenia zewnętrzne, studia wyższe, studia podyplomowe, kursy i konferencje.

Dyrektor Parku wyjaśnił²⁴⁴, że w okresie objętym kontrolą wpłynęły 3 wnioski w zakresie dofinansowania przez Park podnoszenia kwalifikacji na studiach podyplomowych oraz licencjackich.

Weryfikacji poddano 2 z 3 wniosków pracowników o wyrażenie zgody na studia. Pracownicy odbyli studia podyplomowe o kierunkach podnoszących ich kwalifikacje na stanowiskach pracy, tj. specjalista ds. ochrony przyrody odbywa studia na kierunku „Ochrona przyrody” na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie, natomiast pracownik Centrum Edukacji Ekologicznej odbył studia na kierunku „Turystyka i edukacja leśna na terenach nieurbanizowanych” na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/193-195]

Szkolenia dotyczyły²⁴⁵ m.in. ochrony środowiska, Ppoż., podstaw gospodarki leśnej, turystyki i edukacji leśnej na terenach nieurbanizowanych, zamówień publicznych, kadr i płac, podatków PIT, CIT i VAT, ZUS, prawa pracy, mobbingu, projektów unijnych, kursu brakarskiego, szkolenia strzeleckie.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/23-152]

Urlopy szkoleniowe zostały uregulowane w WPN w Zarządzeniu nr 3/2022²⁴⁶. Dyrektor Parku wyjaśnił²⁴⁷, iż w kontrolowanym okresie pracownicy WPN nie korzystali z urlopów szkoleniowych.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/23-152.]

6.3. Fundusz płac.

Wysokość funduszu płac:

- w 2019 r. w kwocie 3 198 180 zł,
- w 2020 r. w kwocie 3 513 000 zł,
- w 2021 r. w kwocie 3 518 000 zł,
- w 2022 r. w kwocie 3 972 000 zł.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/169-273]

²⁴² §2 pkt.5 regulaminu pracy.

²⁴³ Wprowadzony zarządzeniem nr 3/2022 z dnia 14 marca 2022 r.

²⁴⁴ Pismo z 03.08.2022r. znak DN 09-090-1-2022.

²⁴⁵ Załącznik nr 1 do pisma WPN z dnia 28 października 2022 r.

²⁴⁶ Zarządzenie z dnia 14 marca 2022 r. w sprawie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników WPN.

²⁴⁷ Pismo WPN z 04.11.2022r. nr DN 09-090-5-2022.

Zasady podziału środków finansowych na wynagrodzenia dla pracowników były ustalane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową.

Podwyżki wynagrodzeń w okresie objętym kontrolą:

- Rok 2019 - wzrost średnio o 3,34 % na wynagrodzeniu zasadniczym,
- Rok 2020 - wzrost średnio o 7,4 % na wynagrodzeniu zasadniczym,
- Rok 2021 - nie wystąpiły,
- Rok 2022 - wzrost o 650,00 zł na wynagrodzeniu zasadniczym.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/153-238]

Środki na podwyżki wynagrodzeń pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego pochodziły z dotacji budżetowej celowej, która została zwiększona w 2020 r. o kwotę 149 000,00 zł (4,42% w stosunku do roku 2019) oraz w 2022 r. o kwotę 748 000,00 zł., (czyli o 21,25% w stosunku do roku poprzedniego 2021). Z uwagi że dotacja przyznana na rok 2021 była w tej samej wysokości co w roku poprzednim, podwyżek nie realizowano.

[Dowód: akta kontroli str. II/1/112-143]

Podwyżki wynagrodzeń dla pracowników zostały uzgodnione z Ministerstwem Klimatu i Środowiska²⁴⁸.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/282]

Nie było przypadków obniżenia wynagrodzenia w kontrolowanym okresie .

W kontrolowanym okresie 24 pracowników Parku zmieniło stanowisko pracy w drodze awansów stanowiskowych²⁴⁹.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/286-289]

W kontrolowanym okresie 10 pracowników wypowiedziało umowę o pracę, z czego 5 pracowników rozwiązało umowy z powodu przejścia na emeryturę. Nie jest znana przyczyna pozostałych wypowiedzi. Park wypowiedział umowę o pracę 1 pracownikowi. Park wyjaśnił, że przyczyną wypowiedzenia było m.in. uporczywe niestosowanie się do wskázówek i poleceń przełożonych dot. Wykonywania.

W kontrolowanym okresie nie było przypadków degradacji stanowiskowej pracowników.

6.4. Regulamin premiowania.(§ 30 ust.2 PUZP).

Premie dla pracowników były przydzielane zgodnie z zasadami wynikającymi z PUZP dla Pracowników Parków Narodowych z dnia 13 lutego 2013 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora WPN nr 11/08 z dnia 15 maja 2008 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu premiowania dla pracowników Wielkopolskiego Parku Narodowego.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/169-273]

6.5. Przeciwdziałanie dyskryminacji pracowników.

W Wielkopolskim Parku Narodowym obowiązywało Zarządzenie nr 25/21 z dnia 8.11.2021r. zmieniające Zarządzenie nr 1/15 z dnia 26.01.2015r. dotyczące przeciwdziałaniu mobbingowi.

²⁴⁸ Pismo DOP-WPN.3112.5.2022 JMS z 17 czerwca 2022 r.

²⁴⁹ 2019 r. – 7 osób, 2020 r. – 7 osób, 2021 r. – 6 osób, 2022 r. (do 12 maja 2022 r.) – 4 osób.

[Dowód: akta kontroli str. II/7/26-32]

W dniu 15.11.2021r. do Dyrekcji WPN wpłynęła notatka służbowa pracownika ws. działań o charakterze mobbingu. Zgodnie z Zarządzeniem nr 28/21 z dnia 15.11.2021r. Dyrektor WPN powołał Komisję Antymobbingową, aby zajęła stanowisko. Postępowanie zakończyło się polubownym załatwieniem sprawy. Występowania mobbingu nie stwierdził też Sąd Pracy.

Zarządzenie dot. przeciwdziałaniu mobbingowi zostało przesłane do wszystkich pracowników e-mailem w dniu 9.11.2021r. Było ono również udostępnione na serwerze publicznym WPN, do którego wgląd mieli wszyscy pracownicy. Akta osobowe zostały uzupełnione o oświadczenia pracowników o zapoznaniu się z wewnętrzną polityką antymobbingową (z wyjątkiem długookresowych zwolnień lekarskich, rodzicielskich, macierzyńskich). Szkolenie w zakresie mobbingu odbyło się w lutym 2020r. oraz grudniu 2021r. Zostali przeszkoleni wszyscy obecni w dniu szkolenia pracownicy²⁵⁰.

W Parku były zastosowane kary porządkowe: w 2019r.- 1 pracownik, w 2020r.- 1 pracownik, w 2021r. - 1 pracownik.

Na dzień zakończenia kontroli odnotowano trzy sprawy pracownicze w toku:

1. Sprawa przeciwko WPN o zapłatę – odszkodowanie za niezgodną z prawem zmianę warunków zatrudnienia. W I instancji²⁵¹sprawa zakończona wyrokiem zasądającym (na korzyść pracownika) Sądu Rejonowego z dnia 5 stycznia 2022 r. Wyrok nie jest prawomocny – WPN złożył apelację do Sądu Okręgowego.
2. Sprawa przeciwko WPN o uchylenie kary porządkowej. W I instancji²⁵²sprawa zakończona wyrokiem oddalającym powództwo (na korzyść pracodawcy) Sądu Rejonowego z dnia 26 lipca 2022 r. Wyrok nie jest prawomocny – powódka złożyła wniosek o uzasadnienie wyroku.
3. Sprawa przeciwko WPN o zapłatę – zadośćuczynienie z tytułu mobbingu. Sprawa pozostaje w toku, rozpoznawana przez Sąd Rejonowy.

[Dowód: akta kontroli str. II/7/3-5]

6.6. Wyposażenie pracowników w odzież i obuwie robocze.

Obowiązującymi wewnętrznymi aktami prawnymi regulującymi kwestie przydziału odzieży i obuwia roboczego były:

- zarządzenie nr 25/2019 z dnia 12.11.2019r. Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego wprowadzające Regulamin w sprawie zasad przydzielania pracownikom odzieży ochronnej bhp, obuwia ochronnego, środków ochrony indywidualnej i środków czystości oraz zasad dofinansowywania zakupu okularów korygujących lub soczewek korekcyjnych,
- zarządzenie nr 5/2021 z 7.04.2021 r. Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego w sprawie użytkowania umundurowania i odzieży BHP pracowników kontynuujących stosunek pracy z WPN po przejściu na emeryturę.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/556-581]

²⁵⁰ Szkolenie z 2021r. potwierdza lista obecności.

²⁵¹ Sąd Rejonowy w Poznaniu, Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

²⁵² Sąd Rejonowy w Poznaniu, Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

W Wielkopolskim Parku Narodowym działała komisja bezpieczeństwa i higieny pracy, w skład której wchodziła: z-ca dyrektora ds. ochrony przyrody i obszarów Natura 2000, specjalista ds. bhp WPN, wybrani pracownicy WPN oraz przewodniczący Związku Leśników Polskich WPN. Wszelkie działania z zakresu bhp, w tym ustalanie postanowień zawartych w regulaminie przydzielania odzieży i obuwia, były konsultowane z komisją bezpieczeństwa i higieny pracy.

Realizacja zadań w przedmiocie wyposażenia pracowników w odzież i obuwie robocze należała do Zespołu ds. administracyjnych. Zadania te były wykonywane przez poszczególnych pracowników Zespołu w ramach zakresu obowiązków. Dyrektor WPN wyjaśnił, że pracownicy parku realizując zadania służbowe korzystają z odzieży i obuwia służbowego.

Kwestie związane z wypłatą ekwiwalentu za pranie i konserwację przydzielonej odzieży i obuwia roboczego w Wielkopolskim Parku Narodowym regulowało zarządzenie nr 28/2012 z 02.01.2012 r. Dyrektora Wielkopolskiego Parku Narodowego w sprawie stawek ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej. Ekwiwalent wypłacany był raz na kwartał. Weryfikacja ekwiwalentów²⁵³ za II i III kwartał 2022r. nie wykazała nieprawidłowości.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/ 245-247, II/3/514-520, II/3/572-580, II/6/241-244]

Pracownicy odbierali odzież w sklepie dostawcy, gdzie mogli ją przymierzyć i wybrać odpowiedni model. Dyrektor wyjaśnił, że zaletą tej metody było to, że pracownik wybierał z dostępnego asortymentu odzież, która mu najlepiej odpowiadała i pasowała. Tym bardziej, że najczęściej odbierana była równocześnie także odzież mundurowa. Czasem danego produktu lub rozmiaru nie było na miejscu. Odzież bhp stanowiła wspólne zamówienie z umundurowaniem. W wyniku procedury zrealizowanej na podstawie wewnętrznego regulaminu WPN okazało się, że wzrost cen na rynku był tak wysoki, że koszt wynikający z ofert przekroczył próg zamówień publicznych, co spowodowało konieczność przeprowadzenia postępowania w tym trybie i opóźniło wyłonienie dostawcy²⁵⁴.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/580]

6.7. Wyposażenie pracowników w sprzęt niezbędny do wykonywania zadań.

Wyposażenie stanowiska pracy, wydawane było po podpisaniu umowy o pracę przez nowo zatrudnionego pracownika i ustaleniu zakresu obowiązków. Dyrektor Parku wyjaśnił²⁵⁵, że kwestie te były ustalane indywidualnie w odniesieniu do każdego pracownika w uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym i Dyrektorem Parku. Udostępnione wyposażenie podlegało ewidencjonowaniu zgodnie z przyjętą polityką gospodarki środkami rzeczowymi regulowanej zarządzeniem dyrektora²⁵⁶. Materiały i drobne akcesoria biurowe konieczne do funkcjonowania danego stanowiska pracy, były pobierane wg potrzeb i zużycia z Zespołu ds. administracyjnych.

Gospodarka środkami rzeczowymi, w tym stanowiącymi wyposażenie stanowiska pracy, regulowana była zarządzeniem „w sprawie wprowadzenia do stosowania procedur kontroli finansowej, które regulują zasady związane z gromadzeniem, rozdysponowywaniem

²⁵³ Zweryfikowano szczegółowo ekwiwalenty za pranie w czerwcu, wrześniu 2022r.

²⁵⁴ Roczny koszt (netto) związany z obowiązkiem zapewnienia pracownikom odzieży i obuwia roboczego: 2019 – 45 890,64 zł, 2020 – 58 840,43 zł, 2021 – 36 316,55 zł, 2022 – 23842,10 zł (stan na 30.06.2022).

²⁵⁵ Pismo WPN z 05 sierpnia 2022 r.

²⁵⁶ Zarządzenie nr 15/21 z 10 sierpnia 2021 r.

środków publicznych i gospodarowaniem mieniem (...)»²⁵⁷. Ewidencja wyposażenia prowadzona była w Zespole ds. finansowo-księgowych na podstawie informacji i dokumentów przekazanych z Zespołu ds. administracyjnych (dokument RW). W pomieszczeniach pracowniczych, gdzie znajdują się stanowiska pracy wywieszone były tabliczki ze spisem inwentarzowym poszczególnych elementów wyposażenia, które zostały zewidencjonowane.

Realizację zadań w przedmiocie wyposażenia stanowisk pracy należała do Zespołu ds. administracyjnych. Zadania te były wykonywane przez poszczególnych pracowników Zespołu w ramach zakresu obowiązków.

Pracownicy Zespołu ds. administracji, w tym w szczególności wyznaczony pracownik – referent ds. administracji, monitorowali na bieżąco sprawność sprzętu, potrzeby ewentualnego doposażenia wymagających tego stanowisk pracy. Wnioski i uwagi kierowane były do z-cy dyrektora ds. administracyjnych lub dyrektora.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/514-583]

6.8. Przyznawanie i odbieranie uprawnień do systemów teleinformatycznych w związku z zatrudnianiem, awansowaniem, przesunięciem i odejściem z pracy

Uprawnienia do dostępu i użytkowania systemów teleinformatycznych regulowane były w zarządzeniu Dyrektora WPN nr 26/2020 z 5 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury zarządzania uprawnieniami do zasobów/systemów teleinformatycznych Wielkopolskiego Parku Narodowego.

W procesie zarządzania uprawnieniami nie powstawała dokumentacja papierowa. Działania związane z zarządzaniem systemami IT odbywały się na kontrolerze domeny (wpnjeziory.local) i tam zewidencjonowani byli wszyscy użytkownicy i sprzęt pracujący w systemie teleinformatycznym WPN.

[Dowód: akta kontroli str. II/3/582]

Kontrolujący ustalił, że wszystkim 15 osobom, z którymi Park rozwiązał stosunek pracy, zamknięto konta i odebrano uprawnienia do zasobów informatycznych²⁵⁸ następnego dnia po upływie ostatniego dnia świadczenia pracy. Osoby, które posiadały VPN (5 osób z 15) zwróciły go w ostatnim dniu świadczenia pracy.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/283-285]

W przypadku wszystkich zmian stanowiskowych²⁵⁹ w WPN zmiany dostępu do systemów i zasobów elektronicznych odbywały się w sposób ciągły bez przerw dostępu, tj. w pierwszym dniu po objęciu nowego stanowiska przez pracownika. Przeprowadzona analiza ewidencji w kontrolerze domeny Active Directory nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/286-289]

6.9. Przygotowanie pracowników do pracy zdalnej.

²⁵⁷ Zarządzenie nr 15 /21 Dyrektora WPN z dnia 10 sierpnia 2021r.

²⁵⁸ M.in. domena wielkopolskipn.pl, poczta WPN, LasInfo, udział sieciowy publiczny, e-Risk, Obrót Drewnem, GUS, BIP, ePUAP, SL2014, QGIS, ARCGIS, GLOBALMAPPER, Hydrowskazy, Creston, Kadry i Płace, ZUS, FLOTA.

²⁵⁹ 20 zmian stanowiskowych w latach 2019 – 2021 oraz 4 zmian stanowiskowych w okresie od 1 stycznia do 12 maja 2022 r.

Praca zdalna została uregulowana Zarządzeniem nr 8/2020²⁶⁰. Dyrektor Parku wyjaśnił²⁶¹, iż wprowadzono ją w 2020 r. w związku ze zwiększoną liczbą zachorowań na COVID-19. Pracownicy budynku Dyrekcji zostali podzieleni na dwie sekcje w celu uniknięcia ewentualnych kwarantann oraz izolacji. Praca odbywała się w systemie hybrydowym, pierwsza sekcja pracowała w biurze, druga natomiast świadczyła pracę w formie zdalnej. Pracownicy wykonujący swoje obowiązki zdalnie byli do dyspozycji Dyrektora pod numerem telefonu służbowego (jeśli takiego nie posiadali to pod numerem prywatnym) oraz e-mail, w godz. 7-15. Pracownicy przekazywali informację o rozpoczęciu i zakończeniu pracy swojemu bezpośredniemu przełożonemu przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub wiadomości sms. Przełożony ten na koniec każdego miesiąca przekazywał ewidencję czasu pracy osobie odpowiedzialnej za kadry. Pracownicy zostali wyposażeni w laptopy służbowe.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/153-238]

Ewidencja czasu pracy, o której mowa w ww. §3 Zarządzenia nr 8/2020, za styczeń 2022 r. potwierdziła prawidłowe dokumentowanie rozliczenia czasu pracy zdalnej pracowników WPN.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/153-238]

Na potrzeby pracy zdalnej oraz bezpieczeństwa teleinformatycznego dokonano modyfikacji osprzętu serwerowni poprzez zakup zapory sieciowej Fortigate aktywnie skanującej ruch sieciowy wychodzący i przychodzący oraz umożliwiający nawiązywanie bezpiecznych sesji VPN. Dokonano zakupu komputerów²⁶² przenośnych z systemem operacyjnym WINDOWS 10 PRO. Każdy laptop posiadał:

- zainstalowane oprogramowanie antywirusowe zapewniające ochronę komputera, ochronę sieci, stron internetowych oraz poczty,
- oprogramowanie Fortigate umożliwiające nawiązanie bezpiecznego połączenia VPN,
- jedno konto użytkownika lokalnego na którym pracuje użytkownik, które nie uprawniało do dostępu do systemów WPN, dopiero użytkownik po nawiązaniu połączenia VPN logował się za pomocą pulpitu zdalnego do swojego komputera w siedzibie Parku swoimi poświadczeniami domenowymi gdzie były zainstalowane programy branżowe na których pracował, również na komputerze w siedzibie WPN pozostawały wszystkie wyniki pracy. Dzięki powyższemu na laptopie nie było zainstalowanych żadnych oprogramowań, które mogłoby narazić na utratę wrażliwych danych w przypadku jego utraty, jak również na laptopie nie odkładały się żadne dane.

[Dowód: akta kontroli str. II/6/153-156, 248-259]

Ocena częściowa obszaru

Kontrolujący ocenił obszar ww. wybranych zagadnień dotyczących polityki kadrowej i organizacji pracy pracowników parku pozytywnie. Park posiadał odpowiednie regulacje w tym zakresie zawarte w regulaminach i zarządzeniach. Działania Parku w zakresie polityki kadrowej oraz organizacji pracy pracowników były prowadzone poprawnie, zgodnie

²⁶⁰ Zarządzenie nr 8/2020 z 01 kwietnia 2020 r. w sprawie realizacji pracy zdalnej wprowadzonej z tytułu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się koronowirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19.

²⁶¹ Pismo Dyrektora WPN z dnia 3 sierpnia 2022 r.

²⁶² Na podstawie faktur zakupu komputerów ustalono, że Park w listopadzie 2020 r. zakupił 7 laptopów Lenovo oraz w styczniu 2022 r. 5 laptopów Lenovo do pracy zdalnej w czasie pandemii Covid-19.

z wewnętrznymi procedurami. Pozytywnie oceniono realizację oraz prowadzenie ewidencji pracy zdalnej w czasie covid-19.

7. Realizacja przez Park wybranych zaleceń i wniosków pokontrolnych wydanych po kontrolach podmiotów zewnętrznych.

Wielkopolski Park Narodowy został objęty kontrolą PIP w 2020r. Cel i zakres kontroli: ocena przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności rozwiązania stosunku pracy, czasu pracy, naliczania i wypłacania wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń związanych z pracą, a także przestrzegania zakazu zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy oraz wypłaty minimalnego wynagrodzenia dla osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. Ocena działań podejmowanych przez zakład pracy w celu zapewnienia osobom pracującym odpowiedniego poziomu bhp w czasie epidemii.

Sformułowano zalecenie pokontrolne dotyczące udzielania dni wolnych na poszukiwanie pracy na wniosek pracownika. Park zrealizował wnioski pokontrolne.

[Dowód: akta kontroli str. II/7/12-52]

WPN został objęty kontrola NIK w 2021r. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował ocenę organizacji ochrony przeciwpożarowej ekosystemów, planowania i realizowania zadań związaną z ochroną przeciwpożarową ekosystemów oraz planowanie i wykorzystanie środków finansowych realizację zadań z tym związanym.

Wystąpienie pokontrolne wskazało na błędną kategorię zagrożenia pożarowego lasów WPN oraz nierzetelne dokumentowanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30 000 euro. Park zrealizował wnioski pokontrolne²⁶³.

Ocena częściowa obszaru

Kontrolujący ocenił obszar pozytywnie, Park zrealizował zalecenia pokontrolne.

Mając na uwadze powyższe oceny, uwagi i wnioski wnoszę o:

1. Określenie terminów podejmowania czynności związanych z odzyskaniem należności w wewnętrznych regulacjach.
2. Przekazywanie ministrowi nadzorującemu do zatwierdzenia rocznych zadań rzeczowych.
3. Terminowe sporządzanie przeglądów przewodów kominowych dymowych i wentylacyjnych

²⁶³ W zakresie kategorii zagrożenia pożarowego: W roku 2022 Wielkopolski Park Narodowy, w związku z pracami nad Planem Ochrony Parku, zlecił Biuru Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Poznaniu, wykonanie opracowania pt. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla Wielkopolskiego Parku Narodowego. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22.03.2006 r (Dz. U. 2006 r. nr 58, poz. 405) zmienionego Rozporządzeniem z dnia 9.07.2010 r. oraz z pkt. 1 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2019 r., wyliczono na podstawie wskaźników kategorię zagrożenia pożarowego lasów WPN zaliczając je do III kategorii.

W zakresie dokumentowania zamówień publicznych ocenę wdrożenia dokonano w oparciu o kontrole 4 zamówień o wartości mniejszej od 130 tys. zł netto udzielonych przez WPN w 2022r., gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dokumentowania procedury wyboru wykonawcy.

4. Zapewnienie rzetelnego sporządzania kart przebiegu pojazdu zawierających wszystkie wymagane elementy.
5. Podjęcie działań zapewniających przestrzeganie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz procedur wewnętrznych WPN w zakresie udzielania zamówień publicznych.
6. Podjęcie działań zapewniających rzetelne sporządzanie sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych.
7. Podjęcie działań w celu publikacji planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych na stronie BIP.
8. Podjęcie działań zapewniających zawieranie umów cywilno-prawnych zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych.
9. Przeszkolenie pracowników WPN uczestniczących w procesie udzielania zamówień w obszarze przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.
10. Wprowadzenie do umów zawieranych z podmiotami zewnętrznymi na świadczenie pomocy i doradztwa w udzielaniu zamówień publicznych, klauzul gwarantujących obiektywność i bezstronność osób świadczących usługę.

Jednocześnie, zobowiązuję Pana Dyrektora do przekazania, w **terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych. W przypadku realizacji zaleceń pokontrolnych, których efektem będzie zmiana wewnętrznych regulacji lub innych dokumentów – proszę przestanie ich kopii wraz z powyższą informacją.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

\$IMIE_NAZWISKO_PODPISUJACEGO

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

/ – podpisany cyfrowo/